SKALDE-STYCKEN

AF
AXEL GABR. SILVERSTOLPE

STOCKHOLM,
TRYCKTA I KUMBLINSKA TRYCKERIET,
1801.

Imprimatur.
P. MALMSTRÖM

Förord till den elektroniska utgåvan

Detta verk som tillhör Bayerische Staatsbibliothek har scannats av Google Books. Det anpassades för Projekt Runeberg i april 2013 av Bert H.

TILL

HENNES KONGL, M A J:T

ENKE-DROTTNINGEN.Stormaktigfta Allernådigfta Drottning!

har gifvits dunder af (allhet i min lef, nad, dem Eders Kongl. Mäj:ts välgerningar påskyndat och förljufvat} andra af motgång> då Eders Maj:t icke undandragit mig Sitt hägn; andra åter af ett uppklarnande hopp, hvilket Eders Maj:ts Nåd förutan, till äfven-tyrs ingen fullbordan vunnit

För desfa bevis af ädelmod, och för den oförtjenta uppmärkSamhet, hvarmed jag i Eders Maj:ts tjenft varit bevärdigad, har Eders Maj:t behagat med Nåd emottaga de enfkiltaförklaringarna: af min tackfamhet; men min egen känfla hafva desfa icke tillfredsställt en offentlig förklaring är det enda,, som kan befreda, den; och jag Skulle (jag vågar f4r-iakra det) fakna något i det lugn, som är oumbärligt för min fällhet, om — då jag fo£fta gången fjelfmant framträder inför Allmänheten med Arbeten af den grad duglighet, jag trott mig högst kunnä uppnå — jag kunnat förgäta, att denna första gång borde vara invigd till ett täckfamhets-offer för Eders Majts välgerningar*.

Värdigas% AUernådigfta Drottning! emot-taga med ynnest detta fria. pch okonstlade, ehuru fvaga och enda vedermäle, min erkän-fla har att gifva; och värdigas icke förfmå den rörda förfäkran, att minnet af Eders Maj;ts Nåd skall ännu, såsom hitintills* förljufva både de ljufare och mörkare stunderna af miiit lefnad, intill hvars fifta timma jag med re-hafte, underdånigaste vördnad och tillgifven-; het framhärdar,

Stormäktigfta AUernådigfta Drottning!

Eders Kongl. Maj:ts

Undcrdånigfte och tropligtigfte tjcnare och underf&ta

A, <*' SlLVERSTOLPEa F&R ET A 3U

iv* en författare af oforjåkradt rykte hop famlat fina jkrifter och Jjelf framträder med dem infor Allmänheten , då torde desfa Jkrifter behöfva ett Företal, 3ag anhåller .derjore om ett ögonkafi på följande rader*

Vtan tvifvel fordrat det en vifs grad (genkärlek, for att fjelf utgifya fina Arbeten; men kanjke icke 'högre, än den , jom fordras for att jkrifva dem% Att jag utgifver mina, torde håruti finna en mBnJk* tig urfäkt, i fynntrhet når pian befinnar, att en Författare Jällan i fin lefnad får emottaga ett rått 'uppriktigt råd öfver fina Jkrifter , före det, som till äfventyrs den upplysta Allmänheten ojkyldigt medde• lar, då hon lemnar dem oköpta.

Den invändning: "hvarför* blefvo ej desfa Stye* %en ojkrifna?'* tilljlår jag väl att jag ej väntar »nig; men Jkulle ‘den göras af erkåndt råtivifa Do* tnare i Vitterheten, tvifiar jag -ej, att jag deraf jkall återföras på den tankan , som , i trots af faders? iånfian, underfiandom hos mig uppjligit, att vtrl* den väl kunnat umbära mina poemer»

Emedlertid , få länge jag varit i det vacMande 0lJlåndM då man åtminftone åfven få ofta tror godt, som ondt, om fina Arbeten ; har, jag an fett för en pligt, att Joka förbättra dem. De betydligafie fel * som blifvit mig anvijla 3 eller jag fjelf upptäckt 3har jag derföre efter min förmåga afhulpit; andra har jag trott mig böra lemna ovidrörda , for att ic+ ke falla i JlÖrre -• och desfa , såsom en underflundom\ ovårdad versbyggnad, ojemnhet i Jlyl, längd eller flapphet i uttryck , bruk af onödiga utlånctjka ord, m. fl. dem en fullkomnad Skald, undviker f men en ännnan fvårligen förmår råtta, kunna blott tjena yng» re Författare till exempel att undjly, men visferlu gen ej af mig förfvatas.

Sluteligen bör jag nämna, att alla desfa Skaide-fly eken t undantagande N:o 48 och 49 på Förtecknin* $en9 förut varif tryckta, i åtJUUiga flrödda fkriftert under åren 1792 —att alla de, hvilka ej i noterna Jåfom imitationer eller öfver fattningar ut* märkas , åro originaler; och att hufvud-iden till Poemet Djurkretfen icke tillhör mig, utan en Skaldt ined hvilken jag aldrig vågar att jemföra mig.

För- öfrigt underkaflar och Önfkar jag uppriktigt desja Skalde-Stycken en rättvis och ftrång gr ånjkning ? icke att jag vågar alldeles fritaga mig från möjlig* heten , af vid fprfla intrycket der af kunna lindrigt fåras ; men jag år vift att öfvervinna detta intryckt och jag år öfvertygad, att all Vitterhet, lika som all Vettenfkap och allt •Förnuft , förfaller , om granfb nings-rätten ej allvarligt utöfvas, och om ej hvar och en Författarp , af ringare värde, eller af det högfia9 lika redligen tål en öppenhjertig och offentlig upp* täckt äf jina fel, som han fmickras af rätlvifan åt fina förtjenfler. Ode till Medborgaren,

1’Homme le plus Jufte eft ausfi le plus Grand,

Thotnas*

Medborgare! din dom af efterverlden hör: 'Lys! du Jkall undran få — men gagna! du Jkati äraj .< En Maufolé får den , som verldens frid förstör j dét ar åt dygden blott, som tårarna föräras.

Tähk ej: ”Jag skall odödlig bli----------

*’När några fekler gått förbi *’ skall för mitt Snilles vidd ett mifsdåd lätt forlåtas." Vet, Hjertats Ädelhet det 'åt som fanna äran med sig bär —* och Trollen hatas skall, då Sturen skäll begråtas*

Utaf en, ifrig drom du dåras, öm du tror att vården hedrar dig , att minnet ät en ärä t Kanske de vitsord ge att du har varit flor, men ej att dina dar för menskor varit kära. jag vet, att emot tidens flod man refer, någon gång, eh stod som ädla hjertans lof för efterverlden stäfvarj Men Augujlus illflug var ,

Domitianus var barbar —

Månn ingen pyramid blef rest på deras grafvar ?

1Det kostar ingen ting för den, som makten har , att ock för fina brott i häfderna berömmas;

Men månn du ofta fåg at dygden mäktig var ? Nej — för atf älskad bli, man våga skall att glömmas. På flydda feklers röst gif akt:

Beryktade af brottslig Makt du hundra finna skall, mot en af fina Dygder. Har Dygdens frö ej alstrat fler?

Jo -— men de sökte intet mer, än älskas i fin tid och fina fosterbygder.

Ack! hväd den Man är flor, som blott har Allmänt Vål till mål för fitt begär, till medel för fin ära , som , nöjd att göra Rätt och gillas af fin själ, ej Makten fresta .kan, ej Bojorna förfara!

Så , i det fordna — fallna! — Rom , belåten med fin fattigdom Serran från väldets fpets til plogen återvänder:

Så Regulus, i egen nöd, stel mot den fred Kartago bod, går uti puniskt jern att sträcka fina händer.

Hvad skall det båta dig, om efterverlden vet att din triumf-vagn drogs af hundra fångna Kungar,*) att landet, som du styrt, var en omätlighet, och att du nämdes Son åt den som blixten ljungar ?**) Om blodet färgat har din hand, om du har ^styrt ett ofallt land

•) Stfajiris,

•*) Altxandtr-och trälars dyrkan fått och herrskap öfvergrafvar; Så Snart du sjelf i grafven gått, skall minnet höja dina brott, och du befpottas skall af dina egna flafvar.

Ett namn är intet ondt: ett namn är intet godt* Den storhet gerna äg, som dygden icke jafvar: Om du som Engelbrekt, som Doria , rykte fått j du för ditt hjertas dom och ärans icke bäfvar» Men förr, än du, för evigt namn, i brottets och 1 lastens famn ditt hjerta och förstånd skall låta öfvermannas, fördold njut kärlek , aktning , frid — och , i en dygden ,vidrig tid , gor mer, om det behöfs •— drick bägartl, och för*

bannas.

Den dagen gryr en gång, då hämden Hockna skallj då, önskande att du ur grafven kunde vakna, man ej skall hedra dig med floder af metall, men med bedröfvelfen att dina dygder Sakna,

Ditt minne icke då beror på känslan att du varit stor, meti att ditt lif, din död har gagnat fosterbygden —> Och, om du, af din famtid .glömd , blir undan efterverlden gömd, få dör du, redan krönt af Samvetet och dygden*Christina Gyluen stjärna.

Rom! Grekland! yfvens ej att endast eder dygd var mäktig af den kraft, Som skapar en hjeltinna ; På Tempes rika fält, i Göters frusna bygd , låt menskan vara fri — hon skall för äran brinna.

0 Skandinavers Fosterland!

1 dina fnöbetäckta dalar naturen stolt och utan band

om härdighet och mod till alla väfen talar: och då hon Guldet ymnigt stänkt kring Vällusten i andra länder , åt Nordens berg hon Jernet skänkt, för frihet och för rätt att väpna våra händer.

ja , äfven åt din arm, du älskansvärda kön , har friheten beskärt att sköld och glafven draga , och vid din myrten fäst en lager evigt grön att Göta - manna bröst med dubbel rätt behaga. Hur mången gång uti fin nöd har Sverge icke rönt din styrka , och fått, vid fina hjeltars död ,

Penthejileors mod hos fina qvinnor dyrka!

Hvem var det, som vid Sturens fall, ännu ett fpillradt roder förde med stadig hand i vågens fvall ?

Chrijiina, det var du — du böd; och stormen

hörde.**)

*) Ptnthejilea var en Amafonlk Hjeltinna, som Virgilius

befkrifver.

•°) Hon uppehöll, med klokhet och ilnnesftyrka, Riket ifrSn Sturens död i Januari, til November månad I5SO.----- 1

0 evigt kära Namn för alla ädla bröst!

Om Sverge än en gång i lika nöd fågs fallä, skall i den trycktas själ du gjuta eld och tröst och Friheten och Du

ifrån hans läppar skalla.

Han minnas skall — då en fyarbar gick att i träldom Sverge {anka , då bojan redan upplyft var —

att du var den, som sist att det var Stureru

Enka,

som ensam uti Sturens fpår af hjeltars styrka gaf exempel:

Lik den kolonn, som öfrig står och än en masla bär utaf ett ramladt tempel:

1 tårar badande omkring Sten Stures grift

stod Sverges Folk och Råd, och hoppades ej mera; Chrtjlina , du ännu , du ägde mod och drift, du viste förja ömt och manligen regera.

Du fade: ”Ack , vid Sturens död ”hur hög den forg ert hjerta fårar!

”men nu, då Sverge är i nöd ,

”o frälfom, frälfom det! och gjutom icke tårar. ”Ja, Svenskar , ostrom ädelt opp ’’åt Fosterlandets väl vår Smärta:

”förlorom aldrig möd och hopp:

"den vacklande är slaf — och fri den som har hjerta"

"Sen! utur .grafvens natt min Makes dystra hamn ”med längtan höja sig at skåda Sverges öden,” och mana er i sitt, i Fosterlandets namn , att yara Män, som han, och Svenskar in i döden» ”Hur ropar han ej: Sven fe Män,

”lat Äran elda edra fjåtar;

”olycklig den, förbannad den,.

"Jom förr ej Jlupar fri, ån hah i bojor trålar!

” Detfamma ropar hvarje Sten ”af edra värda Fäders grifter — —

”O! trampen ej på Hjeltars ben,

"om modet fattas er til Hjeltamas bedrifter,

”Hvad! skulle hos ett folk1, det Sturen älskat har, ”hans minne lefva qvar, och ej hans frihets*anda? ’ Nej, väpnoms hvar och en mot Skandiens bajbar, ”och låt oss först vår blod, fe’n våra tårar, blanda, "Af Sturen är ej öfrigtmer ”än blott hans stoft , hans barn och maka: ”Den kärlek som han burit er,

"ack! gifven den åt mig och friheten tilbaka, ”Endrägtigt fattom stridens glaf!

”Förtrycket fly från våra kojor!

”och, fedan, prydom Sturent graf ”med lugna palmers skörd och Sönderbrutna bojor,’*

Du talte — — Men din ,röst med vindens fläkt

förfyann.

För statens, menskans rätt, som från din tunga

hördes,

du endast rörda bröst , men inga ärmar , fann: och hoppet, om det fåns , af aningen förstördes»Om i en djup och allmän nöd en, stark, djerfs elda folkens själar, hvad verkar det mot qval och död? Förtrycket modfälld gör, och fafan skapar trälar.

Så folen lägst på vestefns kant > förgäfves skärper sina strålar: brådstörtande från himlens brant liiart natten öfver allt sin fvarta skugga malar.

Chrijlinal du då skall ett annat rikes Drott fe träda i det rum, som pryddes af din maka! — Välan! — han fvärja skall: ätt nyttja Spiran blott att Svears gamla lag och friheten bevaka. —

Vid altaret, för famma Gud, som Svea Polk sin nöd beklagar, med helig blick och upplyft ljud han fvär — Du fv^är, barbar! —. att vörda våra

lagar—

Och famvetet ej refer sig, tyrann , mot dina falska eder , och jorden icke flukar dig , och blixten störtar ej uppå din hjesfa neder;!

O! för ditt fria bröst, Chrijlina, hvilken,d^g uppå ditt ädla hopp och Sverges feghet följde ^ då, brytande sin ed och trampande vår. lag, tyrannen våra torg med blod ooh bilor.höljde j då templen öpnadqp <til bann , då mördare til plundring fändes, d^, på det ¥11. af hjeltar brasan ,din egen makes lik för dina ögon tändes, och då , til Chrifiierns fötter ledd och inför Traillen vid defs fida, du nyfs på. thronens uppgång fedd — blef dömd att dödens slag med nedböjd skullra bida*

Det enda återstod i din förnedring, än, att du af Norrbys mun din tillgift fktflle vinna , och att den största fvensk, din makes och din vät), att — fjelfva Hemming Gadd bland Chrijlierns redskap finna.

Men, för ditt rykfes. feger, gömd~ aftTyla uti Sverges våda, du var'af ödets grymhet dömd apt lida afla q val, oc fi alla brott beskåda , att, biltog från din fosterbygd , mifsgerningarnas bojor bära.— för att med olyckor och dygd f& rätt till Undrans lof, oph rätt till Hjertats ära.

Med h]esfan stjernbeftrödd. jag skådar Minnets Gud, som öfver Vestas eld omkring din urna vakar , och rifver nattens -flor , och manar skalders ljud , och flammor utaf ljus kring tidehvarfven skakar.' r "På afftånd Sverges hufvudfiad han med dén ena handen vifar, der, än i sin bestörtning glad, den Svenskfe Borgarns röst sin Skyddsgudinna priftr 1 och j med den andra, detta rum,der , vid en lampa under jorden du, Sjuk och hungrande och stum, i bojor fängslig fatt, att gråta öfver Norden.

Och'det är Minnet blott, som hedrar dig ännu!

Och ingen, ingen vård ditt lof för verlden stafvar! Dock hvad ? Den dygdige begär ? behöfver ju ej katafalkers prakt, ej marmorprydda grafvar — Nej,-.annan ära tillhör dig:

Det rum, der du får hvila njuta , der skola Svenskar famla sig när lagen lider våld och friheten vill luta j der , Hjelten öpna skall din sten , den Frie hämdetårar blanda med stoftet utaf dina ben , och Slafven friskna til vid fläkten af din Anda.SKALDEBREF

TILL DEM»

Som söka ett Odödligt Namn.

(Skrift, som vunnit Stora Prifet i Svenlka Akademien 1792.)

Oh! grant an honejl famet or grant me nont.

P O P E.

Hvad är väl det begär i menniskomas bröst att öfverlefva sig, att öfverlefva tiden?

Hvad värde har ett lof af efterverldens rost?

För stoftet utan lif hvad båtar pyramiden ?

Den vård jag sjelf ej Ser, det Namn jag icke hör, de obekanta ord Som på min urna skrifvas, af storhet eller dygd det Minne Som ej dör — hvad äro de Sör mig, om jag ej mer skall lifvas? O hvad, Odödlighet, hvad älskar jag i dig ?

Är du en villfam bild, Som Spökar för mitt sinne? Har det en grund det hopp, det hopp, som anar mig, att jag ej hel skall dö från känsla och från minne?

Så, hvilande ibland från sina lagrars skörd, fa kunde Gefar sjelf, få kunde Pops fråga.

För äran, njutande, de borde sjelf låga:

O hvem kan vara kall för verldens vittnesbörd ? Men detta fena Namn som fväfvar öfver griften, det rökverk som en gång af feklerna blir tändt* då intet lefver, mer än Tankan och Bedriften , hvi detta finickrat dem, de Jjelfve icke känt.Ack! att du gagrlat har och att du härjat jorden , Begär till Evigt Namn! det fe vi, men ej mer: Som , när magnetens p®l sig drager emot Norden, man endast verkningen, men icke kraften, Ser.

Välan , sin åtrås grund må hjertat än förvara : hvad en tid ej förstått, en annan skall förklara; må hemligheten fvept inom fm flöja bli — och fökom nyttan blott och skönheten deri.

Vet, du som lefva vill i menniskornas minnen , vet, att med lifvets skänk, med daningen af finnen, gaf Skaparn menniskan som hennes största skatt Förstånd att göra rätt — att göra godt, ett Hjerta, och då til dygdens lön Han lof och fällhet fatt, Han fäst vid brottets fpår förbannelfe och Smärta. Han fäde ej: ”Var stor, att du beundras må:" Han fade: ”Dygdig var, och,du skalljdirlek få.* Han böd ej Albas- arm föröda Philips lander och Brahants rika fält förvandla til en graf;

Han ej Pizarro fändt til /nya verldens stränder; Han Svärd och bloss ej Satt i Christna PresterS händer; Han" ej åt Nero rätt, Och ej åt Chrijliertiy gaf med bila och med ok att friheten förtrycka ;'

Han gaf dem eld, och drift, och tilfällen, och lycka; men bifall — åt Aurels och Titi bruk dejaf;

Er, ädle dödlige , än folken offer- b^ra , och sjutton feklers natt förmörkar ej er ära.

O du, som himlen skänkt en. hög och. eldig själ, låt all defs verkning bli til dina likars väl,Och vår, då du kan få ett Namn i fosterbygden, ej kall för Storheten, men varmare för Dygden. Jag vet, den höjd är brant och slippriga de fpår , der dygden sträfvande .til ärans tempel går;

Jag vet, hon vänta bör båd mödor och bekymmer» att ofta lugn och ro från hennes fristad rymmer; att ofta, då hon död och faror trotfat har, till lön för fitt befvär hon allmän otack bar; att afund i defs fpår har fiha ormar hviftat, bar åt Sokrater sträckt en dryck, den hon förgiftat, har fvärtat Gracchers nit för frihetens förfvar, och hädelfer och hat mot Scipioner stiftat —

Men ack! på detta klot om ingen orätt fans, och vore fant och godt ej vådligt att förfvara, hvad fans på jorden väl för fått 'att dygdig vara? och funnes dygden ock, h vad fpridde hon för glans ? Hvad? d|jföre att brott på dygder fegrar vinna, hvad! skulle desfas kraft i hjertat dölja fig ?

Skall deras rädda sken blott flämta och försvinna för verlden utan gagn, och ärelöst lör dig?

År dygden någon ting, förutan verkfamheten? Skäll du defs ofall blott, ej defs helöning fe ? Och skall du hellre, feg dit flägte öfverge, än veta, du förtjent en tår af menskligheten ?

Vifct — jag bekänner det —vifst lyckas lasten väl: jag medger, det är hårdt att hennes fegrar tåla; men skall jag tro, att du, som fast en lyften fjäi-vid hoppet öm'det sken som kan din graf bestråla.defs fegrar skåda skall méd afunds harmfe qval, af hennes framgång tjuft, defs freftelfer förfara, Och tveka någon gång uti det lätta val, att stor med lycka bli — att stor af dygder vara 9

0 vet, Odödlighet är tvefallt uti flag:

en som belöna skall, och en som skall förbanna. Med skenet utaf dygd din Samtids fyn betag, med Undrans högtids stå̊t mot Sanning dig bemanna,

1 flera verldars rymd låt dina storverk fes, triumfer rada opp, och ärestoder res,

ja, nära,-om du kan, til Gudars likhet nalkas — den tjusning som du väckt, -skall fent, men skall

dock fvalkas.

Att få fen vördad fråjd hvad har ej Cromvetl gjort! Hvem skall hans medel dock för hans förtjenster

glömma ?

Af Alexanders namn, få majeflätligt stort, hvem skulle drista sig i våra dar berömma ?

Från sjelfva Cefar skilj hvad man beundrat har, af verkligt älskansvärdt, hvad är det som står

qvar? —

O lär, o lär en gång, att sky för somlig lager: vet, storhet utan dygd — den frestar — men be*

drager:

en framtid yppa skall hvad fordom bortgömdt var: det molnet glesna skall, som hindrat sannings dager: den larf skall falla af, på den ett lof beror — och då — olycklig den, som döms att vara stor:O hvi skall jag dock Se af häfderne befannadt, att jorden , någon gång , den bär uti sin famn , som, yrande af luft till ett Odödligt Namn , forr , än att intet få, vill mot-ta ett förbannadt!. Olycklige, hvarthän? hvart rasa dina fjät? hvi skall du fa ditt bröst mot menskligheten väpna ? och, sen du' menskor bragt att gråta eller häpna, tror du att vördad bli? O tänk ej, tänk ej det. Med intet slags förtjenft du sen skall kärlek vinna; den din förändring fer, mins ock ditt fordna skick, och det du först har gjort, skall verlden längst befinna. Hitkaftad, som du är, för några ögonblick, hur vet du om ditt lif till mera storhet räcker ? Hvem vet, kanske i dag den torfvan remna skall, Wi, blomstrad kring din fot, ännu din graf betäcker: Hväd har du vunnit då att skjuta >opp ditt kall ? Ett famvete af qval, ett minne som förskräcker; Säll, om, då dödens hugg ditt sköra timglas bräcker, ditt namn i famma stund flöt bort med Letes fvall!

Gå då, förr'n mål du valt, min ärelystne like! gå, genomlöp de falt historien lagt i dag, betrakta händelfer, exempel skräd och tag , och mönstra skuggorna uti de dödas rike: fa skapa i ditt bröst en efterverld fpr dig — och, sen du vägt dess dom, på ryktets bana stig. Der till ditt höga mål fe tvenne vägar bära; en är Bedrifternas, den andra Snillets är;

Men, fast du hopen Sef af intet sig förfära,du, hejda dig, och välj ditt fatt att vandra der; ty begge leda dig til vanheder och ära.

Har du af Skalders Gud den ljufva tjusning fått, som, gjuten i en dikt, vill ljuda från din lyra , fjung huru Hjeltar dö, hur Kungar värdigt styra, fjung om Pyladers sorg, om Kärleks-Gudens skott, sjung allt hvad menskan rör — men, dygdig i din yra, flöt aldrig Sederna, och fmickra aldrig brott. Odödlige Horats! bland dessa sköna fånger, dem du med romersk kraft och grekiskt välljud qvad, bländ dessa mästerverk^ hur många tusen gånger har dygden önskat {ig att fakna några blad!

Du, som, ifrån den stund dig Skalders Fader väckte, med foten följt hans Spår, med hjessan himlen räckte, hvad, MarOy gjorde dig Så döf för sannings bud, att källa Envåld godt, och Auguftus Gud ?

Och du, som halp ditt land att Henrik offer föra och Melpomenes röft att dygden älskad göra , hvi gick du, flore man, att vända, qvick och yr, mot Religion och Dygd din episka fatyr ? —

O! låten Snillets rätt ej Hjertats gå för nära, förförde. Skalder! — O! för hvarje Sådant Sel, ehuru tjuSaade med tonen af ert Spel, allt hvad en efterverld skall edra namn beskära , jir (om det Sägas kan) en djupt föraktad ära.

Så skall ock flraffas den med Demofleners röft fiått styrka och behag att menigheter röra,om han med Smyckad lögn förgiftar deras bröst, med orättvifans lof ohelgar deras öra.

Att mot Philippers våld utmana frihets gla.f, ge Ameriner skydd, mot Catiliner Sjunga , framkalla en Descctrtes , en Sully ur fm graf, till dessa ändamål gafs Talaren en tunga.

Med fnille har man nog för att beryktad bli; men det är fnillets bruk, som afgör ryktets värde, och hvarje vitter konst ett flygtigt lof begärde, om den ej nyttan böd, att stå det sköna bi. vifst tjufar Meteorn, som flammar och förfvinner;-men Solen vördnad ger—hon gagnar då hon brinfcer.

Dock skall man Konstens Son förlåta någon gång, om, sjelf af Bildningens och Känflans kraft bedi agen, Han

yrar i fitt tal, sin tafla och fm Sång Och klär en skyvärd bild i drägten af behagen. Men dig, o Filofof, Sör detta känilans rus skall efterve.rldens'dom en lika nåd ej unna'; du icke fnille fått, atjt lyfa — men ge ljus: din enda ära är att sanningen förkunna.

Än skåda minsta kräk, än rymdens kroppar mät; fök til hvad ändamål all varelfe är buren ; med Bonnet följ hvar länk af kedjan i naturen, och uptäck verldens väl och Skaparns majestät.

Än forska menniskan och af dess krafter sluta , hvad fällh^t hon förmår, hvad rätt hon borde njuta; vis hur och hvarföre hon blind och ofäll är; men stanna icke, feg, o stanna icke der!Säg -icke: ”Usling, gråt, men tig och drag din tunga, "lär dig att mifstro ljus, lär dig i bojor' sjunga:” Har hon ej lärt det nog af feklerna förut? —>. Hjelp henne — I dess får, gå, tröstens olja. gjut, och Sanningarnas brand mot våld och Sördöm flungå. Så Locke , Helvetius och Rousseau rykte fått, få. Raynal vördad är och Franklin dyrkad vorden, och få, när du en gång har ned i gräfven gått, din hamn skall jrefa sig och än regera jorden.

Hur fall den tid skall bli — o må jag hoppas denf — då Filofosens ljus blir grund för Statsmans Lära, lär Lagstiftarn att f» i hvarje folk*en van , och fänker lagerns lof inför olivens ära.

•

Till dess, mitt flägtes ris, och någon gång dess flod, gå , Hjelte! öfva ut ditt mod att dö och mörda; förfvara djerft ditt land — men endafl det — i nöd, och, ädelt fafande för likars qval och död, tag Segern som ett tvång och lagern som en börda. Om du ett hjerta har, kanske ändå din blick skall falla ångerfull uppå den stund tillbaka , då i Vt'ilarers fpår du först till fältet gick , i själen utan hämd , att hämdens nöje fmaka , att städer bränna opp kanske för några ord , och fpilla menskors lif för några torsvor jord.

Ty krigens största skäl är fegra och föröda , ej främja menskors rätt, ej lindra deras nöd: och uppå dessa fält, dem Aagnas kroppar göda , der skulle famma folk långt hellre fått fitt bröd, liknöjdfe under hvem , belåtne i fm möda.

aAck. förr — i nödens stund — till laglig frihets väm o hjelte! lyft din arm och väpna den med jern.

Ån gå för folkets rätt med Sturarna mot döden, än uppå Vafars ban förtjena högre öden.

Om modet flockna vill hos folket för sitt väl, uti dess stela bröst gjut in din varma Själ; fäg: 13 Him Jen välden gjort, men ej befallt Nationer * fördraga kedjans tyngd och bilans barbari:

"för hundra manna Råd och inför Kungars thron er, ”Medborgare, dig böj — men aldrig, om ej fri.’*

Så fäg — Och med den dygd blott fins hos fria själar » upoffrande dig sjelf, gör allt för folkets skull: gå, Juda Hjelte lik , drag pelarna omkull, och krosfa i ditt fall förtryckare och trälax.

Och du , åt hvilkens hand .en Spira gifven är, till tecken af den pligt, at hägna menskligheten , värdera väl , Regent, den fördel fpiran bär att både dela ut och få odödligheten.

Du innehar ett rum, der du, af alla fedd , fer minst, men verkar mest, och aldrig utan följder, der det beror af dig , och hur du vill bli ledd , att Sanningen blir hörd, att Sanningen blir höljder; der du i ständig fart till Ryktets tempel går, men dömmes sist af dem, som Stort från Nyttigt skilja ; och der du gagnar ej, Qph ingen ära får , förutan andras ljus och egen tedlig vilja,

Förtrodt uti din vård jag fer ett talrikt Folk i Emellan det och dig betänk hvad dimmor famla!O närmast kring din thron de dygdigc forfamla , och tillåt hvar och en bli' Sanningarnas tolk:

De skola fågas dig, om du dem ger ditt öra , och du blir dygdig sjelf, ju mer du får dem höra. Ett ädelt ändamål i all din ftatskonst äg: gör, egennyttig, allt som gagnar Fosterbygden ; med Sedolärans vigt din minsta gerning väg: det är ej politik , som strider emot dygden.

Af Födfel eller Val du thronen innehar •— Betänk, hvad vore du förutan denna lycka?

En enskilt menniska, som Statens tyngder bar, berättigad till hägn och maktlös att förtrycka»

Du , medborgsman , som jag , fast du har thronen nått* ej större mensklig rätt, men högre pligter fåit.: Fly, som

din själs förgift , den fmicker-tfödda lära att menskors lif och gods utaf din vink beror; Hvar lag är lag för dig, hvar dödlig är din bror: gör rätt, det är din pligt — gör godt, det är din ära. Märk oförftånd och last med en ossentlig blygd; förtjensten, hvar den fins, till hedersstället kalla, och räkna intet Stånd för ädelt, utan Dygd:

Du är af alla Stånd —'- Du är Regent för alla. Uppmuntra odlingen af Slögder och af Jord, af hvarje Vettenskap, hvar Konst, som nytta föder. Olivens planta.när, hon är för fällhet gjord: det lyckligaste krig dock dina länder odér.

Tro ej i något Sall, hyad länge trotts förvändt, att Statens Värdighet är annat, än dess Nytta;lär folket känna den: det ljus , som andra tändt, blygs ej att visligen till dina Länder flytta»

Se hvilka fördomar från flera tidehvarf, till Folkens oiallhet, med thron gått i arf: vär starkare än de , och vifare än tiden.

I Europa re'n den midnatt är förlidén, som qväfde födelsen af menskligheteńs ljus ; .©kanda för hvarann vid brytningett af dagen re'n Folken , famlande'på ilefpotisrueös grus , med ,våld begära hägn af Sanningen och Lagen» Bejfinna, o Regent, hvad blod det kostat har, mot illa använd-makt att Friheten förfvara: skänk Folken all den rätt Naturen åt dem bar , och njut fömöjelsen att, deras Skyddsgud vara.

Då du en Sådan grund,till deras välfärd lagt, skall du> med Titi 'dygd och 'Atigufti makt, hvar afton fomna trygg, hvar morgon älskad vakna: och 'då du famlad är till dina Fäders graf, skail Menskligheten, stinn, i tårar fänkf, dig fakna ditt rykte, flytande på evighetens; haf, hvar gång ditt Namn .blir nämdt., än gläda dina

bygder,

och väman af din själ ge lif åt nya dygder.

J Svenske Medbörgsmän, som lyfsnen till min röst, en röst, som aldrig höjts, att den ej dygden yrkat, o måtte den få kraft, att skilja i ert bröst ett erostratiskt namn ifrån ett kärt och dyrkadt 1i r

Den jord, Medborgare , der förft du fatt difl sot * det var ditt Fosterland, hvars sköt dig tog emot: För allt, som gagnar det, dig,äran tjusning gifve, för det din första Suck, för det den sista blifve! Må afundslöft för dig med ryktet flyga kring de Namn, som ingen sorg förtjent af Fosterbygdent Beundran mot en tår betyder ingen ting ^ ej Mausoleers prakt emot en fuck af Dygden.

Då ,, oni 1 lifvet än du mifekans och förfmäds, dock högt ditt hufvud bär öchäf ditt famvet gläds: Att d6 uti det hopp, att eh gång°Folket gråter, det är ju ej att dö — det är att lefva åter.

Som Tornets fpira, höjd i horisontens fall, ju mer på afftånd fedd, dess mer tycks himlen nalkas likfå ditt Rykte ock dess högré äras skall, ju mera Tiden flyr och Afunden får fvalkas.

• nSokrats Röst från Eliscn.

4

Du, själ utaf min Ijäl, du, för hvars fak jag dott, än, Sanning! ej ditt ljus en lycklig jord beskiner, och, hädad för de verk, som dina strålar födt, du gråter, half-förqväfd bland feklernas ruiner.

För tusen år — i dag — sig menskan alltid lik, skyr, stungen af din blick, din åfyri och din lära: Atén förföljde dig; i Rom, på tempel rik, ett enda altar, ej har lågat till din ära;c)

När Filofosen än % refer till ditt värn , dess fackla fläckes ut, dess röst är tystad vorden, och undan tända bål och guiljotiners jern * du vankar än i dag en främling Uppå jorden.

I Rousfeaus skepelfe, förföljd af nöd och brott, dig Schweitz med möda dolt för Fanatismens

bränder ;

från Gallien — hastigt fedd — du åter biltog gått — och lyfter vingen ren att fly från Albions stränder.

Ja fly — en fristad fök på någon Eortgömd strand: I Galilei verld du skall ej faknas mycket:

Wennerdahl, i fitt Lexicon Mythico - Hiftoricum, Art. Vcritas, fäger: ”Ehuruväl de Romare refte np Tempel »t inånga dygder, finner jag dock intet ät d«É»na, som är tn ibland de förn&isfta,”---------- 25

Fly till den mannens verld, hvars Segerfälla hand ur molnen viggen ryckt och Spiran Srån förtrycket j °)

Europa blunda vill — gå, Fördom! lagerkrönt, res skyar mot den dag, som på ditt öga stuckit — och du, som tror ännu att Sanning blir belönt, fe här, jag räcker dig den bägare jag druckit*

') Det är bekant, att man till devis Sfver Franklin nyttjat: Ertpuit fulmex e&fa Jeeptrwnque tyrannis.Skalde - Brcf till Grefve J. G.

De, var en tid, min vän, då du och jag beskådade med qvickt och mödigt öga den Yerld, som omgaf oss. En mulen dag af lifvets .lustrer räknade, vi föga; ett pndt vi fågo qvalde ej vår själ; och, danade till Dygd'och'Vett, vi trodde, att allt vårt Slägte gjorde , tänkte väl, och inga dårar denna jord bebodde.

Vi voro fällä då: O glädjens tid!

Q tid af' oskuld! tid af kära minnen!

För tanken ställ, ibland , utaf din frid en bild , att lugna mina störda finnen !

En annan kom. På verldens öpna feen vi trädde sjelfva, trädde fram förtroligt, och midt bland dårskapers och lasters skrän, uti vår oskuld , funno lifvet roligt; vi togo allt, som stötte oss , för skämt; vi skänkte luftsken egenskap af strålar ; och höllo fast oss vid den fatsen jämt:

” Vår verld är ej få ond , man henne målar. ”

Än, uti lifvets morgon , för vår fyn

Auroras rosenröda skyar flöto ;

men det blef middag: ifrån himlabryn

med famlad massa Phcebi strålar bröto:

cj blomstrens ytor gäckade oss mer

med qvicka dagar, strödda från det höga,till blad och taggar trängde ljufet -ner — och vetlden uppstod blottad för vått öga.

Hvad hände ? Skyggheten tog Lättrons rum: den enas trollglas mot den andras byttes; beundran stelnadevår röst blef stum ; hvad .fordom skönt: var, för vårt öga lyttes; i bjelkar vändes det som förr var grand ; och, fnart för menskor häpna eller kalla , ifrån att räcka dém vår brödra-hand , vi melankoliskt fmygdé undan alla.

Men korta äro öfverdriftens dar i Erfarenheten', förd på "tidens vingar, bereder sanningeri, der irring var, och lidelfernas harm till fansning tvingar.

Deo mogna manna-ålderns vifa hand slet fmåningom dét flor vårt öga täckte; gaf grandet åter sin natur af. grand , och våra hjertan hoppet om vårt flägte ; framställde verlden fådan , som den är, ej värd vårt hat, men mycket våra tårar; ’ och vifade oss huru jorden bär , mot femfci dygdiga , legioner dårar.

Och nu , min vän — var Glädjens tid förbi — men Lugnets kom , Rättfeendets , och Styrkans: vårt flägte flydde eller sökte vi , men ej med hatets känfla , eller dyrkans ; mot ödens hårdhet ställde vi ett hejdadt mod ; vi niöto varsamt deras glada skiften;och Fridens njutning hos en Vis och God Vi lärde skatta mer , än' St urart blod , än Croefi guld, och än Homeri stod ,

§ch stjernehvalfvets granne, krigs - bedriften.

Så dömde vi. Men hejdom ofi^ Den tid vi sen tillryggalagt på lifvets .bana , har hon bekräftat oss , att själens frid är all den fällhet vi förmå oss dana ?

Beror den blott af vishet odlj af dygd?

Står ingen annan till vårt möte färdig?

Och i en verld , få rikt, få konstigt byggd , gifs ingen , lika menskans åtrå värdig ?

Gifs ingen annan ? — O! det vet väl den , som börden fväller; som till höghet krälar j som öfvar makten; hopar penningen; som för ett ofödt, flägtes minne trälar.

Men lika värd vår åtrå? — Tror ej jag; men granskom Njutningarnas skilda slag.

Till vår, uppbyggelfe förvarom minnet af denna ättling, oskuldsfull till sinnet, som till den kyrka, der han byggt sin graf, för sina fäders och sin egen heder fitt åtta alnar höga Stam-Träd gaf, heraldiskt fmyckadt öfver alla leder.

Mins hur han trodde ärligt, att det blod, som från hans stamfar bonden troget runnit fem sekler förr än vårt från vår, bar mod, bar ära , och' bar rätt till minnes-flodåt hvarje ädling till hvars bröst det hunnif.

Mins, huru lilngftarkt han förtäljde om

hur en af Fädren till den Helga Grafven

i härnad for, och , när han återkom

med en arm mindre och med blodad glafven,

benådades med grefveligt diplom

och med den stolta Connétablc • Stafven ;

hur alla unga Grefvar sen hans tid ,

familjens fäder, bröder och kufmer ,

hvar enda märklig var af någon strid,

som Minnete fackla än i dag beskiner,

af någon amurett med förstligt blod 4

af någon flats arreft inom baflilljen ,

af någon kunglig skänk för grefligt mod —-

och ingen åder grumlad i familjen;

och mins omsider , hur i Hofvets- ring

han lefde ; sökte , vann den glans , som kitlar ;

men, tom på värde , gjorde ingen ting,

som till en hågkomst menniskan betitlar.

Hvad händer? Kungen dör. Eli annan Kung förskjuter Börden skild från, skickligheten : för Grefven Hofvets atmosfer blir tung: han flyr i skötet utaf ensligheten/

Men hvilken enslighet! få död! få tom! som ingen egen dygd odh tanka gläder !

Ibland porträtterna af sina fäder

han fläpar långfamt fram sifl ålderdom —

Hvad var hans njutning? Flägten af ett våder.

Så bår ej du , min Vän, det Namn* du ärft — med stolthet af förtjenster , icke dina.Du vet* att' vorda dem du ej forvärft ,

men ock hur tomt de öfver hjessan hvina

utaf en Ättelägg, den ingen krans

af. lager ^ller ek med: ära kröner:

och > åtnöjs blygfamt; med den egna glans ,

som höljer Krigets eller Dygdens föner.

Men denna njutning, hvaraf dig och mig Förfynen alltid , litet njuggt beskärde -r-Du vet väl: Guldets — bär den ej i sig ett grundadt anfpråk på ett högre värde ? Svar: Sågo vi $j Grippus°) och hans bror? De begge vadade uti. millioner :

Den ena. fpände dem med drakens klor ; i piaster-hvalfvet ftä^g^ep hans passioner; ifrån fm magra häft.hw fodret stal.; han, klippte af receptet, för sin dotter; bepudrade peruken hvart, qvartal, och svor på delningen af Pluti lotter.

Den andra Sande fiaa_ tunnor guld på kurs och; agio kring, den vida verlden, men , under, deras lopp sig sjelfvan, huld , göt ut sin vinst i.hvirflarne af flärden, möblerade sig förstligt, facre-dieu! bö|d hela ver klen på fupé och baler, lät hvarje Jul sin Fru juvel - beströ , och lånte penningar åt .Cordons-bleus,-och. annars ock fprfpelte. kapitaler:

*) Ottui Si.15nadt.af Pgpep fpift, dcr^d utmärfit girif.allt hvad han ville ägde han och njot, och ingen omsorg fågs hans vällust störa: kört fagdt, han gjorde fig sin verld ,få föt, Som något Peru mäktar meftskan göra.

Men ack! hur hänger ej uppå ett hår hvar trotfig-njutning , icke född tir själen 1 En .åsk-rigg faller, och tilf aska slår det hvalf, föm- vaktas utaf penning • trälen ; en stormig bölja fväljer fretti sképp fer Grippi broder , lika fattig vorden —-Förloradt är för begge allt begrepp > om menniskrans lyckfalighet på jorden.

Den fatsen i stundom melankoliskt drömd , att armodet är fällt-, jag ej förfäktar; men rikedomen , skrinlagd eller tömd , en redbar njutöipg icke alstra m|ktar.

Frid för bekymren, är ett villkor ställdt för min lyckfalighet, för din , för allas: den, som till utfigten kring lifvets fält åf blotta .bristerna och nöden, kallas , den faknar frid, den kan ej känna fällt-; men tro att fäUheten med skatter mutas , är dårens tro ; att- äga nog i tjäll, är bo i flott; — Med dem att vara fäll, beror af huru , icke att , de njutas. ’

Men lemnom umgängs-lifvet: höjom oss till kretfarne af Höghet, Makt och' Rykte. Hvad båda strålarne af Årans bloss ?hvad dessa lagrar uppå pannan tryckte? hvad dessa yfviga tiarers prakt? hvad dcsfa charer i triumf-tåg förda? hvad dcsfa borgar gjordade med vakt, och dessa Stora krypande för makt, och pöbelns hurra , genom luften hörda ?

Ack! fråga , under någon stund af slår,

Poeten., Krigaren, Ministern, Kungen,

om nånsin själens djupa fallhet vans

att fiunga storverk , eller bli befungen ?

om lyktets hunger icke mindre är

en lycklig njutning, än en drift af oro ?

om blodsutgjutelsen , om fegrarnas befvär

utaf triumferna belönte voro?

om denna fpindel-väfnad, konstigt sträckt

att fånga flugor , icke djur af styrka ,

om denna bakflughet i klokhets drägt

är den som fmickrar , den som menskor dyrka ?

om diademer , fpiror , och befäl ,

och majestätets glans , som folken vörda ,

ugväga forgerna för folkens väl,

och äro -njutning , äro icke börda ?

Och hvad är storhet, rykte ? Ofta blott en hama, som fpökar ljugande vid lifvets smärta.

Min vän , det är ej äran af ett namn ,

Com gjuter friden i din Faders hjerta ; den store Condé var ej lycklig mer, då han i fegrar såg sitt hopp om minne,än då , till enskilt åter stigen. ner ,

han med de Vifa odlade litt (inne ;

och flode Wolfey , stode Sulli opp ,

och Henrik , han som Albion grymt förtryckte c),

och denne Henrik , Galliens tröst och hopp *c) ,

och denne Cromwcll, dömd iill evigt rykte ***) ;

de skullis vittna, att förnöjelsen

ej dväljs på thronen, ej vid thronens sida;

att lugnets larf, ej lugnet, höljer den,

hvars dolda stunder sorgerna förbida ;

att midnatts • ångern darrar i palats

med dem, som öfvat ett förmätet välde;

att dygden skulle fly från rangens plats

om hon mot afunden ej styrkan ställde.

O ! dessa pyramider .ljuga ej ;

läs dessa ord : den Lycklige — den Store ;

inen detta skönare: den Sålle — nej! —

▼e om det slår: det blott en skrymtan vore.

Må hända — om vårt förvetts hvasfa blick , på andra sidan förd om désfa grafvar , fick fe dem i sitt oförstälta skick, de män , som burit fpiror , fvärd och stafvar —-måhända skulle mängden , icke der «. en gång, ibland dé fällas antal finnas — hvad gäller , att med ringare befvär Tartarns, än Eliféens stränder hinnas!

•) Henrtc 8 i England.

**) Hettric 4 « Frankrike.

And Crtmwcll, dst un'd tf evcrloji »*£ ftme»

Po$e>Gor då den dygdige Så ratt, ätt sky för dessa njutningar , som hopen villa ? —

Ha! dem att äga , eller dem att fly, den vife aktar lika väl och illa.

Ea dygdig rik , en dygdig med talang , en dygdig mäktig , dygdig stark till sinnet, han ger ett värde - åt sin börd, sin rang : han njute äran , högheten och minnet: han gagnar verlden , och han verlden lär; men han behöfver icke dem: han bär uti fitt famvete sin lön — Och resten utaf vårt flägte mindre danadt är för öppna höjder , än för

dolda nästen.

Välfignelfe och vördnad öfver den , den fällan fedda man , som , full af värma för menskligheten6 helgd , för sanningen , för pligten att fitt land mot våld beskärma , lik Vafa , Sulli, Chatam , träder opp , med medelståndets dygd , uti palatfer , och räknar ej en prålig storhets hopp , men gagnets ära, fäst vid höga platfer ; som sjelf gör väl, som råder rätt och fant; och , näiv han , ohörd , mer ej mäktar vaka för menskors väl, gåT nöjd från Lyckans brant till dälden , hvarifrån han kom, tillbaka!

Men fe , hvari består hans njutning ? Säg , är det i praktens och i rangens dikter ? i guldets verkning, eller maktens ? — Nej :

i hjer*i hjertats vitsord öfver fyllda pligter, i friden — friden för bekymrens flock — i vifsheten, att skulle menskor ock hans namn , hans tjenster Obemärkta lemna , skall med en blick den Evige ändock hans uppfåt skåda , och hans dygder hämna.

Men mängden af oss — ägde den väl mo.d att vara dygdig under makt och ära?

Med måttlig styrka, kan en vis och god de gyllne oken på sin skullra bära ?

Nej: den till höjden går , för höjdens skull, hans dygd är hal, hans vishet opålitlig; och denna höjd, af fträckja giller full, beträder fjelfmant ingen oförvitlig.

Välfignom Himmelen , min vän , som ställt de Stora främst i stormar och i strider,

Och för ett lif få föga verkligt fällt dem bjuder guld och namn och pyramider j -må dem ett luftigt', meteoriskt bloSs af fallhet flå med sken, som härmar strålar *— Sjelfftandigheten , Friden, gaf Han oss: kring (våra bäddar ingen afund vrålar; * oss frestar icke, ljugande, den prakt, som menar tomhet, då hon njutning målar; oss gnager , tär ej Furlen af makt; (

vi dricka intet gift ur gyllne skålar:

Välfignom , vördom Himmelen , min vän — — Och jag, och jag skall Särskilt tacka den för det, i skuggan, der min fot Han ledde,. Han tvenne fållheter mitt lif beredde, som friden ljufva , men utöfver den — en värdig Maka — och en värdig Vän,Skalde-Bref till Menigheten.*)

• I

Du, som vår högfärd dömt befpottelsen att fkörda, som utan anor född 5 och närd af mödans hand * med tålamodets lugn bär ensam lagöns börda, och ger och vågar allt för Kung och Fofterland; då" du af fmälek höljs från lyckans högre bygder* mitt hjertå helga vill en fång åt * dina dygder,

•) Imitation af Thomas Epitre au P^uple. Öfverfättaren af detta namnkunniga fltaldeftycke — hvilket år I760 vann accesfit 1 Franflca *Akademien, med den fäkert välförtjenta förklaring,, att Akademien beklagade, det hon ej ägde att tilldela Författaren ett verkligt Pris (hvilket var tijklömdt Marmontel) —r är få förvisfad om sin Imitations underlägsenhet emot- Originalet) att haa, härvid ej har annan not att bifoga, än en upriktig anhållan om ett mildt omdöme af de Vittja: och behofvet af mildhet förutfätter alltid visfa britter, eller i det minfta en frånvaro af fullkomlighet. — Bcträtfftnde öf-verfättningen af ordet Peuple med Menighet, tror han lig deruti hafva valt det enda, som gifver ett någorlunda lika begrepp med det Författaren på detta ftälle åfyftar. Vi äga ej något -ord af den dubbla bemär kelfe, som Peuple. Folk har en lika vldfträckt, men kan fvårligen abfolute få den inikränkta, som Peuple. Allmoge utmärker allenaft Landtfolket. Allmänhet betyder ej egentligen någotdera, och har, om man få får fäga, fnarave en intellektuel, än «n fyfiflc bemärkelfe. Pobel> hvarmed förftås den lägfta/ uflafte och meft förlkåmda Folk-klassen i Städerna, kan/ ej uttrycka Författarens tanka. Kanike torde den in* Vändning, som kan göras mot ordet Menighet, brukadt i detta ftycke, endast härflyta från vårt öga, som är ovant att finna Menigheten föreftälld såsom en perfon, med hvilken man korrefponderar. dessa tankar underkaftas billiga granflcarc* upplyftart omdöme.I purpur-skrudars prakjt, i tornade palats du dessa Stora fer af njutningar förtärde , och blickar oförnöjd uppå din famhällsplats —

O! fe ej deras glans: fe blott ditt eget värde.

Är du ej statens lif ? Se , staten af din hand begjuts med ymnighet, bestrålas utaf ära.

I alla tidehvarf, i alla jordens land — der En-Regenten styr med hederns tjuila lära — der medborgsmannen, fri, och värd att vara det, éj herre och ej flaf, blott lagens b®kstaf fruktar — der despotismen går med bödlar i sitt fjät och under en mans ok förskräckta likar bugtar — det dina arjnar är, din lydnad och ditt nit, • din oförställda dyg4, din arbetfämma flit, som skapar flaters väl och understöder troner: Ack! hundra Konungar blott kedjefmidt nationer.

Eröfrarn verldens ris, du verldens bistånd är: det fält han»sköflat har görs fruktbart af din möda; du jordens vidrighet och luftens hårdhet bär , och, krökt för strålens udd, du nedfår och du skär med oförtruten hand det kom, som gör vår föda. Man fäger : denna konjl år låg; och med hvad rätt? Ger menskliglietens gagn ej anfpråk uppå ära ?

Jo—jo, din plog, din har f, din hacka och din skära bevittna mer förtjenst, mer höjda tänkefätt, än dessa riddarband , och fjädrar och galoner , dem fåfäögan begär, och nåden flrör kring troner. Nej , denna konst är hög , och den tid varit har, då guld och rökelfe/ man till dess altar bar.Från dessa rika falt, hvars must du idogt plundrar, till städerna jag går,-och dig dess mer beundrar. Med högmod jorden dem uppå sin yta bär: jag menskoflägtet fer i all sin storhet der; med brödra-händer der sig konsterna förenat , båd de, som fprungit fram vid ropet af vår nöd , och de , som till ett kärt, ett nyttigt öfverflöd , det fria fnillet fann och läckerheten renat. Igenkänn dina verk med dygdigt, välbehag.

Du forskar i Naturn: dess värn af dig bestormas: Se, jernet bugtar lig för dina hamrars flag; du trädet lydigt gör, och leret af dig formas; du klär behofvets barn i väf af lin och ull; du pryder fåfängan med. filke och med gull; metalleme med konst af dina händer renas: än myntas de af dig till statens rikedom , än åter himmelshögt med marmorns block förenas till. Konungars palats och Gudars Helgedom.

Ej blott åt eget land din flit betalar gärden j nej , nyttan öfverallt du för i dina fpår; omätligt famnande, med handelns armar, verlden, du öfver hafvens rymd en gyllne brygga slår.

Då Prinfar rusta sig til strid om jordens öden, hvem afgör fegrama ? Ditt mod, som trotfar döden: i nodens timma fökt, du statens ringmur är; du thronen, när fitt fall, pä dina skullror bär.

Hvad jag forfmår en hög, som, stolt af sina anor, förfofver utaa gagn fig dag i toma vanor!en tanklös Pluti fon, af nöjen mätt och tärd, som yfs att. vifa mig sin oblygSamma flärd!'

‘Af ytan, i all tid, är menskan dårad vorden —* Den fanna hedern är att göra gagn ,åt jorden: Små-tankarn fåfängt vill jned fmälek dig beströ; du för ditt Fosterland vet lefva, och vet dö.

Ännu en högre lott din falla fördel är: den lugna oskulden du i ditt hjerta bär: en Konung äger makt, de. Store glans och heder , den Rike skatter har, och Menigheten feder.

Vårt fräcka tidehvarf förfmår Naturens röst;' hon intet öra har för qamnen Son och Maka ; den grymma högheten med flål-harneskadt bröst blygs för att nämna dem och dygdig vällust-{maka* J hårde! lågheten är blott ett lån af er;

Naturen dessa namn-ett ädelt värde ger —~

Du , du , o Menighet! kan deras vigt förklara: du ej den högfärd har, att onaturlig vara.

Kring thronen, Smilande af nit för eget vål, de stolta Hofmän fe, af lyckans rus förryckta, med möd‘a fanka ned en blick, på de betryckta» Den fattige är född med ömhet i sin själ: ofålla likars qval hans hjerta genombårar, han räcker dem sitt bröd, .beftänkt med sina tårar*

Han ej den yta har, de fminkade behag , hvarmed de Store lätt de fmärres fyn förbrylla,' och vet ej, vill ej ens, en träl af modets lag, med ett beiefvadt fpråk sin elakhet förgylla.Anständighetens larf han ej förföriskt bär: hon dygdens likhet blott , men icke dygden är.

År detta att för hårdt mitt tidehvarf beskylla ?

Nej : Seders prydlighet bebådar deras fall.

Dep vackra vérldens folk, som blott sin lycka vårda,' likt marmorn glänfande, men ock som marmorn hårda, ge dolksting med en hand, som fmekfamt vinka

skall. —

-Ack! hvad jag älskar mer den råa ärligheten hos Åkermannen, förd utaf. Naturens ljus! hans yta skrämer oss: hans fjäl är ädelheten: få ligger guldet gömdt i koppar-malmens grus.

4

Hur mången driftig bof, till ofärd för nationer, har icke burit hand på kronor och på thron er!

Du vet ej, Menighet, med hjeltelika brott förvåna famhällen och ändra deras lott och om du iiågön gång, ej kunnig att dig styra, länt dina armars kraft åt fanatismens yra , det blott de Store är , hvars hvinande orkan i mörkret villfefört ditt skepp/ på océan.

Se tigern, lejonet, af maktens lystnad förda : af deras vilda strid fe skogarna förstörda; — uti en vrå , fördold för dessa sköflingar ,

' går. rayraii flitig ,. tyst , belåten med sitt barr.

Dig, Himmel, vare tack, hvars nåd mig icke ftälldé på deniia hala brant af prakt och rang oth välde! Jag har i födfeln ej af mina fäder ärft enjplundrad rikedom , étt rykte blod-för värfdt;men om jag dygder har, om jag har mod i själen att mocftå list och våld , och att förakta trälen ; om jag ett hjerta har , som rörs för andras nöd; om vänner fe i mig sin tilflygt och sitt stöd;

•om lasten har mitt hat oqh dygden har min dyrkan: Då är mitt öde fällt: jäg äger finaesliyrkan.

Man tror att fallheten palatsena beskärs , på Segervagnar dras, inunder himlar bärs!

Ack! under dessa hvalf — vid dessa läckra borden — der dväljas ofta nog de uslaste på jorden; de hvasfa plågors frö förbittra deras mål; de dricka dödens dryck ur nektarns gyllne skål. Ett mera ljuft förgift och mera grymt förjagar förfåtligt deras lif, från deras första dagar:

Med långfamt mätta steg fe dessa hamnar gå , dra tUngt den nötta kropp dem äij^kan återstå ; fe deras gula hy och deras rynkta panna; hör dem vid tretti år sin ålderdom förbanna ; vet, det är nöjets hand, fota gräfver deras graf, som gaf en vän åt allt, åt dem en bödel gaf. Intrigen qväljer dem med skimrande bekymmer ; mifstänkfamheten tär och fömnen dem förrymmerj för dem det endast är, för ärelystnans' folk , som afund har en orm och hatét har en dolk; med klädnader af guld, och gift i sina själar, de Gudars dyrkan få, och lida såsom trälat.

Dig, blyga Menighet, passioners eld ej tär; en kropp, i födfeln stark, din trägna möda när j förutan helfan, ack! hvad båtåde n\ig riken?Du njuter lomnens frid, från Hofmans öga viken: du äger finnen qvar: och dina få begär af mödan ägga6 opp att ge dig dubbla nöjen:

En son, som fmeker dig; en makas öma löjen; en dans.af bygdens barn kring kojan i din lund; en himmel utan moln, en daggig morgonstund — af dessa nöjen tjust , på dina knän du dignar, ditt 6de skattar fållt och Skaparen välsignar.

All njutning hämtar du utur ett rent begär: {' för dina känflor blott Naturen öppen är.

Den fvekfritt lefv^t har, bör dö förlitan smärta: du skådar i dig sjelf med oförfäradt hjerta.

Att dö är lätt för den, som gått med käpp och staf, men fallet hiskeligt från thronen till en graf. Utöfver allt sin arm den stela döden sträcker: Ministrar, Kungar, allt förgängelsen betäcker ; och ingen feglare går ut på tidens haf, som icke stranda skall en dag och gå i qvaf.

Hvad båtar, när en gång min kropp är graflagd

vorden ,

om fpira eller plog jag förde här på jorden ?

En kronas härlighet ej skönjps i en graf: Monarkens stoft är ett med stoftet af hans flaf. Med lugn , o Menighet , beskådat dina öden , b.:klaga ej ditt lif, och afsky icke döden, fe lifvet är en blixt; en fristad döden är. tt gagna är din lott: han ära med sig bär.

? rang har lasten blott, Och dygden har den

första —

<-..i den som rättvis är,, den man är ock den största*Skalde-Bref om menniskornas olika Villkor.0)

Du fer, Heraklio, med kallt och liknöjdt öga den väderstinna prakt, som skimrar kring de höga; du, oförblindad1, fer en vcrld, med all dess glans ej olik en maskrad , der narrar uti dans. med lånta klädnader af Jupiter och Fröja tro till olympisk rang sin litenhet förhöja. Förgäfves flås vår fyn med lånta sken af bloss: oss födfeln lika gjort; blott larfven skiljer oss. Fem: finnen skänktes oss , inskränkta till förmågan, vårt enda, fvaga mått för nöjet och för plågan; ha jordens herrar fex? gaf dem naturen väl en kropp af annat stoft, en mer eterisk själ?

Nej: flumpen ställde dem utöfver oss i öden; men alla födas vi till bristerna och nöden: vi tråka lika tungt vår långa barndoms dag: en fattig och en rik, en mäktig och én fvag, gå alla lika vifst från fmär torna till döden.

*

Hvad! (Svarar man) Ni natt om ljufa dagen fer! Hvad ? gifves intet stånd mer lyckligt, ån ett annat? Har himlen alla flällt i jemlik bredd med er ? Erfarenheten ej en fådan tes befannat.

En matmor, som förnött sin dag medhushållsgräl, går än att trälande vid midnatts • lampan fpinna , är fåll måhända; men, jemför hon fig med skäl tned en på soffan sträckt befallande Förftinna?

•) Imitation efter Veltairt.Behagar det kanske ej mer en andlig map , med stjernan på fitt bröst och mösfan högt på pannan att ifrån choret ge Guds frid få godt han kan , ån lunka Sockenbud i ftöflar, Som en atinan ?

Och är en President ej vida mera fåll vid detta läckra bord, Som håller honom vaken, än hans Amanuens, Som nöter Samma qväll att damma akterna och utarbeta Saken ? —

Nöj, Gud ej orättvis och icke ovis är:

Han ej Så dlikt mått åt lika ting beskär.

Kan den väl tro, som Ser, Som erfar* och som tänker, att fällheten är en af lyckans blinda skänker?

Har Kejfarn-Konungen kanske ej mycket fog iblahd att afundas på Rhen-Grefven, den skalken; och mången Ung Kapten, är han ej skamlös nog att vara fällare, än sjelfva Fältmarskalken?

SS lycklig som en Kung, är pöbelns hvardags-glam: ack! ack! till. fällheten hvad gör väl majestätet ? Monarken vet det väl: der storheten går fram , gå ofta ledsnaden och fo^gerna i*fjätet.

Hans gunstling med befvär beviljar mig en nick: Du ringa varelfe med höghet i din blick! af njutningen förtärd, med vämjelsen du brottas , du vexelvis beröks , och vexelvis befpottas: fäg, på din Konungs nåd hvad vann du väl för slag?

* Fler fmickrare , kanske , och fiender , än jag.

Ifrån fitt skådetom en fvärm af arftronomer , rådfrågande kalkuln och sina lärda tomer,med tillhjelp af en tub en femti alnar lång besågo empirén och mätte stjernors gång.

En bonde såg derpå, och ropte: ’’Trolla gerna 1 ” vi lyfas lika vifst, som rii, af hvarje stjerna.’’ Detfamma fägas kan med rätt om fällheten: den följer ingen klafs: en hvar kan njuta den* Den råa menskan, stängd från kunskap

och från ära, med dygdernas instinkt är (allhet lika nära med narrn, som fvär, att den för hans skull-, kommit till,

och foliantens far, ioih den.förklara, vill.

Förrn med sin ask hit ner till oss Pandor» fänktei, det- fägs att jemlikhet vår mennifkornas lott; t Ja vifat — och är det än: Den enda jorden

skänktes ,

var den af grundad rätt till fållhet, utan bro.tt.

Se, der , i dalarna , de oförtrulna flafvsrr , som fpjelka denna skog, som hålkä dessa 'grafvar, som fpränga hällarna, och med en idog hand ge fruktbarhetens must åt hedens brända fand.

Det är. ej de, bevars! som mönstras till modellef föc skalde-taflorna af våra Fonteneller; ej Tircis, ej Florett j vid solens uppgångsftund, på .rosornas tapet, uti en myrteiv lund, förnöjande hvaränn med svordomar om lågor och öfvertänkta fvar på obetänkta frågor:

Nej, det, är Cari och ^on,, som med en senig arjn uppvältra ftén på sten till sina gärdens murar;det Ingrid är , som strax vid morgonsågelns larm på ängen famlar hö, i solsken och i skurar.

Jag fer dem , andtrutna och höljda utaf dam, <hvar dag på lika fätt sin lefnad släpa fram , och brottas lika djerft med bristens vidrigheter, som Aquilonens frost och Sirii tunga eter ;

,men hör, de sjunga dock: med rösten falsk, men rask, de glättigt stämma opp en pfålm af Biskop Brajk .* -och styrkan, fundheten, en ostörd fömn, och friden ar deras mödors lön och deras värn mot tiden. Om 3on får Stockholm fe,.han,njuter intet fällt: för praktens underverk han sina finnen famlar, hans öra fylls af larm, hans fyn bland strålar famlar: , han fattar ingen ting, och faknar sina fält; ja, kärleken hans steg till dessa fälten hastar; och medan Damis än sig i sin divan kastar att gäfpa åt sin prakt och Spinna en intrig, än går i skymningen mot oskulden i krig , än, af ett stumt begär, som Söker blott én liSa, ger tjuge skönheter fitt hjerta och en viSa;

Jon , vida raskare , och likväl trogen mer , och Saknande , och dock lyckSalig mer än denhe, till sin Helena- flyr , Ser , älskar endast henne; med ingen gyllne strunt ,* till falu hos Robert, men med ett ärligt fpråk och blygfeln på fittänne behagande ändå , åt henne skänker ger få enkla, som han sjelf; begär- blott hennes hjerta, och får det — utan rim och ryckningar af Smärta.

I dalens skuggor der den vilda tjuren fe, af qvigans åfyn fallj behaga bölandé ;Se örnen följande, med dristigt Spända vingar, sin lågaB föremål, som lig mot molnen fvingar; hör lärkan eter-högt sin maka locka opp,

skåda jorden klädd i vårens blomsterdrägter; och myggan, krysfande kring buskens lugna topp, sig blanda , furrande , med luftens fmå infekter. En hvar af dem, förnöjd med sig och méd sin lott, ej frågar om det fins en fäll i högre mått: och hur förringar det den vällust, som jag njuter, att högre fällhet fig i andras hjertan gjuter?

Men denne torftige, som qvider vid sin staf, som utaf plågan tärs och utaf hungern mattas,

<let lefvande skelett, som Söker fig en graf,

•och finner ens éj den, bör han väl lycklig skattas? Nej, utan tvifvel, nej; men Tamas utan thron — Sej an, ej fvälld af gunst, men tiggande pardon —-är deras känsla ljuf då skullran trycks af bojan? Ack! ofällheten dväljs i flottet, som i kojan. *

I fj-eden mindre djerf, mer driftig uti krig,

Carl, fäker på sin thron, bestyrt om Englands öden? och L Snillets Son, mer herre öfver fig, ej trånat bort i Svält, ej' dött författar - döden.

Allt jémnar fig: Ett hof har tryckande befvär , och kriget har sin lift, och kyrkao sina strider5 Lykurgers fosterjord bär någon gång Atrider;, för äran brinner den, som aldrig lagrar skär ; förtjenstens blyga fpråk blir stundom öfverröstadt j och detta klot, få långt du dina blickar bär, af olyckan är störd t, men ock af lyckan trästadt.Det är ej flottets prakt, ej skuggan af ett tjäll, ej fattigdomens brist , ej guldets trollförmåga ,, ej mina

dagars tal, som löfer denna fråga, om jag skall ofåll bli, om jag skall vara fäll.

é

Den arma lrus, tryckt af ringheten och nöden, f&g Croefus glänfande och stolt af sina öden , jsåg det och knorrade mot himlarnas förfyn.

”iivaclCroefus lycklig är! hans rykte går till skyn (utropade han rörd) *’ han kläds i diamanter ;

”och kräsligt är hans bord — allt äger han! ,

och jag ” —

Han flöt ej, förrn eri här, likt blix tens fpridda flag, i Kariens palats bröt in från alla kanter.

Af sina hofmän strax tyrannen öfvergifs.; han flyr, och han förföljs; man om hans skatter rifs, de plundras; fegrarns jern uppå hans armar pröfvas, hans fpira brytes af och hans mätresfer röfvas: han gråter: och till tyngd ännu på sina qval fer Irus dricka om med fegrarn ur pokal.

”O Sofurl (ropar han) din nåd är obeständig; ”hvad lrus lycklig är! oqhjag, hur djupt eländig!** Monarken fig bedtog, och tiggarn likafå.

Hur fåviskt önska vi att våra öden byta!

Ack! ack! förledoms ej af menniskornas yta: till deras hjertans djup ej våra blickar nå ; den bär på pannan lugn, hvars inre sorgen gnager, och glädjen flygtig är , och löjet oss bedrager. Men ack! hvar föka då , hvar finna fallheten ? —» Hyar ?. jo, på hyarje tid och rum hon sips igen ,på intet ställe hel, på alla'skänkt i grader, och flygtig öfverallt, blott ej hos alltings Fader: Och hon är elden lik, hvars värma ljufligen i hvarje element fördöld sin styrka röjer , i klippan stiger ned , till molnena sig höjer, ger rodnad åt koralln i oceanens fand och dväljs bland ifarna på Nova Zemblas strand.

Den hand, som annat allt uti Naturen blandat, har inmängt vett och dygd bland dårskapernas talx vår lefnads horisont med moln och strålar randat; och tilldelt mennifkor ett enda allmänt val af nöjens ögonblick och dagar utaf qval;' på- en och famma våg han afvägt allas öden: och allt hvad ojemnt är skall jemnas genom döden.Skaldk-Bref om $ällheten.

Vir boniis & fapiens audebit diccre; ”P^ntheu,

"Re&or Thebarum, quid me perferre patique ” Indighum c oges ? — Adimam bona — Nempe pecus, re» ”Lc&os, argentum? tollas licet — In manicis & •'Compedibus faevo te fub cuftode tenebo —

”lpfe Deus, fimirl atque volam, me folvet; Opinor MHoc sentit: Moriar.”'

Horat. Epift. 16 Lib. I.

Ett medel fins, Oreft, men bara ett att vara fåll med alla ödets lotter; det finncsstyrkan är — och hon är dotter af dygdens väna och ett upplyft vett.

I rikedomen, äran , makten , nöjet, om du ditt öde bär, det tror jag väl; men fall — och bär ändock på läppen löjet — •då ljuft är ditt förstånd och ren din själ.

Vifst kan en dåre ljuft på rofor vandra , ja bofven sjelf, om han är lycklig bof; men instäng en,.drag larfven af den andra, få gör du begge till förtviflans rof.

I Karna valn , på Börsen , häromdagen jag såg en Doris, nyklädd från Paris: hon stod, bland hundra döttrar af behagen , belönt med afundsfulia ögons pris.

HvadHvad hon var fall! Orest — -till dess en annan, prydd af Robert med lika musfelin och lika yfvig dårskap ofvan pannan, gaf henne,fpasmer och en tvinsjuk min.

Jag såg en lif-h«sar: han for som necken med trafvare , på banan der du vet: hans lallhet- låg i fotterna af Skäcken ; men Skäcken dog — Farväl lyckfalighet!

Jag Såg en man af vidsträckt Spannmåls • handel: han öste penningar , som ur en Sjö, att illustrera sin gemål och vandel med Exellenfer.och med Cordons - bleus.

Hans fallhet hängde uppå köl och master; men'ack ! — én stormig natt —hvad grym förtret: den Stora Bälten Sväljde fyra faster — '

Bankrutt — Bort Exellenfer — Mannen gret.

Jag såg en Kardinal — i Ludviks dagar, fåll som en Prins — men Republiken vant — han vifar nu Sör hvilken Som behagar en obeskrifligt ofäll emigrant.

Jag såg en "Stor- Visir förtrycka Hnder: var han ej lycklig, få ges ingen fall —

Ja, flygtigt fåll: Kalisen dör — hvad händer t hans middag följs utaf en brådftört qväll.

Så, falla fök bland dem, som lyckan dyrka , ibland femhundra skall du finna fem —

4Den glädjedryck.hon skänker i för de,m ger rus åt hjernan , ej åt hjertat styrka.,

' Nej , skåda Belifar , från Roms befäl förfallen till den staf, som stöder nöden, fe Thrafea den stund han möter döden med hela styrkan af en fvekfri själ:

Se Sutty störtad från den thrönens fidä hans öga vårdat och hans axlar ftodt , och ingen mifsnöjd fuck i hjertat flrida mot glädjen- af den pligt han värdigt skött:

Se der de falla — Fåfängt mot- dem slunga de vreda åskor finä blixtars skott: iped ögat ftindt på viggarna som ljunga, de stå , som klippan , på den punkt de flått.

Ja , fällheten , örest , är son af friden uti ,d^n dygdiges och vifes bröst ; och ärans lager kring hans hjefsa vriden , är intet — mot hans hjertas bifalls-röst.

Gå du , min vän, och fök de högre oden

en sjelfmant lycka lofvar dig ännu:

med vett mot fmickret och med dygd mot nöden,

om du bemannad fir , lyckfalig du!

Mig ikall den ringa hyddans lugn förnöja , der , bortglömd sjelf , jag lyckan glömma får , och någon gång med Pope min lyra höja att .lopka fällheten i dygdens fpår.T it l Dg t l i trs.?)

vidrig lycka, hvad är den ,

0 Delli! för ett stadigt finne ?

Bär den; men feglen måttligt fpänn, då du har medgångsvinden inne.

Vet, döden öfver dig, min vän, ined fåker hand sin Ha hviftar, om du din mulna lefnadsqväll emellan gråt och mödor skiftar —** om , hvilande, j förnöjd och fall,

1 skygd af poppelns rika grenar, invid den lugna bäckens fus ,

som dallrar krökt bland gräs och stenar, du med falernska drufvans rus de flygtiga bekymren lenar.

Så länge helslår purpurfaft du känner till ditt hjerta tränga, och Parkerna med varfam kraft din fpindelväfda tråd förlänga, din glädje utan trots förläng ; bjud fylla vin i dina skålar; och blomsterkransen kring dem hang, som , vifsnande , ditt öde målar.

Den dagen stundar, då du mer ej mäter din?, vida marker^

°) Imitation af Horatii Ode III t (Lii. II (Urm*ej dina rika vinberg fer,' ej ditt palats , ej dessa parker , h vars stränder , i fitt deld ta fvall, den gula Tiberns böljor färga;

9ch då en arfving, fnål och kall, ditt guld i sina skrin skall berga.

Ditt öde lika Sakert är, om^ rik och flammad ifrån fäder, af 3naks blod , du purpurn bär ; om , född af flafven, du beträder , med plog i hand , den jord dig när. Förfvunne äro våra fäder: vi skola gå dit de ha gått; livar enda dödlig har fm lott i urnan Minos händer vända —-(hart eller sent den utgå skajl, och öfver Stygen#. mörka fvall oDs evigt flyktiga förfända.Ode till. Melpomenk,

Prxcip« luguhre» Cantus, Melpomcne, cui liquidam pateV Vocepo dim cithara dédit. '

HoraU Carvu Z. h Ode 34*

ömma, qvalda Sång-Gudinna, hit till hängande cypresfén kom ; lyft från ögat slöjan, fe dig om

genom skuggäns dunkla hinna:

Stum och brusten hänger der harpan,tfom din känslia rorde; och af den, som henne förde, stoftet, blotta stoftet ofrigt ar.

Sång-,Gudinna , varsamt ila öfvef mullen kring cypressens rot: det är Kellgrens aska — för din fot heligt ostörd må hon hvila ! men en brännhet ögats tår 'fritt med kalla askan blandk: trösta få din älsklings anda, lindra Så ditt eget hjertas får.

Grafcema från blomsterkulle* mana med din dofva lutas ljud: Nymferna, i hvita slöjors skrud , kaste liljor öfver mullen.

Du uppå en pariik stenfifta namnet j vira kranfar, under dina fystrars danfar vid Cupidos bleka facklas sken.

Ställ med Uranis förmåga äftonstjernan fram på himlens rymd utaf ingen stjernas klarhet skymd 'brinner hennes silfverlåga — Och då Veflas flamma tänd Sorgligt vakar öfvgr mullen, till den helikonska kullen stum , i nattens tystnad , återvänd.•---------- 5S

Vid KELLGRENS död.

Aut, allt förvandlas Jkall, allt mörkna, allt försvinna*} Förgäfves stjernans udd det stolta tornet rör — och bönens rökelfer på ödets altar brinna:

Se , obelisken grufas — och en Kellgren dör.

Af Snille lys, äg dygd, äg visdom — var hans like: res minnet, likt en mur, mot tidehvarfvens fall; Snart, fvaga varelfe , en fldgt från dödens rike dig , lik det tunna moln , förskingra skalL

”Men dåren, dåren sjelf, som drömmer öfver dagen, ”från trängre horisont sin qväll ej nalkas fer —-”Är då .för hegges lif en lika cirkel dragen ?

"Hvad ? eller styr eq stump allt hvad som sker V'

Till himlarnas Monark, gå, lät ditt förvett vädja; hor domen: Slumpen sjelf är plan i tingens skick; oordningen är rätt uti det helas kedja —

men länken är ditt mål, och skum din blick.

Dock, den som ställt en gräns * en gräns ditt högmod fårar,

för tankans forskningar i flyrelsen af allt,

'har gett dig känflans rätt, dess nöjen och defis tårar, till skatt åt delarnas behag och halt.

O, ibland tingens mängd, från fljernorna till djuren* du ensam stoftets son och son af eterns’ sky* förunderliga del af kedjan i naturen, få evigt allmän och få evigt ny,

*) Mcnfiliga Lifoet af Kellgren»Min like! — Mästerverk af Skaparns enkla Varde! —: Bland djuren endast dig Han dygd och fnille skänkt: som, ibland blomstrens mängd och skönheter, Han

fparde

åt Amarylln en hy aS guld beftänkt.

Jag har ditt värde känt i Filöfosens hjerta, i fnille t s djerfva flygt, i tänkarns djupa vett, i själen af den Skald, hvarä lyra, {ill min smärta, nyfs af cypresfer höljd mitt öga fett.

Med fnille, och med vett, han gick ^tt lagrar ' skära;

han dristigt kämpade för sannings majestät; och , höjande fitt namn i famtiden, till ära, han tidehvarfven tvang att minnas det..

i

Uppå en panna , plöjd af qvalens långa smärta , han sina ödens tyngd med tålig styrka bar; och fria själars eld och dygden i hans hjerta än i hans sista timma lefde qvar.

Om fordom i Atén hans like hade vaknat, hans hjesfa lagrarnas och ekens skördajr krönt; hans grafvård, marmorprydd, ej hekatomber faknat, och tjusta Chorers lång hans fång belönt.

Men glömmom praktens kraf i sekler tt'n förödda. Allt nog — när slocknadt är för ögat folens bloss — vid nya fljernors sken , i nedgångstimman födda , förgätom ej den tid det lyste oss.Högheten och Ringheten.0)

Vidt öfver heden , tankfull irrande , jag fag hur aftonskuggan långfamt sträcktes-och fjerran hördes stormen hvinande ; och solens eldbloss uti böljan släcktes.

Jag gick , men vid min sida ingeii vän jag ofvan lyftes utaf ingen stjerna: t>ch mödans läger , kojan, äfven den gaf ej det blyga sken jag såg få gerna.

På afstånd hördes doft en klocka flå , och bunden , vakande i byen , skällde :

Tyst -var allt annat, utom flormen , då , som skogens hundraåra tallar fällde.

Så, ledd af mälarns-krökta stränder blott, min fot , på midnatts • faslår vingar buren , beträdde klippan9 Trollens fordna flott0) •<—

En blixt! — Orkan blef tyst,'och lugn naturen.

En reslig hanin ur brustna klippan for : dess hår från hjesfan lätt kring skuldran flydde: Tiaren krönte dem : och lik ett flor en helgad skjorta skepnan fotfidt prydde.

”Hvi irrar du kring denna vilda trakt ”bekymsad?” (fade han, och sträckte handen) ”Tärs du af luft till ära, guld och makt?

J’Kom, .kom — Jag styra vill din båt till flrandeö.

) Fri Imitation af Shenfiones Elegy VII

**) Stäke, som tillhört Årkc-Biikopcn GufiaJ- Trolle.’’Vet, sjelf jag njutit hägn I lyckans bvgd; ”jag flytt, som du , från mina trånga dalar ,

” och grottors qvalm , och lundars tunga skygd ”till Kungars himlar och palatfers Salar.

"Jag krälade omkring Monarkens fot,

”på nådefib,altar rika rökverk strödde —

”Och fnart jag, från en dold förtrarrtpad rot, ” sköt till en stam , som thronens fida stödde.

” Och nu, hvad rusig fallhet njöt éj jag!

”Jag såg 1 stoft de höga'välden rasa ;

”pligt var min. vilja, och mitt ord var lag ,

” mitt löje glädje , pch min skrynka fafa — —

Ack ! (ropte - jag) , var fällheten din Jott ? Kanske! — få njut dem med ett evigt minqe -Jag älskar — och i verlden föker blott en vän, hvars finne känner med mitt sinne.

Der, lågt vid horisonten bor han , der; kan ej mig rikta, kan mig ej beskydda ;

Och dock för hans skull nu jag irrar här , långt från min lugna , min fördolda hydda.

Ack denna hydda! — ägde jag ej mer , för det jag äger den , jag himlen vördar: nöjd när jag mina fält och hjordar fer , och rik utaf min ull och mina skördar.Utaf dess tak mot strålens udd 5»g täcks; emot dess väggar vindens ilar brytäs; der fer jag , lugn, hur dagen tänds och fläcks ; der , huru månader och år förbytas ;

Der ber jag , med en blick mot himlabryn ^ hvar dag, att dygdens frö iAom mig knoppas; Jag tror Han hör mig, Han, som bor i skyn hvad vill jag frukta då? hvad högre hoppas?

Han strödde glädjen öfver mina dar ;

Han ställde lugnets gräns för min begäran ; med nya njutningar , månn lyckan har ny fållhet uti guldet, makten, äran ?

Dock, änskönt hopadt guld ej frestar mig, att göra fälla vore min förtjusning; och y kall' för ryktets vind, som häfver sig, är jag dock känflig för dess lena fusning;

Ja, fast för stolt att be med t fälens ton, och för eterisk höghet alltför ringa , jag skulle åtrå platsen vid en thron, om dygden mäktade* att lyckan tvinga.

Men fäg — Du , som på lyckans skyfjäll fant en väg ifrån dess rot intill dess hjesfa -r-är för en ovan fot dess höjd ej brant ? dess stigar ej mer törniga , än dessa?

/Skall jag ej trängas for en nick af nåd ,

med dem , hvars blotta, åfyn gör min pina ?, ej afund fe med harm mitt qfverdåd? ej liften ställa fram sin fot för mina?

Skall jag ej nödgas qväfva ned den röft , den röft af Sanning i mitt hjerta ljudar? och med förrädiskt Smicker i mitt bröst på vänners hjesfor stå för jordens Gudar?

Hvad ? Ur den skugga , der mig ödet lagt, fka.11 jag bekymmer qvald till höghet vandra, bli stor och lyfaride af brott och prakt, och djupt föraktlig för mig sjelf och andra ?

Qch fig — när fcenen fig en gång förbytt, när lyckans solskensdagar äro flydda — skall jag ej då begråta , att jag flytt ' ifrån “i11 lugna , min fördolda hydda ?

Ack! har jag rätt , få vägra icke mig att med en vän min ringhets vällust fmaka — Gä! *opte skepnaden — och färikte fig i jorden , melankoliskt stum , tillbaka.Känslan por Fosterlandet.

Mi hvem som vill uppå en utländsk strand , 'långt skild från vänner och sitt fosterland, föröda sorglös sina bästa dagar; att vara fvensk för mig är ingen skymf: med friheten och med en landtlig nymf, den jord mig hittills bar mig än behagar.

Jag intet folkslags; högmod flmickra vill; med glädje ger jag allt mitt förvett till, förrn jag min kropp vill. efter moder bryta 5 och aldrig dårligt mig beveka kan att.mot en sogel, yfvig mer ocfi grann, den blyga fångarn af min lund förbyta.

En brännhet himmel icke bugta skall min. rygg till demagogens fotapall, ej till defpotens konst mig fmidigt öfva; den enas fräckhet och den andras lift jag mer än döden-skyr: de skulle vifst min fromma ärlighet ifrån mig röfva.

Förgäfves friheten får fökas mer uti Hefperiens ljufva atmosfer, invid'den gula Tibefns blomster-stränder; bland Nordens drisvor , högst på våra fjäll, hon undér tallarna har byggt sig tjäll , och till Campaniens fält ej återvänder.

*) Fri ImitatioB cfttr Shcnjldms EUgy XJV*Lät solen mogna Perus rika berg,

att med demantens glans o6h guldets fätg

den åolta castilianska flickan pryda :

Fritt! — Dina döttrar , o mitt fosterland , ej föka fig behag på indisk strand : de känna sig, och de naturen lyda.

Lät fritt Bataven plundra Ceylons bark, °) att, af dess qjutning flygtigt het och stark , Europas eldiga nationer härma ;

Hvad ? brister Norden mod Och fhille ? nej , nej , Skandiens föner , J behöfven, ej en kryddas nödhjelp för att själen värma.

, Lät bland Arkadiens vifsnade behag-den stolta Sultan sofva bort sin dag, vid fordna skaldekällors stumma bölja:

Från La dons *~) mynning, med en bortvänd fyn, Polymnia forgsen flytt till Mälarns bryn , och går att Leopold i farten följa.

Nämn ej de länder, kring hvars brända fält bafuner skalla,, och ur tusen tält framrufa bröder väpnade mot bröder; nej, nej, mitt öga denna fyn ej tål!

Förgäfves Austrien skryter af fitt fiål, om Austrien un&r detta Hålet blöder.

#) Kanelerw

*°) tn flod i Arkadian.

fIdume under palmerna , hvars skygd

fig fordom sträckte kring en lycklig by*d ,

nu kräla fer en hörd af bleka flafvar;

och Memfis — förr få ryktbart* af sin makt —

af all fm storhet och äf all sin prakt ,

har intet öfrigt mer, än sina grafvar.

Här ingen turkisk måne hornen sträckt till hemsk fqrflöring; inga töcken ftäckt den fria lyftningen af Snillets vingar:

Sin visdom här den Vife öfva får ,

och fvenska Skalden hörd med tjusning går,

då han sin kärlek uppå lutan' klingar.

Skryt, Kina , med de färgor och det gull, af solen fmälta ur din rika mull, hvarmed Europas lystnad du beskattar; åt ytans prakt jag inga offer bär: det fvenska lynnets skönheter det är min fyn beundrar och mitt hjerta skattar.

Ack, då från stojet af ett verkfamt lif jag flytt till hvilans lugna tidsfördrif, och mints dem ledfnan omkring verlden jagar , jag tusen gånger tänkt: ” Ditt fosterland ” med rätt du skänkt ditt hjerta och din hand ” och denna tanka nyföds alla dagar.

Nej , jag ej byter nöjen eller glans mot dem jag njuter af min eklöfs- krans,af dygdens frid i själen och .min hydda; här jag , en fri fvensk , hittils tälja stek min halfva lifstids fnabba ögonblick:

Jag önskar ej mer fålla, än de flydda ;

Och denna himmel , som mig • födas fett, hvars klarhet mig igenom lifvet ledt, dess åfyn vill jag än i' döden njuta;

Och denna jord , der mina fäders ben fig hvila , täckta af en måsfig sten , må äfven mina i sitt sköte sluta.=- ty

FÖR GÄ NCLIGHETEN.

Eiegi. •)

Se ifrån kullen , öfver sträckan der af torra hedar och af nakna skresvor , ett ramladt Klosters murar — och hardt nac en kämpes fordna fästes öfverlesvor.

Se obelisken, urnan, nu i jordens stoft ibland de obemärkta klyftor täljas; och , fallna från portikens brustna loft,

Keruber djupt i funkna grafvar dväljas.

Der helgons vårdar uti gotisk prakt sig yfde — fnärjgräfet och näfslan vaka; och tallar, fröade från fjällens trakt, igenom tornen sin& iiufvun skaka.

Med obevekligt lugn öch t:yst# fjat

här Tiden framgått — Ve dö stolta fästen !

Till jorden drar hon deras majestät

med famma feand hon rifvér fparfvarS råsten»

Förgäfves ifrån tjunnörs helga barm religionen tolkade. n^ejl fång sin smärta , och hjelten lyftade en ftålklädd arm *t— af lien för bön <och het är Ödets hjerta.

•) Trl och förkortad Imitation af Cvnninghams Élegj on m Pilt oj Ituiiu*

B I skumma lunden der, bland vifsna trä och half - förfallna monumenter ligger en mor — i marmor huggen — uppå knä : lif hon för sina barn med tårar tigger.

Men djupt i Svarta mullen lades de: med blodsfärg ikrilna Voro deras öden;

Tyrann , förjkoning ! modren ropade ,

Nåd! Rätt för ojkulden ! alen döf ät Döden.

Der, multnande, med sin tiar och fiaf står bilden af ett helgon — fordom dyrkadt, nu namnlöst — sjelf ett stoft i famma graf med dem, som kyfst dess skrud, dess förbön yrkat.

Se , under hvalfvet 9 hvilken hbp af ftén, af fplittrade- troféer, fpjut och pilar!

Förvandlad der i Bågr^a murkna ben «n fcänderbegiskt fruktad hjelte hvilar.

Och nu , hvad båtade VaTallers mängd t hvad detta herradöme, sträckt få vida? hvad dessa vapens glans , och denna längd af Riddafe i rustning vid hans fida ?

Hvi hafva tornens fpiror gränfat fkyn ?

Hvi kämpen med fitt fvärd sin ära hämnat*?

En större fegrare med jordens bryn hans trotsiga kastell och hononi jeranat.Se ufvar, ödlor mi de rum bebo , det blyga Nunnbr förr h varandra mötte vid morgontimman , och i helig tro sin långa dag med menlös flit förnötte:

Och der , hö{ skators skratt och korpars rop ur falen, 'der, i brödrakedja fluten , kring midnattsbägam fatt en kämpahöp, och ystert njöt den vingade minuten.

Ja , vingad är minuten! fnart förgår en timma vällust utaf menskans öden ; och , troget följande i Tidens fpår , går lika vingad, hennes broder — Döden.

Med allt sitt plan-vett, månne Statsman väl kan lägga blott en dag till sina dagar ?

I Dödens bröst månn mildheten sig stjäl, om orfeiskt på sin luta Skalden klagar ?

Nej. — Stäng ock du med kopparport ditt slott , Monark! Öra än derkring du härar ställer, med oCedd pil, men fåkert riktadt skott, fitt offer Ödet dock till jorden faller.

När Saladin med rof och vidgad makt från Syrien och Egypten återvände-, och såg med slårning på triumsens

prakt, han fuckade och measkans Intet kände:Och der han fatt på charn i purpurskrud och kände hjesfan under lagrar böjas från lina ödens höjd han gaf det bud, att på en lans hans fvepning skulle höjas;

Och böd en härold ropa: Saladin, få Jior , få van att vålden nederbryta ,

Jiall kanjke ej, då näjla dag går in, of annat rof, än denna flöja , Jkryta.

Ja , leta djupt i ärelystaans fpår

på flagtningsfältejt blodadt af magnaten:

fe Minnet badande i tårar står;

men fäg, hvar ligger Chesen, hvar Soldaten?

Förgäfves refes floden 9 ristas sten med ryktets inskrift, ,som din ära flafvar: fnart blandar tiden dem med deras ben, som jordades i obemärkta graf var.

Allt skall förgås — allt blifva Tidens skatt — och skymningen af flydda sekler tjockna — och matt och ensam, i ruinens natt,

Ikall Glömskans.lanipa flämta — och. ej slockna.E L E G 1.®)

Den långfamma klockans klämt tJadar dagens flut; bölande flingrar -hjorden fram öfver flätten; plöjären tråkar tungt hem på sin nötta väg;' och Snart öfver verlden och menniskan hvilar natten.

Det bleknar , det sköna landskapet, för min fyn; stillheten , friden , tyÖnan intaga luften ; torndyfveln ensam hörs , der med en dronig flygt han framfar, och hjulande furrar utöfver fältet;

Och djupt ur det murgrön-mjntlade tornet der jemrar fig i sin flumtner uglan för månen , bannande vandrarns fot, som med förmätna fjät vill störa det urgamla lugnet i hennes rike;

I skygd utaf dessa lindars och ^lmars blad, djupt under feta torfven , ruggig af näfslof , hvilar i dyster ro, fivilar till domens dag det bortglömda trampade stoftet af byens fäder.]

Ej gryningens stund, ej morgonens friska flägt, fvalornas qvitter ifrån det halmtäckta skjulet,

tt) Imiterad efter Gray's Elegj uritten i» a Comtrj Cfwrch* Yard»tupparnas gälta röst, vallhornens långa skall, förmå mera refa dem ur sina låga bäddar.

För dém har ej mer en fladdrande fpiseld sken , går ingen maka glad i aftonens fyfslor, löpa. ej några barn jollrande möt sin far och klänga fig uppför hans knän, för att nå hans-

kysfar.

Ack! ofta för dem den bugande skörden föll: ofta af deras billar fmulades torfvan; o! med hvad munter flit dréfvo de ut fitt fpann! hur brusto ej för deras huggQyfva armar träden!

Den luftiga Ärelystnaden gäcke ej Ringhetens mödor , nöjén , bortskymda öden: och med föraktfull fmil Högheten höre ej den fatfiges korta och enkla bedrifter nämnas.

Allt skrytet af anor, höghetens pomp , och makt, skönhetens glans , och guldets , afbida lika en oundviklig stund , stunden af Intets natt: och ärans vägar hvart leda de ? Blott till grafveit

O le ej, magnat, om minnet ej reste opp fegerns och hördens fanor på deras grafvar; om intet marmorhvalf häfver fig öfver dem , der 'legda beröm uti högljudda chörer skallat.

Hvai? kan en ristad urna, en liflig byst kalla tillbaka hem den flyktade anden?Skulle väl ärans röst lifva den döfva mulln t och fången och fmiekret „ beveka de dödens öra t

Kanske hyfer denna enstaka jordens fläck hjertan , som brunnit förr af himmelska lågor ; händer , som skulle väl fvärdet och fpiran fört med pris — eller framkallat glädje och sorg-ur lyran»

Men kunskapen aldrig bredde för deras fyn ljufet af flydda seklers famlade strålar; nöden med isig hand flelade

Snillets drift , och tilltäppte fprånget af känslornas strida, källa.

Rätt mången dentant, af skiftande färgor rik , dväljes på bottnen af den blå oceanen ; rätt mången präktig ros. blomstrar , i dalen dold , och gjuter sin balfamlukt i den öde rymden.

Hvem vet? Någon Hämpden hvitdr måhända hlr, som från sitt lilla falt förskrämde, tyranner; kanske en Milton, flum, aldrig af lagrar krönt; kanske någon Cromtcelly ej skyldig till hlod och tårar.

Att famla Senaters högljudda bifallsrop , trotfa allt hot af onåd , plågor och döden , öfver ett fredadt land utgjuta ymnig nxust , och fe sin välfignelfe tecknad i folkets ögon ,

förböd deras lott. Den skref icke blott en gräns 1 för deras dygd: den skref ock gränfor för brotten; vägrade deras hand slakta sig till en thrOn , förböd dem att rigla sitt .hjerta for menskoflägtet;förböd dem att döfva en medvetad Sannings qval, flägta från kinden blygfelns dygdiga rodnad , och åt förtryck och våld bära en offergärd af rökverk , oheligen tända vid fångmöns altar.

Långt skilda ifrån den yrande hopens stoj , fände de iilgen fuck begärligt till höjden , sökte de skuggan blott', vandrade de med frid igenom de kyliga , enfliga , lifvets dalar.

Likväl, emof glömskans vSld och mot vandrarns köld, hafva ock dessa ben sin skröpliga vårdsten, firad med grofva rim , bilder af fällfam form — måhända den kräfver ockfå något ögas blickar.

En ovitter fångmö tecknade deras namn och deras år ; förteg mandaternas lögner; och mången helig text strödde hon rundt omkring, att lära den råa Hndtmennifkan gå ur lifvet.

Ty "hvbm åt én stum • förgätenhet gaf till rof reRerna af fitt kära plågade väsen , eller beflöt med frid lifvets beskärda dag — och kastade icke en trånande blick tillbaka!

På något ömt -hjerta litar den själ som flyr , på någon älskad tår det flocknande ögat; ända ur grafvens jiatt ropar naturens röst , och än. ur vår aska‘uppflämtar défs gamla låga.

Men du, som méd ögat fäst på de glömdas ben , hår' utaf dem’de blyg* vålnader famlat 3n

om någon själ, lik din, skulle * när du ej fins , hit förd af en tankfull förvirring, ditt öde fråga:

Måske någon grånad h&de då faga skall:

” Ofta vid dagens gryning sågo ,^i honom ”fnabbt öfver daggen framftinta, som vindens flägt, ”för att på de högländta slätterna möta solen:

” Och under den höga bugande boken der ,

”som utmed marken ffangt romantiska rötter *,* ”sträckte han ofta sig vårdslöst vid middagsftim'n ”och såg med ett stirrande öga på bäckens bläddror.

”Rätt ofta han fyntes irra vid skogens kant,

”än med föraktets löje mumlande halfhögt,

” än åter trånad , blek, lik en förlorad man , ”förkrosfad af sorg, eller dömd till ert hopplös kärlek:

” Och har utmed stranden hafva vi honom fett, ”då vi om afton hastat hejn öfver heden,

”lyfsna på lärkans lent qvittrande afskedsfång — ”och med tankfulla Qgon den sjunkande solen följa,

”En morgon jag honom ej uppå kullen fann ,

”ej utmed heden, ej i skuggan af boken:

”kom få en annan ; men.— icke till bäckens brädd, ”och ej uppåt slätten, och ej utmed skogen gick han:

”Den nästa vi honom sågo i sorglig färd ”buren, med likfång, öfver stigen till kyrkan —-”Nalkas, och läs här (ty, läfa du kan!) den vers, ”som lilles på stenen inunder det gamla törnet.EpitapKium.

Här i jordens sköte hvilar stoftet af en yngling ej af ryktet nämnd;

Lyckan log ej vid hans födflo - timma: Sorgen , sorgen utsåg honom blott

till sin.

Rent och ömt och ädelt var frans hjerta ; derför ock af himlen löntes han:

Nöden gaf han hvad han ägde — Tårar: Och af himlen fick han hvad han bad —

En vän.

S<?k ej här , uti den vigda mullen , fler förtjenster — bräckligheter. ej:

Båda , med en darrande förhoppning , vänta på den evigt ljufa dag,

som gryr.H var och en har sin egen Emili, om han vill: jag har min, om jag vill eller icke — och' jag är desto lyckligare. Säg detfamma om mig, min Emili.

Jäg vill dölja, dig under detta namn, du åter* funna vän, du, hvars älskade namn få länge varit tryckt i mitt hjerta, få länge förljufvat min» qval och mina åminnelfer, Så ofta varit utan vitt* nen tecknadt af min penna, denna trogna tolk, som än i dag — i dag i min mannaålder — med en dygdig vällust yttrar de känslor du ingöt i min själ, under .de korta ögonblicken af min förflydda ungdom. Ja, jag vill dölja, jag vill ej yppa detta älskade namn: det skulle vara att nämna dygden, ömheten , och ädelmodet; men ditt ömtåliga öm skulle fåras af sjelfva de dygdiges xättvifa, och mitt skulle ej lida den afundfammes harm eller den odygdiges otro.

I lugnet, der mitt hjerta får, för faknadens och qvalens år , med dig en enslig fhind på ödets våld fig hämna, der , dygdrga och trogna vän der, älskande och älskad än, skall jag ditt namn med välk/ft nämna,

När, åter från din åJya skild,.

Jblott tanken hör dm röst, blott *nianet fjpr din bjl<},då åt en vän, som sjelf har hjerta , hvars hjerta dygderna bebo , ikall jag med vällust anförtro ditt namn, min kärlek och min smärta.

När sent, i skjrtnningen från horisontens rand , jag enflig går med harpan i min hand ur strängarna att känflor tvinga , då skall ditt namn ifrån mitt bröit med välluft gjutas i min röft, och fvarande ur harpan klinga.

Så skall jag , i min enflighet , för harpan och den vän du vet ditt ljufva namn förtroligt nämna —

Men uppå resten af en verld , der dygden löjlig görs och kärleken är flärd, ikall jag med tystnaden mig hämna.

Nej, min Emili, icke min förtroligaste vän näst dig, icke min Sångmö lkall känna dig: hon har åtta fyftrar: de kunde vilja föra till odödligheten vår ömhet, som jag sjelf vill besjunga , och ditt namn, hvars varaktighet din dygd förfäkrar.

Tag då , min Emili , tag då under detta förtäckta namn det offer jag gör dig af de minst o-lyckliga foftren af mitt fnille. I tankarnas oreda hade kanske de flefte af dem ännu i dag legat fördolda , om ej åtankan af dig , af våra öden och '.yår framtid lifgifvit mitt egenkära anfpråk på fnil-EÄSH5B

lets eller fmakens äsa. Det hoppet att arbeta för begges väl, det har lättat min möda. En gång , och fnart kanske , skall hon belöna* mig. Redan har du lemnat. din fäderneskuft: redan hvilar din fot på denna strand: redan andas vi begge famma luft: hvad återstår mer , än att ‘tryckas till hvar* andras hjertan? Och stunden dertill ; nej-, min Emili, den är ej aflägfe* — Intill dess, mottag detta prof af min bågkomstj under den -tid .ödet vä* grade mig din närvaro: jag vore redan nöjd, om mina atbeten ej ägde ett annat växde ; men dubbelt nöjd (då Snillets väg skulle »blifva vägen till min fällhet) att den ära jag utan förmäteahei fokt, al* drig skall straffa mitt Samvete för något ord af fmicker, för något uttryck af förfåt mot andras heder, af förtrytelfé öfver defas rykte, af fanatism emot deras öfvertygelfer , för någon lättfinnig tanke i dygdens högmål , eller någon tanke af köld för fäderneslandets^ och mitt slägtes bästa.

Den första dag mitt hjerta brann , för dig — då brann det' ock för dygden * för värdet utaf menniskan och gagnet

emot fosterbygden.

Ett vidrigt öde följde mig: vi måste skiljas, till min smärta; men jag beflöt att, finna dig , och finna dig med famma hjerta.”En ara Sr föfr dygden gjörd:

”hon skall min blyga vandring skydda, ”hon famla bröd'uppå mitt bord *’och lägga tak uppå min hydda.”

Så tänkte jag, och träget gick i fpåreh af de vittra gillen: Odödligheten jag ej fick; men jag njöt aktning ibland fnillen:

Och jag var nöjd. På denna grund mitt hopp onr lyckans hägn jag ^yggde och i en oförväntad stund mig hennes vingar öfverskyggde.

Och nu , min Emili, hur glad skall jag ej vandra dig till möte, och Saga: -”ögna dessa blad,

”och döm mig värdig till ditt sköte. ”

Och hör du denna rörda bön, då vill jag glömma all min smärta, och lyckans gunst, och fnillets lön för att bli fåll invid ditt hjerta*C L O T H D A.

Ballad.

Clotilda , melankoliskt qvald , ur tornet enslig går , ur tornet till den tjpcka skog — och irrar Jlna fpår.

Hon flaniiar häpen. Dagens ljus ej mera blickar ner:

Hon blott en stjerna här och der och blåa himlen fer.

Af jordens dunster fväfvar kring en kall och ryslig tropp , som fpöklikt under månans sken höjs öfver trädens topp;

Och ifrån bergens skresvor hörs än ufvars dystra' skall, än störtningar af strömmars flod, och brustna flammars fall.

Clotilda\ — O hvart helfi hon gav hon har ej annat val, än ödemarken eller fig, än fafa eller qval.

”O Himmel! (ropar hon) om mig ”Du vårdar Dig ej mer!” och hopplös, darrande och flum, till jorden dignar ner, —Det var en enslig eremit:

hans rygg var krökt af årj af mödor plöjd hans panna var, och grånade hans hår.

Vid ljudet af Clotildat röst

han fram ur grdttan skred: han kunde ömma andras qval^ hari sjelf af plågor led.

” O! ” ropar hon , och blickar vildt, ”o Gud! hvem nalkas der?

”är det en hamn? förföljer du, ”forfyn , mig äfven här ? **

MAck! ej få hård,” var gubbens fvar, ” jag känt Förfynen än :

”mig gaf han här i nöden lugn:

” han skänker dig en vän:

vKom! af din mun, h vem helst du är, ”jag hör,min likes röst — njut skygd utaf min grottas hvalf,

” och af mitt hjerta tröst. ”

Förgäfves — hon ej hör, ej fer, och pulsen stannat har: han henne, ädelt häpnande4 i sina armar tar.

MenMen bärande han icke vet

hur mydket skönt han h£r: i grottan fer han henne först: en lampa flämtar der.

Hon ligger (ungdoms • rodnaden var flydd från hennés kind) lik löfvet gulnadt för sin tid af Nordans kulna vind:

Och dock „ vid lampans blekblåske% som på dess anlet föll, han henne båd för skönheten och menlösheten höll.

Men när hon åter kastade sitt vackra öga opp, få bröto hemska tårar fram med återhållit lopp.

Djupt dvaldes tystnad på dess mun och oron i dess bröst: dock djupare den mildhet var, som flöt af gubbens röft.

” Olyckliga!rt få talar han ,

” olyckliga, som jag!

”o lät mig tända i din själ ”det släckta hoppets dag."Mifstro ej verldens upphossman:

” god är den Evige :

*’på skyarna Han rest sin thron ”för att kring jorden fe:

”För oss Hap jorden frukter gaf;

”för oss tändt himlens bloss; ”för oss Han källans ådror göt — ”Skall Han ej vårda oss?”

”Så har du,’* fad hon, ”gamle man, ”ock' tråkat jemmerns stig!

”väl dig, om du en dägning fer, ”den skall ej gry för mig!

”Sin grafbrädd hvi skall uslingen ”med falska liljor strö?

”allt hvad jag älskat — är ej mer!

” allt hvad jag hoppas — dö!

”Min mor jag lifvet kostat har , ”hon i min födfel dog:

"få redan himmelen sin hand ”min barndom undandrog.

”Fem bröder till den helga graf ”i härfärd drogo ut, m fem hjeltar , förda af Tancrede ,

” med kors och vigda fpjut,

-”Sin fysters fargor förde de; — ”mitt hjerta! glöm den tid!”Jag tänkte: himlen vårdar dem — ”de föllo i en strid!

*’Min# far , min ålderstigna far ,

” af sorg och dagar mätt,

”lin Gud at hämna gick de fpår, ”hvari hans föner trädt:

”Min far , vid Joppe fången förd 9 ”kanske ur lifvet gått —

”och ej min dotterliga hand ”hans ögon sluta fått!

”Min far! I dag för elfva år ”såg sist din dotter dig!

”Njut, ädla skugga, i din graf, ”den frid , som nekas mig!

”Ån ägde jag r verlden en,

’’en evigt älskad vän:

”skön, som en nytänd stjernas sken, ”och stolt var ynglingen.

”Ifrån torneringen han kom, af fegern följd, i går :

”han stridt för mig—med kranfadhand "jag uppå stranden slår.

”Jag står, med kranfad hand, och fer ”hans skepp på hafvets bryn: **kom få från bergen en orkan,

”och viggen brast ur skyn:*’Och viggen brast ur skyn, och klöf ” i tusen fplittror köln ;

"vidt böljan öppnade sitt gap,

”och vraket fönk i göln •—

”Med fönk Raoul--Och jag, och jag, ”ej ofall nog i går —

”i dag i verldens ödemark *’en ensam blomma slår.

" Raoul J ack! din Clotilda kan ” ej lefva , och ej dö:

”ve den, förlorad , drifver än l’på lifvets vreda fjö !

”Flyt då uppå min nötta kind,

”du helga offer-tår!

”och utbrifl, tunga fuck , och följ ”der Raouls vålnad går!”

Stlim gubben fatt vid detta tal: i bröstet hjertat brann , och från hans sjunkna ögas grop! den dämda floden rann;

«

Och när hon slutat: ”0 mitt barn,” ”min sena ålders hopp”, han ropte — ”Raoul, frälsta vän, ”ur föranen vakna opp!”

Upp fprang från grottans dolda bädd den fjuka ynglingen ;flod — såg Clotilda — såg dess blick, och frisknade igen.

*’Mitt hjerta .brister!” ropte hon;

, ”min far! min älskare!

”fåll dör jag” — och dess hufvud fönk mot bröstet dignande.

”0!” ropar Rdbitl, ”lef för mig, ”för mig, få lycklig nyfs! ” och ned han föll kring hennes hals och tryckte der en kyfs.

Han tryckte der en kyfs — och hon i hjertat kände den : mer dygdig kyfs åt oskulden var aldrig gifven än.

”Ack! min Clotilda', hör min röst ! ” Clotilda hörde den:

”Clotilda, Se min blick!” Hon Såg — och älskade igen.

”Hon lefver!” ropte Raoul då:

” Du , som mig räddat har ,

”du henne lifvet gaf — lät oCb ”få älska famma far.”

\

Och gubben begges händer tog och lade i sin hand, och utbrast: ”Kärleksfulla Gud, ”välsigna dessa band!*1 bojan all min önskan var ” att fe ett älskadt land ,

”och att en dygdig dotter fe ” belönt med Raouls hand :

”Du hörde mig, ty.Du är god,

” o Gud! — och nu jag ber , ’’med frid lät mina filfverhår *’i grafven läggas ner.”n

Ode öfver Ensligheten.*)

• *

Quid credis, amice, precari?

Sit ml hi quod nunc eft: etiam r.iinus: ut mihi vivam Quod fupereft sevi, fi quid fupéresfc volimt Dt^

Sit bona librorum, & provifas frugis in annum, Copia; neu fluitcm dubiae fpe pendulus horse.

Horat. Efi. 13, Lib. L

Lyckfalig den , % lugnets njutning gjord, utöfver fitt behof sin önskan icke höjer;

som, nöjd , med trefna händer plöjer sin ärfda jord;

Som har fitt bröd utaf sin åkerbygd , mjölk af sin hjord—och af den skog hans stängfel sluter om vintern yfnnig värma njuter,

om fommarn skygd.

Lyckfalig den, Som kan med lugn och tröft fe timmar , dagar, år och tidehvarf förrinna — och alltid för fitt famntag finna ett älskadt bröst;

Som, kroppsligt fund och fund inom sin själ om dagen nöje har, och Sömn om sina nätter, och i förnuft och oskuld fatter fitt högsta väl.

Så måtte jag få lefva , okänd, glömd ; dö i min rätta stund , och ingen vård mig hölja; en vän blott veta få , men dölja , hvar jag är gömdi

Ganlka fri Imitation af Po fes Ode on Solitude.Den Osälle, Lycklige.

Trött att på hoppets vädjoban beständigt föka lugn , och endast lycka finna, jag, invid källans brädd , i skuggan af en gran , en afton lät mitt qval i fömnens ro förrinna.

Jag drömde, att jag Ödet såg på fpetsen af en flyktig våg af oceanens vida yta , som tycktes, ömsom hög och låg , än rum med afgrunden och än med molnen byta. Millioner bläddror fväfvade kring Guden , kastade af vågen: de hastigt runnft opp och flygtigt skimrade med färgorna af himlabågen ; men, tunna som en väderflägt, och fvaga som en halflläckt gnista, vid Gudens minsta andedrägt de lika hastigt fyntes brista.

Af feglare var hafvet täckt,

som förde menniskor från alla jordens stränder; de skildes af sin färg och af sin klädedrägt;

men affigten var en , som deras -fegel sträckt.

Än med den blick, som hoppet tänder, än med en tvekfull och förskräckt, de ropte långt ifrån och sträckte sina händer:

Jag hörde" då kring haf och luft den häftigaste strid , fora hörts af menskligt öra,emellan dårskaps ljud, och ljudet åf förnuft, som täflade att Ödet röra.

Der hördes hjelten önska strid , jordbrukaren att njuta-frid, och sjuklingen att helfa finna, och läkarn allmän fjuklighet, poeten blott odödlighet, och fulheten att hjertan vinna £ den fattige begärde bröd, och fpannmålshandlarn hungersnöd , och flägtingar begärde ärfva , oeh hofmän Kungars nåd förvärfva. Fåfängligheten sökte prakt, och den förtryckte att få makt, och skönheten att afund väcka , och älskaren sin skönas blick, och dumheten att fynas <jvick , och fmå Regenter att förskräcka - - -få många tusen skilda rop jag hörde uti luften skalla; blott i en enda bön förliktes allihop : guld , penningar begärde alla.

Jag hörde icke Gudens fvar; men aldrig förr mig gifvit var få heta böjelfer hos menniskor erfara:

Vid donjärne af Ödets -lag jag såg i hvarje anletsdrag än qval 3 än glädje fig förklaramed tecknen utaf raferi —

Ack! Himmel, tänkte jag, mig ifrJft qval bevara j men åfven glädjen mig befpara , om jag skall lika upprörd bli.

Det blef ett lugn på hafvets yta: allt stilla var , förutan Gudens våg , och solen klar odi mild i horisonten låg.

Jag fakta lät mitt skepp till Gudens bölja flyta , och när jag nalkades: ”O Öde! ropte jag ”jag redan äger allt hvad denna mängden sökte , ”men aldrig lyckan än en dag ’’min verkeliga fällhet ökte:

”Af myndigheten blef jag hög ,

*'af rikedomar hård, och fåfäng utaf ära,

” af mina finnens njutning trög ,

” af vettets sina nöjen flög ,

”och fjelfklok af min vishetslära ;

”jag , ömsom ledsen eller vrång ,

"om dagen längtade till solens nedergång —

”om natten drömmande, jag fruktade att vakna5 ”ju mer jag såg mig intet fakna ,

”dess mera blef mig tiden lång;

”jag njöt ej villans ro en gång,

”allt nöjfamt var förklädt, och Sanningarna nakna* Ack! jag har pröfvat lyckans halt!

”jag lemnar .henne utan smärta :

”tag åter nöjen, makt, och rikedom, och allt — ”gif endast Sällhet åt mitt hjerta!”"Gå, dödlige,” var Gudens fv*r:

”Förgäfves är den bön, som du till Ödet fånder*— "jag allt uti min makt, men icke fållhet har. ”När händelfernas lopp och lyckans hjul jag vänder, M det tillhör menniskan att taga mot sin lott:

”båd hvad hon fått och icke fått ”kan fällhetsmedel bli i hennes egna händer.

”När morgonsolen åt dig ler ,

” när solen för din fyn sig uti böljan fänker ,

”jag begge skiften visligt ger :

”Vet, enskilt godt och ondt de äro begge länker ” i kedjan af ett större godt:

”Skräd ej mitt delningsfätt, men nyttja mina skänker, ”få är du fall med hvad du fått.”

När Guden detta fagt, ett mörker hafvet höljde , en blixt kring himlen flög, elt dån ur vågen följde, Och Gliden , hafvet, allt ifrån min fyn förf vann.’ Jag , åter vaknande , vid källans brädd mig fann. Hvad jag af Ödet härt i stumma qval migfånkte; åt mitt bedragna hopp jag heta tårar skänkte r jag tyckte at jag drack all lifvets bitterhet. — Men när för mycket qval mitt hjerta fönderslet , jag , stark utaf nödvändigheé , mig åter reste opp, och tänkte;'

År det jag, som allting fått, som skall Ödets delning klandra ?

Nej, der lyckan för mig gått,skall jag dygdig eftervandra , och det jag fått mer , än andra , nyttja det till mera godt.

Slöfaren, Som allt förtär; girighet, som guldet gömmer; fåfänghetens ystra här , som till mätthet nöjen tömmer, hvar minut om lycka drömmer, aldrig om hvad fällhet är.

Försten i sitt rika slott, hjelten, som vill lagrar skära , fnillet, som parnassen nått , foka allt i makt och ära ; när de fått hvad,de begära, fällheten dem undangått.

•

Sådan , lik den stolta fjäll,

Carl*') mot stjernorna fig höjde —-till dess han , vid lifvets qväll, högsta rymdens tomhet röjde,

och sia hjesfa nederböjde----------

lycklig nog, men icke fäll.

Säll är den , som hjertats dom hvarken fmickrar eller qväljer, den för lyckans egendom lugnets vällust icke faller;

•) Kejfar Carl dem V.men med liknöjd utligt väljer öfverflöd och fattigdom —

Säll den skenet ej bedrar, och blott sanningen kan Smaka*; den för frihetens förfvar både kan och vågar vaka ; den för ovän, vän och maka, rum i fammä hjerta har.

Usall den, som med hjertats röst refer dygden, som vill luta ; den, som i ett fåradt bröst vet hugfvalelfe att gjuta , och kan sjelf med vällust njuta känslan-utaf andras tröst.

Stadig uti dygdens fjik, motgångs skifte han ej trosfar , fruktar ej — men väntar det — och om Jofur blixten losfar , står han — då hon andra krosfar — upplyft af dess majestät.

Ack! när fällheten består uti dygd och finnesflyrka, skall jag, medan tiden går, följa den — att dygden dyrka , och, som medel den att yrka , ta hvad jag af lyckan får. iI mitt Fosterlands förfvar skall jag föka all min ära , och, om jag det räddat har, sjelfva. orättvifan bära: nöjd att i mitt hjerta nära minnet att jag dygdig var.

Jag skall sträcka ut min hand åt' den nöd och plågor lider; losfa orättvislår band från förtryckta Aristider; och när dygd mot stormar strider åter föra den till land.

Sanningen skall bli den Drott, som jag värdes rök verk gifva: fnillet skall jag vörda blott, hvar gång dygden det får lifva , och mitt hjertas valfpråk blifva: göra rätt och göra godt.

Då, i famnen af en vän , skall jag le åt mina öden ; hämta der belöningen under sorgen eller nöden ; och till flut i sjelfva döden vänta tröst — och finna den.Ynglingens Hopp.

O Du, som räknat mina år och mina fteg med ögat följer , jag vet, min hand ej öppna får den förlåt, som min framtid höljer.

Men du är vis , det är min tröst: och mild , Du hoppets stjerna tänder , som in i lifvets sena höft emellan molnen ftrålar fänder.

Då ödenas bestämda fvall min hand förgäfves hämma skulle, ve mig, om dessa strålars fall ej lyfte kofan för min julle!

Ja, hell dig, älskansvärda Hopp!

Ditt sken skall hvad jag faknar fylla , och, flammande på lifvets lopp , min främtids horisont förgylla.

Från hvarje ros, för ögat ny, skall vällust i min tanka strömma: tjust af dess vällukt och dess hy , må jag dess törnen ej förglömma!

Aline , jag fett dig , och mitt bröst en gång och evigt kärlek kände: hur ljufligt Smälter vid din röst det hjerta dina blickar tände!Med dig uti min lefnads vår jag tälja vill de fälla öden , med dig igenom höftens år framstappla, grånande, till döden.

I dalen vid en skuggad å, igenom fanden flingrigt skuren , vi skola välja oss en vrå, och glada lefva med Naturen.

Den skörd oss jorden skänker , den skall bli vår väl förvärfda föda , och än en bok, och än en vän,' bli nöjet för vårt arbets möda.

Men — re'n du fer, belöningen för mannaålderns dygders vana , förmätne ungdom! gå igen att föka dina pligters bana.

ja: störd är detta hjertas frid ; men jag skall sto|t mitt öde lida, och bli med Nytta värd den tid , då jag har lugnet att förbida.

Aline , med minnet fäst på dig , jag skall bland mina likar vandra, och lära känna dem och mig, och mifstro mig och älska andra.

SeDe skrynkor .skola mig ej bry, som skugga mifantropens panna; nej*— sina likars fällskap sky — den läran vill jag <fyrt förbanna.

Att menniskan är fvag ,' men god f jag det uti . mitt hjerta, känner , d*t ger mig tröst , det ger mig mod, det ger mig rätt att finna vänner.

Uppå den bana jag skall gä om lasten sina giller breder j jag trotfar ej , men hoppas ps att finna styrka i min heder.

Full af förakt mot falska bröst, min själ skall ligga på min tunga 9 och sannings tordön med min röst mot lift och våld och fördom ljunga.

Min lycka jag ej bygga skall på andras rätt och andrås ära, att jag må ångerfri mitt fall och dårens fegerlöje bära.

Förtros ett fvärd uti min hand , dess udd skall öfvermod ej hväsfa: förfvarqt af mitt fosterland Ikall vira lagern kring min hjesfa»

Som domare Jag skall förstå

att näpfa brott, och rätt bevara»

*mitt Öga alltid öppet stå , och mina händer flutna vara.

Med dygdig eld* för Statens värf och tankar aldrig fegt förbytta, jag skall ej fätta mitt förderf i räkningen mot allmän nytta.

I höghet, och i öfverflöd jag skall ej fnålas och förtrampa , men skänka uslingen mitt bröd och olja i den ringas lampa:

*

Och makten — utan dygdens bänd £å grym att hämnas, tung att trycka — skall, lätt och ädel i min hand , blott göra mina likars lycka.

§å, min Alt ne, skall jag bli värd en nådig stråle från det höga , en frid af ingen ånger tärd, och kärleken utur ditt öga.

0 må det fyllas , detta hopp!

må intet, moln dess uppgång skymma; och måtte mina dagafrs lopp

1 dygdens sköt, och ditt, förrymma!

Då skall jag — kring min hjesfas topp qm brustna verldsfyftemer knalla — med lugn mitt öga kasta opp , ecb fe förstöringen , och falUéDen Åldriges Minne,

Snabb flyktade min ålders vår:

Jag sommarn hann — den är förliden — och innan kort kan hända slår med lian i min förväg — Tiden.

Trögt tanken sig i hjernan stjäl; min hjesfas mörka klädnad gråner £ allt — sjelfva styrkan i min själ bebådar mina vintermånar.

I skymningen, som famlar sig och himlen med fm skugga målar,

O Minne! skenet dock af dig min låga horisont bestrålar.

Kom —'hvad mig glädt, ännu mig rör; hvad mig bedröfvat , än mig. fårar ; kom — nöjet faktadt återför, pch presfa mina lugna tårar.

Vis för min rörda fyn ibland

den , som min blinda -ålder stödde ;

Vis denna moderliga hand —

.och detta bröfl, som för mig blödde.

»

Vis mig en far, uti hvars skygd jag 'trädde ynglingarnas bana som gaf mig böjelsen till dygd båd med sia lära,och sin vana.Tryck- åter den intill mitt bröst,-som skänkte endast mig sitt hjerta : än tjufe mig dess ljufva röst! än flykte vid dess blick min smärta?

Ån dygdens lefvande behag från h‘ennes till mitt hjerta flödei Se’n — skulle jag ock -dö i dag -, välsigna vilie Jag mitt ödé.

Dock , iriina ungdoms • vänner! nej , er vill jag ock tillbaka kalla : mig kände kanske ålla- ej , men jag, jag älskade er alla.

Af somliga jag dygder fick:

.jag andras med min styrka stödde — och fall med er på rofor gick , dem oskulden och nöjet strödde*

43if, minne , gif mig dem igen ,

•Att ,dera? miftning tyst begråta , de fedliga att ålska än ,

‘de otackfamma att förlåta.

Af alla riojen , som mig flytt.,

-lät' känslan ofta återvakna , ej for att önska dem på nytt,

men att dem drägligare fakna.

Må aldrig tvar i ålderns dar jag yngre likars glädje klandra ^nej — Kt mig minnas hvad jag var , för att bli lindrig emot andra.

Af Jjelfva mina sorgers tal

lät känllan lefva i mitt minne:

\

Jag vill dem tacka, dessa qval — de födde dygder i mitt linne.

pm jag har öfvåt något godt,' om jag har ärnat ändå mera , lät mig ock minnas hvad jag fått — och yfvas öfver intetdera.

Till strids mot högfärd i mitt bröst lät mina fel och nycker vandra, och bli en urfäkt och en tröst för dem jag tror mig fe hös andra.

Främst skänk mig åter dessa dar, då, nyttig än för fosterbygden, jag oskrymtfamma offer bar åt sanning., friheten och dygden.'

Blef jag från deras kofa förd, med Svallningen af villans bölja — gif dock mitt hjerta vittnesbörd, att det dem alltid ville följa.

Så flor min ålders stumma frid, att jag ännu iqå lycklig vara:

Den lefver än en ungdoms tid, som den förflutna får bevara.Med denna hågkomst skall -jag gå bemannad emot mina öden,. och , när som lian helst vill flå, förvänta , oförmätet , döden :

Ej att jag undfly vill de dar, en nådig himmel'än mig ämnat: då Han mig Minnet Sparat har , är jag belönt för hvad1 jäg lemnat

Men ler •ej detta åt mig mer — då, molnbeklädd, ifrån det höga, då hasta , fänkta skymning , ner — fläck aftonftjernan för mitt öga!

VI*Förgäfves letar du on töcknig framtids ödea i fogelrfs flygt och uti stjemans lopp: ehur förgyldt du fer flitt hopp , dock oförväntad kommer döden.

Min vän, gör du som jag, få blir du ej bedragen*: Jag följer glad de strida timmars lopp, och jag begär ej lyfta opp det flor, som höljer ihorgondagen.

Der, öfver molnets bädd, kanske en stjärna strålar, men lyfer andra , lyfer ej för mig —

Välan , öm hon ej fänker fig , jag dock ej fvart min himmel målar.

]ag vet, bland godt och ondt jag lifvets väg skall

vandra ;

begripa mer mitt forvett ej begär:

Det ena till min vällust är , och till min nytta är det andra.

Glömd , när jag glömmas får , men nyttig när jag

mäktar ,

jag föker lugn , m$n fyller opp mitt kall; och af en dag som komtna skall; jag ej en timma till mig fäktar.

Ej fällheten beror af öden och af lycka:

Att vara nöjd, det är at vara fall:Jag har fett lyckliga i tjäll , jag har fett lyckliga på krycka.

blott jag äger nog att värja mig för nöden , och har en vän att luta till mitt bröst, pä lifvets dag jag njuter tröst , och tfösti skymningen af döden.Det var det jag hade fpått Grefven förut, att ert förila inträde i verlden skulle ske med skygghet för menniskor; att ett kort vistande ibland dem skulle gifva er om dem det högsta begtfepp: och att ni fåledes skulle bli två gånger narrad.

En välment uppfostran på landet har ofta denna följd. Föräldrar, som sjelfva äga moralitet, önska att fortplanta den på sin affoda. Af fruktan .för det verkeligen myckna onda i verlden (hvil-, ket alltid förfärar mera, än det goda lockar) , be-skrifva de för sina barn, att

Lajler år o Troll med höga horn i pannan, och att, Tanterna och Onklarna undantagna, är hvar menniska ett troll.

Jag har varit i Grefvens. 'belägenhet. Jag ägde, som ni, förträffliga föräldrar, och hvarje åminnelfe af dem är en fridfull välfignelfe öfver deras mull. De pregladé djupt i min hjerna begreppen, och i mitt hjerta kärleken till sanning och dygd. Jag hörde deras omdömen, jag såg deras gerningar-: de voro aldrig stridiga. Jag skapade mig, enligt deras modeller, en bild af moralisk fullkomlighet: den skulle blifva min mennisko - profvare — och när deras händer med rörelfe öfverläto mig åt min egen ftyrelfe i en verld, som målades mig farlig, få inträdde jag der med den fasta förefats, att sin* na menniskan i grunden elak j men ock med denöfvertygelfe, att om jag genom öuds underbara, forfyn skulle stöta på en dygdig, få .måste den vara'en öfverfvinneligt stor non-pareil af moralitet.

I i

Jag kommer ut i verlden: hvad händer ? Jag fer mig om till höger och venster: jag tycker mig iinna menniskorna hyggliga nog. Men när jag märkte , att jag fann dem fadana: Nej (tänkte jag), det Jifllt aldrig Jke , fäkert Jlingrar en orm bland dessa blomjler —" och derpå jag att nagelfara dem med en cato-censorisk noggranhet. Följden af min gransk* t ning blef genast hvad den borde: jag fann den» styggare ån- Draken i Babel. Det 'blef dervid en tid.: och jag tackade Gud för det jag undfluppit' den fredelsen att finna mina likar goda.

Ånnu kunde jag likväl ej känna - dem. Jag var förbunden med ingen , och till förbindelfer gjorde’ jag sjelf ej ett steg. Mitt hjerta vägrade att föka hvad mitt öga liksom ville hoppas.

Men jag hade kamrater i tjensten: jag hade mors kusiner och fyfslingar: desta hade föner och döttrar: alla hade vänner och bekantskaper: i en viSs verld måste jag alltfå lefva. Innan kört blef jag litet tamare: åter en liten tid — och ännu ta> mare. En och pnnan perSons karakter hade tycke af min; den blef fnart en Guds éngel. En och an* nan bar på sin tunga dygdiga principer; en var känslofull, en annan välgörande , en annan frimo* dig, en annan qvick, en anpan djupsinnig: d«t»o?

var allt grader i hej-rlighet. Det vackra och ädla har en attraktionskraft , likfom det lyfande ; ‘mitt hjerta var både för vekt och för godt att icke dra. gas: och , en gång dragit, gick det, likfom med én fart, från mifstroendets mörka regioner , öfver klokhetens ståndpunkt, in i lättrogenhetens skimrande romanverld.

Har lefde jag någon tid kräfeliga, ångrade min förra mifäntropi, och begrep ej huru mina vördnadsvärda föräldrar

kunnat måla mig få ful en verld, som jag handgripligen fann få herrlig. Emed-lertid sktef jag det på räkningen af deras ålder-domsfvaghet; belog dem ej — jag var dertill ej nog förskämd , .eller oförskämd — utan teg bara och täftkte: ” tacka i tysthet Gud, att du i visdom går längre än dina fäder.”

Hvilken lyckfalig känsla, min Grefvé, den af ett fullt förlitande på menhiskans godhet! Ej nog, att man anfer hela sitt flägte som en enda familj: alla föremål i verlden förskönas af denna betrak* telfe ; och vandringen genom lifvet är en kedja af elifeiska förtjusningar. Det är vifst då, som alla våra pligter i verlden , afskuddande sig de kalla reglprs band, hopgjuta sig till en enda känsla — Välviljans — som fmälter Själen, som upplyfter tankan, henne ovetande, till de fublima sanningkr, verkfamheten till de fublima gerningar, hvilkas minnen* falla tillbaka med lugn och lyckfalighet öfver våra famveten.Men denna förtrollade tanka om menfkliga förträffligheten hade ock sin tid. Jag började Små-ningom märka befynnerliga ting, som gåfvo mig mifstankar. Jag. märkte hur man fördömde andras förhållande , och härmade det; hurx man kyfste vänner, och förtalte dem; hur man skrek öfver prejudifer , och sökte göra dem fj*lf; fronderade ftiotKungar, och förtryckte; uppmante till romerska dygder, iOch dugde ej att öfva dem; talte mot ut-vertes företräden, och sökte få hofarmar; beskrattade fåfängan , och köpte juveler predikade mot den landsförderfliga yppighéten , och lurendrägade in utlänningens strunt af filke, marmor, guld,m. m; Kort fagdt, jäg fann, till min ofägeliga förundran, *tt mina älskeliga medmenniskor hade två moraler: en ur böckerna och i munnen, en annan i.gemin-garna; eh för granskningen , och en för utöfnin-gen sen ganska högfpänd för sin nästas räkning, och en genombeqväm för sin egen.

Hvilken faflig revolution skulle ej denna upp* täckt göra i mitt fihne. Det var ej nog att jag fann mig vara gäckad, och blygdes; jag förjde att finna mig bedragen på min lyckfalighetsmålning; af en mjejtsjuk öfvertygelfe återföll jag nu i den mifcmtropi, som tillförene ej var annat, än en blind trö på, andras utfagor ; och jag var i mitt finne ingenting mindre, än den olyckligaste var elfe, Som kunde kräla på jorden.Om det roar Grefven åtf fe huru en versma* kare kan upphinna en vifs grad af poetisk, eller kanske rättare filosofisk, energi, när han lif-vas af en stark känsla, få läs detta fragment af ett skaldebref, som jag i min då varande belägenhet skref till en af mina vänner :

I verlden trädde Jag med nit för fosterbygden ; jag hoppades bli fall — jag var fantast för dygden; jag ständigt såg en vän , min like! uti dig — men ack! du var ej lik den bild jag skapte mig! Min dygd blef kallad fäljh^ och lindrigast omöjligj min' ärlighet bedrogs; min ömhet gjordes löjlig*; jag såg en fräck , en dum, till äreställen ryckt: en blygfam och en klok blef ofedd ,' eller tryckt; jag såg mitt llägtes rätt , såg sanningen bedragen för litet filfverglitt, som skimrade mot dagen; okunnigheten röt mot mensklighetens väl;

Moralen vår ett noll: Filosofin ett gräl: och ljudet Goda. Ton och väderbubblan Beder betydde — denna: Dygd —7 det förra: goda Seder; kort: Jag lig brottetkrönt med Ek- och Lagerkrans^ och dårar öfverallt, der ing$n: lastbar slår.

Nej! dessa menniskor — som jag dem måste kalla — jag vill dem alla fly , och glömmas af dem alla!

dessa känflor och denna förefats voro få fan* na, att jag till en början beslöt göra .mina kära landsmän det ogemena fprattet att refa ffån dem. jag vistades utrikes några år. Det var länge jagskref lika jeremiader till min 'ofvannämda vän, med få mycket större skäl, som jag i flera länder fann förtrycket , lasterna , brotten , fåfängan , för‘ ställningen , m. m. mycket större , mycket allmännare, än i mitt fädernesland.

Men fluteligen ledfnäde jag att skrifva 4et famma och famma; jag ledfnadfe till och med att tänka det: och jag begynte, uppriktigt fagdt, Småningom fatta liten mifstanka om min egen knar-lighet. Detta var första steget till återvinningen af den slårning, utan hvilken man alltid dömmer lika falskt om menniskor, som om affärer.

Emedlertid , efter Grefven nu fett ett stycke af min' versfabrik, vill jag ej att Grefven skall förlora ett bättre af min korrefpondents. Det skrefs fedan jag redan länge hade upphört att skrifva , och äfven redan var mycket förlikt med mig sjelf och andra. Se här ett fragment:

Snart nio somrar flytt, och du ej återvänder »tt , plöja jordens haf, att flykta kring dess stränder. Hvad föker menniskan , Arist ? — Förnöjelsen — Aek! det är hennes fel , om hon ej finvr den. Den är ej fvartfjukt flängd

.från visfa regioner: hon bor bland fjellarna och på de brända zoner ; och den som härdigt vill, som foker henne rätt, skall lika viSst, min vän , må händå lika lätt Uppå Patonyra? hed af henne finna fpåren, som på den rika kust , som famnas af Bosforen.M*n du, hvad föker da? hvart ställer du ditt lopp? har éj din själ et mål ? din längtan ej ett hopp ? af oro och befvär är du ej mättad -vorden ? det land du ftker till, hvar fins det ? Utom jorden t

Derpå upptager han mina hvarjehanda melan* koliska klagomål öfver min individuela olyckfa-lighet, Och fortfar fedan:

Hvjad har du fagt, Arist? — O hvi med irrad blick beskåda vi vår lott och tingens Hällda skick? Hvem lofvade, min vän, uppå den jord vi klandra, oss Ödets lugna fart, och fvallningen åt andra? hvem var få orättvis ? — Gör yäl din sköra dygd ditt väsen främst förtjent af Demogorgons skygd? Och står Naturens Lag ej klar uti de orden: Förvänta ej en full Lyckfalighet på jorden ?

Jag vet, du klaga skall, att hård är denna lag*: ty klaga är få lätt — och ingen röft få fvag bland skapelfernas mängd, från större till de fmärre, som ej för käromål emot Naturens Herre;

Men har då denne Gud , tyrannisk i sin dom , blott skapat qvalets gadd , ej nöjets läkedom ? har då din själ, som /er blott oskick ibland tingen, all känsla för sitt ve, och för .sin vällust ingen ? Har jorden någon gång, ur nattens kaos väckt, för dig ej höjt sig skön i Auroras drägt ?

Har du med cynisk blick fett Floras -fält beströdda med barn, af daggens must och funnans anda födda?Vid bäckens lugna sorl, som går i slingradt lopp att trösta ängarna med fruktbarhetens hopp; vid dansen af din hjord, v id bergning af den gröda, som utgör sommarns prakt odh vintorns rika föda; vid åfyn af den skog, mot nordan stel och rak , som bjuder dig sitt lugn, sin värma o<^i sitt "tak ; fäg, har du aldrig hört det rop inom ditt hjerta: Bekänn: vifst föddes du- till annat ån till smärtaf

Jag gör Grefven nåd £ör resten, som kanske ej ar mera poetisk derföre, att den innehåller en den förträffligaste moral. Det händer undertiden sjelfva poeterna att y^ra rimsogare: och hvem kan fvara för sina åkommor ?

Att nu åter tala om mig sjelf — ty ingen ting är roligare — hade nödvändigheten att länge vistas bland menniskor af många olika slag och lynnen , slutligen alstrat i mitt hjerta, hvad den alltid alstrar, billigheten.

Med oförvillade ögon fann jag då, att mensk-liga naturens fullkomlighet är tills dato en chi-mer; att öfvertygelsen derom ej bör återhålla vårt sträfvande till egen och vårt flägtes förädling, den jag , till min tröst, tror äga flera upphinnliga grader j men att vår rättvifa fordrar, att aldrig dömma menniskan efter annat, än den förädlings-punkt, hvarvid.hon verkeligen står; att fåledes ej äska en allmän dygd och ett allmint förstånd; att

underunder erkännande af menniskoflägtets allmänna för* mögenhet både till dygd och till förstånd om fitt egen fällhet, likväl, i kraft af odlingsgradernas skillnad och belägenheternas mångfaldighet, dömma nästan hvarje menniska såsom ett undantag från alla; att vi böre älska menniskorna för deras allmän* na vilja att vara goda, urfåkta dem för goda två tredjedelar af deras okunnighet, förlåta dem deras kontradiktioner för den ytterliga fvårigheten de uti få föga allmänt odlade tider hafva , att vara fam* manhängiga med fig sjelfva; och påminna oss att då menskliga fullkomligheten ej kan tänkas utan upplysningens beredelfe -— och upplysningen ännu beror af få — förvillelsen äf många *— få måste ock menniskorna ännu vara fådana, som de äro.

i

dessa slutledningar bora leda oss på den tan* ken, att föka en Sällhet, den vi kttnne hinna: och detta är det enda -lofliga mål för en förnuftig va* relfe. Ått. föka den som är utom vår räcka, är en galenskap, och fådan är den vi vilje härleda ur den lyfande målningen af menniskans förträfflighet.

Men mitt. bref är långt; Och jag finner min pligt att fluta, för att bevifa det jag verkligen vijl våra .Grefvens, m. m.Till Solen,

Anakreontiik Sang*

»terna m3net Divisqve GmilHma forma» Man i l i u S*

Vd första ljusningen af dagen jag vaknar och Naturen fer :

Jag rörs af lugnet och behagen då , Sol, du öfver fälten ler.

Din åfyn skingrar linnets fm är ta; du fprider uti rankan kraft: jag helfar dig med sorgfritt hjerta, jag helfar dig med drufvans faft.

Snart högt från blåa fästets bana du flodvis strålar kastar ner , som växterna nr jorden mana 1— och majestät åt himlen ger.

Jag tackfam då ditt välde 'känner, och Mexikanerns stolta Gud jag helfär , glad , bland några vänner 9 sned drufvans faft <och fångens ljud.

Men åter dina flammor blandas af ångorna , som nalkas skyn:

Du redan matt i vestem andas och 'darrar öfver skogens bryn:

Du sist din glob i hafvet fanker •—

Jag fpeglar i mitt glas ditt skick , och jag i drufvans tårar dränker ?nin faknad och din afskedsblick..-JJiL.Sai.L-Ilf

Anakreontisk Visa.

Yngling! kranfa dina hår, presfa drufvan, rör din lyra , njut med glädje, ej med yra, dina oskuldsfulla år.

Se på blomman: daggen fänkes , vestan andas — och Hon ler :

Njut, som hon , den dag dig skänkes l vet, den uppgår aldrig mer.

Man! i dina mogna dar presfa drufvan, rör din lyra , ljung, och frukta ej att yra , drick, och njut den dag du har;

An din lifstråd Parken fpinner , än ditt timglas upprätt slår: inen hvar timma landen rinner gråna dina glefa hår.

Gubbp / grafven står dig när: presfa drufvan , rör din lyra , drick , ty du behöfver yra , sjung , att glömma hyad du är.

Njut de flämtande behagen af en dag, som Sänker fig — kanske skådar morgondagen blotta askan utaf dig.Sälxheten.

Vi fa.

3Vsenar du, min bror , att den är fäll, som i fm hand hvälfver hundra rikens öden f somnar han i lugn hvar enda qväll ? och drömmer han ej uppror eller döden ?

Nej , j Potentater uti alla Stater! af er makt och ara jäfvas ej min lära:

Säll är den, som har en full pokal,

och , märk! tillika förmågan att den tömma!

Med dess ångor flykta lifvets qval,

och i dess droppar lifvets nöjen strömma.

Fråga hjelten uppå stridens fält, hvad fällhet följer deu blodiga mandaten ? Är han fäll för det han bor i tält “ och afklär menskan hos sig — för soldaten? Alla Hannibaler äro kannibaler: hvilken gruflig ära!

Bättre är min lära:

Säll är den, som har en full pokal, m. nju

Guldet tror du är all fallhets mål — men vet du väl, i de Lydiska annaler står, at Konung Croefus steg på bål och brände sig, med, sina kapitaler.Ingen stunds bekymmer för de rika rymmer; lät dem guldet prifa — jag blir vid min vifa:

Säll är den -, som har en full pokal, m. m.

Se , Apöllo manar Skalden opp,

öch Skalden lyder — han skrifver och han magrar,

blir beryktad , får en nerfsjuk kropp ,

och dör med afund , fattigdom och lagrar.

Den erfarenheten af lyckfaligheten är väl värd att äga} —

Nej , jag må väl fäga?

Säll är den , som här en full pokal, m. m«

Hvi skall maktens solsken lyfa mig?

Jag genoi# ångor vill skåda lifvets 'dager.

Om kring hjesfan rankan flätar sig, hvad aktar jag den bleka , torra lager!

Litet guld tiH bålar, några rim till skålar, har jag sjelf — och önskar blott att drufvan grönskar ;

Ty lyckfalig den , som sin pokal kaji utan fruktan och utan afund tommä! med dess ångor flykta lifvets qval, och i dess droppar lifvets nöjen strömma*B U K E t T

pl den f2. Maj, ill t % F ä f t m S.

En dag min väg jag'hade ställt till Fsoras blomfterpryt^i fält: jag vadade ibland bel^sen af tusen blommor , som hon fått; en såg jag, vacker, glad, som dagen Dén blomman nämde jag Charlott.

Ifrån en annan vällukt flöt, och höning dvaldes i dess sköt, och då jäg dit mitt öga vände, jag tyckte , af allt mildt och godt att jag en liflig af bild kände —

Den blomman nämde jag Charlotta

En ann', som hög och reslig var, en enkel, lutad krona bar , som sig, fördold för dagen mente: hon var en afbild uti fmått af dygd och blygfamhet förente — Den blomman nämde jag Charlott.

0 växen, blommor, dag från dag

1 fägring, vällukt och behag!

En dag, med känslor dubbelt rörda och dubbelt mera lycklig lott, en dag skall jag er alla skörda —. och kalla er för Min Charlott.Öfver ett »Tillgjordt Väsende.*)

Se , min Camilla , denna klara ström med flingrig fart igenom dalen skuren:

Kan bildningen uti en luftig dröm dess bölja bättre leda, än Naturen ?

Så med behag jag fer ditt gyllne hår i ringlar ledigt kring din skuldra flyta:

Med all din sintlighet, du ej förmår en enda skönhet mot dess enfald byta.

Du har den gräsbelupna kullen fett, som vårdslöst strödda blomster emaljera':

Säg, kan väl konstens cirkelmätta vett befalla dem att Qfs förtjufa mera ?

Se hur förgäfves vore målarns kraft, att rof ns hy en högre rodnad skänka :

Så fåfängt flöfas plantans röda faft, med friska blommor att din kind befiänka.

Hör dessa toners fankning eller fprång, som Lärkan , olärd, gjuter genom lunden , och jemför dem med konstens lärda tvång — Hur kan Naturen ol's behaga bunden ?

Ack! utaf inga fökta reglor skränkt, ställ fram din oskuld, ställ ditt vett i dagen! Naturen min Camilla skönhet

skänkt —

Från famma källa hämte hon behagen i

•) Imitation cftcr Shenjlone.Fragment

af en Moral * Satir öfver Högfärden,

"Gä , kärfvd mor alift l—- Jag vill dig dyrt förbannms "Skatt ingen dårfkap få gå fri ”for löjet från din läpp och harmen från din panna” ?

Hvera rdjpar? — Är det du? — Förlåt, jag måste stanna,

beundransvärda Rofali!

Jag vill din skönhets loford göra^ ty sanningen bör få sin rätt, och den, få oljad och få lätt, skall halka in uti ditt öra; men fe n — förlåt, om du får höra ett ord om dina tänkefätt.

Mitt öga vet, som dig beundrat, att hjérta faknar icke jag 3 jag såg dig en gång, och blef fvag: Naturen tyckes ditt behag af alla gracerna ha plundrat.

Jag såg ett hufvud skapt till värdig efterfyn för Zeuxis skönaste Gudinnas; ett hår likt Miltons första qvinnas, och mörka hvälfda ögonhryn; ur himmelsblåa ögat lyfte cn ömhet, som frådBhjertat flöt, och qvickheten 3 som finhet göti löjet, som på läppen myfte ;

utaf den djerfva ädelhet,

som vet sin öfverlägsenhet,

var pannans öppna rymd bestrålad ;

på kindens genomklara hy

en lindrigt rosenfärgad sky,

eteriskt flytande , var målad ;

och från en mun,, och från ett bröst,

som kysfar lockade och nekte ,

melodiskt ljudade en röst ,

som örats läckra fibrer fmekte.

Hur vill jag nämna de behag af florets fpindel-väfnad höljas, och dem , som , dolda för Guds dag 9 af tankans gifsningar förföljas ? hur detta lif, hvars raka längd och regelbundna form dig röjde bland hundra sköna likars mängd, dér afunden din fägring, höjde ? hur rätt beskrifva denna hand , hvars fammetslena rundhet tände , med öma tryckningär ibland, en eld , mitt hjerta förr ej kände ? hur denna lilla täcka fot,

. som jag, till mina fynders bot, fått fe en gång, och aldrig meia , uti ballettens yra tropp med Atdlantas lätta lopp på luftens ilar voltigera ?Ja , trefalt sköna Rofali! ja, med et partiskt flöferi Naturens hand beprydt din yta: o! hvarför nödgas jag förtryta, att allt det gagn du deraf drar ar vällusten att få betraktas , och att, vid valet som du har , du dyrkas hellre , än du aktas ?

Ja , än en gång bekänner jag det stygn du tryckte i mitt hjerta: förmätet trodde jag en dag du äfven delade min smärta —

Men när jag, melankoliskt stum ,

lät mina blickar på dig falla ,

och såg, hur, ömsom öm och ljum ,

du delade din nåd åt alla ;

såg dina linjamenters rön

att tjufa dem du fnärja ville ,

och hörde mot ditt eget kön

hiir fint du fpetfade ditt fnille;

såg hur panafchen , ringarne ,

linongen , strasen , koeffuren

och, med ett kort ord fagdt — Paruren

ditt hjerta närmst bekymrade;

hiir du var nitisk och beslagen

att nyttja allt, hvad konsten bod

till ett benäget understöd

för de naturliga behagen ;

och hur du triumferadedå du , i dragt af en Herdinna , fick höra hviskas kring dig: Se! är hon en dödlig ? år hon qyinna f Då , undersköna Rojali ! du först af mig blef ringa skattad: Och fe'n — hvad skulle d,u väl bli, min goda vän, om ej beskrajttad\

All afund , allt, kocketteri, all sjelf-förnöjlig fantafi,

J Sköna! (sanningen förlåten) är blott af högfärden ett fynd, att fresta edra bröst till fynd: bekännen det , och det begråten ! Med bifall jag en regel mins: att fruktlöst aktning den begärde, som vore — om en fådan fins —> förutan känsla af fitt värde.

Men allt ting har sin gräns , fitt mått förmörka eller tjufa alla är mångens tro , och ingens lott: lät det ej i er tanka falla.

O! må en oförmäten dygd bli eder utväg att behaga! den är på fåkra grunder byggd, ej följd äf ånger , ej af blygd : den skall er önskan ej bedraga.

Ett öga emot jorden fäldt, en kind som blygfamheten färgar , uppå ett värnlöst hjertas fält v långt mer, än alla anfpråk, härjar;och , huru vifst och verkfamt än den fysfelfattå Skönheten med ytan och med prydnaden kan egga mannahjertats smärta, dock dubbelt skönare är den , hvars skönhet bor i hennes hjerta.

Jag vetj han räknas till mitt kön den kärlige Tröjan , som evigt namn fått ärfva for det han räckte äplets lön åt Vems hellre, än Minerva/ men hvem har plikfkt, om ej han, för sina vinda ögons nöje ? hvem fäkrare beräkna kan en skörd af tretti seklers löje ? —

Det var en tid , då menniskan , nyfs ur Naturens sköte fprungen , fig främmande i verlden fann , blott skåda , ej befinna , hann : och då blef skönheten befungen ; men verlden åldras: och den dag af menskans mannaålder stundar , då hon sin vifa loffång grundar på Själens tedbåra behag. —

Gläds, täcka kön i Svitiods bygder, då skall det bli din dubbla lott, att. älskas för din skönhet blott, och dyrkas blott för dina dygder.Herrar Ori gin a ler ne,

Skalde-Bref till Rofpli.

Nej aldrig , aldrig uti vredesmod jag fagt, min Rofali , att du var löjlig: bevare himlen mig för'få ond blod!

Nej , jag var glad — men lögnen mig omöjlig.

Jag målade ju dig som Eva skön ,

och méteoriskt fladdrig, som ditt kön —

O fäg ej, att jag ej ditt värde fattar:

Man a)skar , ofta, nog den man beskrattar.

Men — hämd begär du. Ack! betänk, för dig hvad qval jag fordom led , hvad dödlig smärta:, ann detta blickande förfmälter mig , ann detta leende — Nej , intet krig! hur värnlös är ej den , som har ett hjerta!

Men fe , du skall bli hämnad; hör min bön — Du vet hur ljuft att hviska och förtala —

Kom , följ och hör mig; att din själ hugfvala. jag gör en hekatomb utaf mitt kön.

Mitt kön , som du väl vet , är ditt köns herre , (och rätt är det: det fyns på vår gestalt, det hörs utaf vår ton , det röjs i allt); men mycket roligt är det ej, dess värre! och det är ditt. Det har fmå nätta fel — mitt , stora stolta laster på sin del;, den bok, som blir fatir mot, ditt. — den blifvsc mot mitt en filippik af dygdig ifver.Se der till ett System en basis lagd' få klar och grundelig, som mången annan. Du fmåler: Ja; men mitt kön rynkar pannan Gud afvände från mig all hjeltebragd!

Det är i ödmjukhet odödligheten, förutan död , som fökes af poeten.

Men jag är rättvis. Se, bland Lasters mängd som utgör kroppen af vårt skuldregister , rätt mången Löjlighet, och ratt befängd , llår fram , som en briljant bland a me tiller.

Du frågar hvilken yngling nalkas här få nätt, få cirklad , i en atmosfer af* balfameradt vatten och pomada ?

Hvad ? känner du ej Don de Bella - Vada , som , utan dygder af en manlig själ, och utan gåsvor, som från fnille flyta, beslöt att odla defio mer sin yta , och pladdra franska, illa eller väl.

Se hur han hvinar fram , likfom ett väder, med grannfynt aktning på fig sjelf likväl; fe hur han blickar uppå andra stjäl, aft mönstra skärningen af deras kläder; fe denna hy , fa sin, få röd och hvit som någon glädje-nymfs i grädda badad , måhända vårdad 'med en lika flit, och ej af vinden , ej af strålen skadad ; fe detta hår, som till hans famvetström den första hårfriförn i Stockholm krufar;fe denna hvita tandrad; hör den röst, som undan den , lik vestanflägten , fufar , en hälft af dagen han sin- prydning skött, och , lika narr i hamn och när han feglar , den andra hälften på befök förnött hos alla förmak, der han funnit fpeglar; fétt mycket menmiskor, men sig än mér ; på många arior gnolat rätt Sensibelt;,

•och hundra gånger fagt: ’’ Pardon , jag ber ” ,

och vrångt behandlat orden Skönt •— Horribelt Divint — Rousjeau — Furieufement — Rijibelt.

Säg , har du fett en flik i dina dar ?

Han är ju rolig nog , att vara karl ?

Men fe hur tappert sig i stöflar fvänger -ett mer betydande Original.

Han har mustafcher som eq kannibal; hans namn, och bandet, som kring skuldran hänger, -allt; — undantagande hans dagars - tal —-bevittnar att han är en General.

Som öfvermage än vid Ma fejden,

han aldrig öfva fått fitt hjeltemod;

men tapper skall han vara , och af ädelt blod *—•

<och under fredstid mister ingen frejden.

De fem år han var Subaltern, han var

iden fnällaste i hela regementet

att med sin rotting fmörja på sin karl,

'att gå på vakt , beröka reglementet — och derför dömmer han i denna {lund med djerfhet nog, och fäkert på god grund,de benigaste cafus i Taktiken, allt ifrån Stambul intill Finska Viken,

Man iäfer ofta djuphet 1 hans min ; t rätt ofta hörs han fäga: om Sag rådde —• och det var han , som riktigt förefpådde, att Bonaparte aldrig kom till Wien:

Som Cefar modig är han , och som Cefar sin.

Men håll ! Se der i dörren fammanstöta Marquis de la Fumée och Monsieur Or.

När flika Högheter hvarannan möta, hvem menar du väl först ur vägen går?

Den största narrn — Ratt väl; men hvem af dessa , har flera narrhår på sin hårda hjesfa ?

Den enas anfpråk byggs på börd och rang:

Den andras åter på metallens klang;

den ena tar till vittne på fitt värde

ett Stam-Träd, väl bestyrkt utaf de lärde:

ehur förtorkadt i sin fista gren,

det var dock frodigt under Saint - Louis re'n ;

den andra , lika tom på dygd i hågen ,

beropar fig uppå betyg från vågen,

och på rullerande — millioner , minst,

af andras miflningar och egen vinst.

Hvem bör gå främst af dessa ? — Lät oss lotta j jag vet ej båttre. Men fe, begge måtta att slippa genom, dötren på en gång —*

Ha! deu var rättvis, den var ej för trång.

ErEr tjenaré , Abbé de Tejl'angufta *) !

Ni ockfå kan en verldslig själ förlusta, —

Ack, Rofali, fé här en andlig Man: han. är ej famre än de andra-, han.

Han är vifst ej'en man för denna verlden ; i predikstöln han- ryter emot flärden, mot fvalg och dcyckenskap, mot yppi^het, och denna tidens orida: Tankfrihet. '

Men Herr Abbén vid bålen eller kannan, ack! det är Strax en menniska, helt annan, få from , få torftig, som en fyndare , >

och qvick ur .bibeln , som . en vrång até..

Dock står han starkt i gunst hos menigheten, dels för perukén , dels för bitterheten ; och det gör hvar Abbé , om han år klok •—*

För öfrigt namns han Autor tiH en bok, som af en tjock polemisk lärdom jäste , men mellan Autorn och en krämarbod ej'någon dödlig, mer än Sättarn, läste — och Fader AHbas sjelf ej väl förstod.

Den kloke La Fontaine, i fabel boken, berättar roligt om den gamla token,

' som uppå något torg i verlden böd till falu. Visheten , för en bit bröd ; och denna vara , starkt begärd af mängden , var blott en mesfingstråd', en famn i längden. Symbolens andemening djupfint var och gjorde heder åt en tok till åren:

•) Tcjl* (Ital,) Hufvud. — Angvjl* (Lat.) Träbg.

”O menska! laga att du alltid hajr *’tre-goda alnar mellan.‘dig-och dåren.” Men dénria fedolära-, Rofali, är dgn *ej lik all annan teori som pröfvas fann i Lärda Republiken , men har sin fvårighet uti .praktiken ? ' Det är ej nog, att löjligheten går i visfa ståndsoch visfa åldr-ars fpår; du värtde dig åt höger eller venfter 'och rättfram , bakfram , och tverfom igen förgäfves! Öfverallt du möter den •, ja ock hos män af fnille 'och förtjenster.

Hvem knuffer mig? Se strax * * hvad fade en man af fnille j som är hufvudfvag: Det är en Målare af stort fexempel ; hans mästerstycken fes i våra tempel; för hans odödlighet ej fattas mer , än. att han ljelf i grafven lägges ner/— Och kan du tro , likväl-, att detta fnille, af få hög rang i lina likars, gille ,

”ej nöjer sig att härma för vår fyn % allt skönt Tom -ögat traffar under skyn — nej 3 måla fynbart , låter sig nog göra ; tnen han vill måla äfven för vårt ora.

En tafla har jag fett— och ännu (er! jneu; var för. höflig för at skåda^fler

flan påstod, ~utan 'skämt, den föreställd^ ”en afgrundsrysligt-hvipande orkan;

" ett skepp, som brakade på ocean ,”hvars niaster brusto och hvars tågverk gnällde ”sjöfolkets rop; 9ch nödskotten, som fmällde ”och tordön, som emellan, blixtar skrällde; ”Kapténs beslut att rymma när det gällde, ”men hedevns rost, som återtog fitt välde” -Allt detta tryckt, vid taflap , på en lapp, för mina ögon likfom.föreställde , att manhens caput fått en hämmarklapp.

Men är då icke allt vårt vett en irring när fnillet sjeif föi likes med förvirring ? när famma vett ej fyonja kan det fpår till äians flott, från det tilli Bedlam , går ?

I •

Se här en Filofof, hvars djupa tanka , hvars forskning flyttat ut förståndets skranka , som med en lära uppå Sanning byggd, gett Själen ljus, och styrka åt vår dygd , och, under ädelt nit för tankfriheten, predikat slårningen och tålfamheten.

Hvad händer ? Jo , af äldre lärors gräl ' bestormas han , med frafer , utan skäl; men , tålfam blott för sig, och ej för liftar % han fakijar Sjelf den slårnmg h^p predikar,, hans hjerta glömmer hvad förnuftet vill., att sannings egg af skälen blott må brynas^ hans nit för faken blir begär att fynas', hans värma eld, och hans förfvar pasqvill.- Hvad stridighet, min Ro/alt.y emellan hans tankeftyrka och hans gerningar!

St händer det en stor man'icke fällan.

<

v«<Uti utaf öfverilning bli en narr:

Så far i himmelshöjd , som ett mirakel , raketen opp, få stjernbefett och lång; men bytt, i fallet, till en-naken stång, bland pöbeln gör ett lojeligt fpektakel.

Men —r frågar du -— iland andra tiédersmän ditt Momus-öga vetat riktigt Jlilja , -

fins ingen Skald, jom Tjenare., min vän -

som idkat skaldskap mot Miner vas. vilja?

Hvad du är elak in*i sista stajid!

Hvi uddar törhet stjelken af en lilja? —

Jo , jag vet en , som nyttjade sitt pvmd att måla dina makalöfa charmer och timma hop den med sin själs ällarmer: jag var din Hyias , -du min Aspafi; men då , da 'Var du flygtig, Rojati , du gjorde fpe af mig och mitt geni ;

»tt tjufa Konungar och de fömämi jag fkref då verfer, alltför angenäma: favad dermed vans det vet min tömma pung, det vet mitt öra , fullt af höfljgheter.

Dock trodde jag*på lyckan —- jag var ung — jag skref epistlar , od er , till poeter, och flitigt kring dem vankade

min hamn i hopp om lagrar Och odödligt namn:

Hvad hände ? Jag såg Phoebi strålar skina kring andras hjesfor: heder och 'beröm fick deras Snillefoster.5— och en grumlig ström , sojn kallas Lete, utgöts öfver mma.Nu blef jag omvänd — blef en Jakohta I Politiken och i 'Vitterheten § och fick en frelfielfe af fjelfvk hin,-att göra väsen ,på den här planeten : sk ref ockfå riktigt , i min första harm , en tidnings - nummer, der jag slog allarm mot Kungamakten och de vittra gillen; men väl begrundande , en vacker dag, hur elak verlden är: ”Nej , tänkte jag ,

’* Gud skydde oss för .makter och för fnitTen ! *’Allt inför dem är bafvande och stumt.:

*’ att skrifva hädiskt, eller skrifva dumt ,

” bär fig ej mer det ena, än det andra:

” en Kung förbjuder , och Genier klandra ’* (hvem får då köpa , hvem vill läfa då ?) Moch för en liten klåda uti tassen ”en stackars Autor hvarken tillåts gjå ” med frid i Staten , eller på Parnasfeu. ”

Vid dessa tankar trängde fmånmgpm en kallfvett ur hvar por utaf min hjerna , min puls blef hög: en slårnings-feber kom: och derför tackar jag min goda fljerna; ty ifrån denna stund jag uppgå såg en filofofisk ljusning för mitt öga; jag fann all fmickran både fnöd och låg ; all fmädelfe fördömdes ur min håg; min'själ blef dygdefam,’ bereppen höga, mitt rykte ganska stort (som du väl vet) båd Som en Moralist, och en Poet; jag har mig valt en egen väg att vandra :jag skryter aldrig sjelf; jag ro(ar få; och , allmän fiende till dem fora klandra , jag kan ej till fatirn min hand förmå — om éj att' profva pennan då beh då med fmå escjuifser öfver dig Och andra!

För öfrigt glad och fåll, om , forrn jag dör, jag hinner sluta , hvad jag lefver för , ett episkt storverk , kalladt Öceanen , hvartill numer mig fattas blotta planen ; och tackande min Gud, som jag det bör , för det jag fått min väg med ära vandra, och icke blef en narr , som inånga andrå.

Ar detta attvar ? är det ratjeri ?• är det en bild du ajiat inotft pannan t år det dit sjelf? — Likmycket, Rofali ; är det ej jag j få är det någon annan.

Men namnet da ? •— Tack vackert! en Poet har ock fitt skrå: hvart skrå sin hemlighet; du vet det är en- karl — det gör min smärta Var nöjd med den triumsen för ditt hjerta.

Nu , ‚Jpig , min Rofali , hvad fynes dig om mina stackars likar, och om mig ?

De åro närrar , de •— och du fSrrädiJk.

Ack! ack , min .goda vän , hvad du är hädisk! Vet då 4 jäg medger hvad som skrifvit är:

*de kallas Legio, ty de Sto många”; men vet, bloft gn och ann ja£ mönstrat härur, de«s rullor > öfYermåttan långa. —«•

Det är då straffbart, det förräderi, som görs för din skull ,.j grymma Rofali!

Ack! då jag fpår mig prof af dina gracer , jag fer mig — just tyertom. — belönad bli med gammal hårdhet och med fula frafer!

Glöm mig då evigt > .hjeFta åf granit t

ja , ända till min bild ur tankan flit f

förskjut mitt bref från poqhén Och ditt minne!.

Men , någcfn dag,. då jag står senfam qvar

af alla blinda dyrkare dä har*

tillåt mitt- oväld skymta för ditt sinne!.

Tillförne granskäde jag Evag hon , och fann. det mycket lufthart att beskåda: nu mitt — och tillstår, enligt‘goda rön x de ära stundtals, stora narrar båda; och det är nu , jag väl begripa kari, hvad mången modig gång jag

nogfamt fann , och aldrig utan en vifs hemlig gamman y att hegge köhen trifvas. bäst. tiUSamman*

Så bar allting sin orfak, som dfu fer.'

E-xenipelVis, förstånd och dygd, och fådant mer

kan vara alltföp bra % om du. behagar y

och ingår uti plan af verldens lagar;

men Dårskapen' är alltför bra ockfå:

och för vårt nöje ställde himlen få ,

att hön är fpanntals, kring oss utströdd vorden ,

Och1 Visheten rätt tunnfådd här på jorden.Ij6 ..... -

Preoikaren,

i nya drägten. *)

A^in son , tag läran af min mund ; gif akt, 1 dina unga dagar, på nöjets och på. lyckans lagar *—

Hvad äro de ? en flägt -y Och lifvet? blott en stund.

Till Iyckan6 höjd, min fon, lät fräckheten dig föra: allt annat dröjer dina ijät.

Hör •— efter du har nog af öron» för 'att höra — alt ha fortjenjl, att lycka göra , de tingen äro två —- En hvar begriper det..

Vill du Naturens lag för verklig fällhet veta:

, Sof lra9 min fon; de fofvande bli feta.

Gör ingen ting — än nier, Tänk ingeH ting, min vän: den drägligaste stund att genom lifvet vanka

är den. då man är utan tanka —

• * ?

Sof bra } min fon 3 fö vet du ej af den.

Dom häftigt öfver alloch prö£va icke gernå; det gör juft ingen tinga om domen ej är fann.

Tro firax uppå bedrift, ehvar du fer en ftjerna: det är som dagen klart* de fvara mot h varann.

•) Denna Ironi bor läfas jemte det förträffliga allvarfatnma Skaldeftycket Predikaren, hvars Författare icke* behöfver nämnas. Den Predikare, som der vifar 15g i den filofo.fi(ka Skaldekonftens ädlaste drägt, 'och yttrar fig f upphöjda f jä-lars fpråk* har gifvit anledning åt denna, &tt med Satirens tungomål i gröfrc fjälar ingjuta famna läror.För fmickrar-hjorden gå oeh ring uti din ^källa ; och , faft du lajlfull är , gif akt att alltjd jems utmed den dygdige dig ftälla — men rak, min fon, få rak, att han ej tror du skäms.

De ringas rop, min son , lät ej ditt öra väcka ;

att vara- tryckt, är deras lott; men du bör bli förnäm: var hård — det lyckas gedt* Jag har förnäma känt, och många örfiltacka men ingen, som en örfil fått.

•

År menskan danad mer att villas, eller trycka^t Uppriktigt fvafadt: Begge tv? • det villans fömndryck är förtTycket räkhar.på, och skönt att fe hur begge lyckas.

Gör hvad du vill, min fon, och äska tackfamhet, bafuna orden Stat, Förnuft, och MenfUighet / ej hopen vet- hvad jfe betyda ; men ropa.bara — hon'skall lyda: den lyder -bäst , som intet vet.

Tre stora ord., min fon, vår famhälls-lära pryda: Upplysning, Frihet., Men/kor ätt ; men nämn dém ej, min fon,

för menskors dumma ätt: Mdu"vet ej sjelf hvad de betyda, och ingen ann förstår dem rätt.*)

•).Autor talar Icke här om någon enda Filofoss fkarpare urfkillnitfg i dessa ämnen. Han har ej glömt (och kan aldrig .glömma) den år 1793 utkomna volumen af den Sunda Filofojicn* eller den utlofvade volum der af C som fkall beikänka allmänheten med en afhandling ofH Tak• täckningen) y Värd att nämnas bredvid de» förra.Ej fördomen det är , som villar och. som härjar; riéj, sanningen , hon vådlig är som hin , fion villar, och hon blodfeefargar — ty sanningen v min son , är: stundom Jakohin.

I £vad som helft , min fon , af ingen måtta vet. Var djerf i tänksfätt, lösdrifvare i feder,.

-för•brist af vett och dygd gif furrogat i eder, förtro din värjudd all din heder — den- högsta lycka görs med högsta skamlöshet.

Må hända du kan bli långt större, än du vet.: det kostar inte stort att rättsliga, fig skicka.

till banan af odödlighet —

Cartouche begynte sin med inpafs i en ficka.

Min fon, med all gevalt träng fram' bland Lyckan*

drängar.

Du‘ Köpman var, oeh/ik ; blef adlad j £jår på cour — Ofrälfe högfärd först , fe’n högfärd öfver pengar, och adlig högfärd sist — med en få stolt natur mifströsta ej att få ehvad du må begära;

Tro mig , .du har den goda ton , du har förstånd som en kalkon , och strupen tjock af ordet ära.

Det.år väl ingen konst att göra nöjens val; men den är fåll, som ständigt njuter , och, trots‘ Böethii moral, iden leds som f —,* min son, som väljer, och förskjuter. Fördenskull, njut, min son — var ötfi, var arbetfam, plantera öfver allt fmå grenar af din ltant;tnen var diskret och tyst, att ingen dig må klandra* få kan du skratta utan skam< vid åfyn af den frukt, som fpricker ut hos andra.

Var aldrig romanesk , min- son , var aldrig van: rätt fållan vänskapsfrö liar lönt planteringen.

Om vänskap nyttjas kan som ett be fordringsthe^ef, då —1 må få varrar — mottag den.; men anfe den du loft, som din förfallna fedel, hvars underskrift du nekar än.

Du är ej qvick, min fon, men munvig nog att Jkända, slår <hudeh' af din bror och drager den på dig.

Ku kunde det en gång få obehagligt häuda, att med förtjenstens barn du råkade i krig , hvad gör du då, min fon ? — Se här hvad du.^ör göra: Mot sanningen fatt fram en panna utaf stål, lät ringa fmadelsen i allmänheten* öra , *

beskrif,och ljug, och fvär — jag vet hvad verlden tål, Om dygden hotar dig, om sanningen fig harmar, fritt! Segern blir dock din, för det — att du allärmar*

Så sent du kan, min fon, fått gräns för ditt begär, all njutning är Ätt kärt befvär.

Den är en flarr, min son, hvars vackra dar försvinna i blotta trängtningar och ouppfyllda hogp :

-Släpp tidens tömmar , du., och kör uti galopp.

Se, paddan hoppar till, men hejdar strax fitt lopp: emedlertid skäll hunden hinna den molnskyhöga fjällens topp.Fly- lugnet. Raka ut, min fon, likmycket hvart; var öfverallt den präktigaste.herre; hvar du hör bullras, bullra värre;

* vä#ret näfan fatt, och. hatten på tre qvart.

Som man fer ut, fä skall-.man dömmas, och lyfa är att vara fäll: lt£ ‘skranka in sin verld inom sitt eget tjäll, det är ju fnäckans lif ; och liénnes lott att glömmas — Bevars, min fon, bevars! Du är för god ätt gömmas.

Min fon , haf jlaåtn kår. • Få landet leds man bara: *För trän, moras och .berg hur kan .man känflig vara? När

menskan än .var vild, i skog och mark hon lopp; men när hon 'fick förstånd, hon städer bygg3e opp: och bsott en enda sten-, i riktig fyrkant skuren, i skönh^ väger opp den skrofliga Naturen. Defsutom, fpråk och fmak-, och all ceremoni, hur danas icke ^e i stadens konversi!

Om lägligheten här till brott och last förleder , det slår dock fast, man här fpektakler har —och feder. Ljuf som harmonika , som flickans skintk få len, ar hjertats känifa här, och hvart begär den väcker; ,då landtman (det är klart) bör blifva hård som sten. i famfund med det berg, haifc fyn och vandring fläcker.

Ehuru dröjd, min fon, han kommer dock den dag, som vill fJi\ matta färg uppå din panna tömma, vill sluta ut ditt glas ur Backi brödralag,-och dig till bruns-diet och enbetsfäng fördömma. Min son, håll då god min, och åldras med behag*.Lät kopsten blifva här ditt- tillflykt och- din regel, och fpela rolln kf ung , i trots utaf din fpegei Kyfs flickans händer än, pasfera för rival-, beskrif hur väl du mår, töm ännu' din pokal,

.(pn kala hufvudlvål iped andras hår bemanna , och på en asfemblé , ehuru fvag och skral, lät foten fvarja dyrt mot sk rynkan i din'panna.

Sa vandra lifvet ut — och hela vägen- sjung — En Bmder Sans-Sotici är mera , sin en Kung.

Min fon, ett sorgligt ord skall min predikan sluta: Gifs en rätt fall? Ack néj :—ejsjelfva Tartar-Kan; åt ingen dödlig gafs att ständigt le och njuta: ellt lider ömfevis — Hvarför ? — Det vete f —;

l)et gifs ett fatty likväl, ajtt mildra lifvets öden: Sof bra, som jag.har fagt — dröm roligt — och förgät historien af ditt lif och.fagorna om döden —

Sof bra — Och lit på mig, det ges ej fler, än det.Epistel till de Mi s OLUitsen-iKfe.

Jo , bröder Fån & Kompani > jag tror • fullkomligen som ni-, ått kunskaps-ljuféts eld tär kring fig, Gudi klagadt ! och att, hvad helst man fäga må, få blir det aldrig väl ändå förrän det ljufet är förjagadt.

Det var ju en forfrannelfe, att Handelshufet Medicée , få olikt andra Handlande , på kurt/kap figförflod, och icke blott på pengar ! Förbannad likafå Carl Magni fåntafi , som'allmänt läras böd att läfa. inuti ;

ty första felet låg deri —

Förbannadt en gång vifst, om ické två* och tri,

' de£ rysliga Boktryckeri , som gjorde ända på magi -och alkymi oah hierarki —

Förutan détta allt, go vänner, vqré vi få dumma än , som våra drängar.

Ja, tvy dém — än en gång — som barbarit förstört! Hvad ?-kunde inte, till exempel,

Gud- dyrkas nog i lina tempel,

Om Luther intet ljus för folkens ogon fört? —

En upplyft man , en Gujlaf Vafä) hvi skulle han stå opp att rasa'emot sirr Konungs tyranni?

Hvi .skulle Sverge frälfadt bli?

Tag undan skatters prejeri Och någrä huggna hufvuns fafi*

Var Svensken ej förut rätt lycklig och rätt fri?' — Än Fredrik Énde då : det var. en värd confra^er : hans tidehvarf var godt för två ; hvem hörde ej beklagas då den störa tyska natt han gjorde ända pä uti sin faiig Herr Fars stater ?

Än alle Filosoferne, än Newton , FbnteneUe och Lpcke och Galilé 'och Rousfeau, Älembert öch Morttesquieu3 och flera, « -dem vi få -piäckt fett grasfera: förmätne ufiprorsstiftare',

!bm från Europas fålja öcken forsökte drifva villans töcken bch lära meftniskor med sina ögon fe!

O mörkej! Kvad din thron' har Varit när att ramla! Hvad mycket villfamt ljus vårt flägte hunnit famla, och skulle ,• starrblindt ån i dä'g, bland tusen flera irrbloss famla , om ej i starka mörka drag, du täckes jemt din makt för

våra ögon måla , och , hämnande din- brutna lag med alltid nya villors .flag, böd Hottentotters natt Vår hoTifont beftråty!

Lyckfaligt är det folk-, som med ett stumt begär naturens räta oxväg följer ,•

der kunskapsbriften laflen höljer, der man af dumhet dygdig.är, och der man fer , i kraft at' eri kurunifk fabel, i Gud ett sinnligt djur med en defpotisk ‘själ,

och der — på jorden äfven träl —

man tror fig styras lika väl af. Deyen , eller af hans fabel!

Ja, o Maiocco! o Alger1, fe tacka vill jag er, J oupplyste bygder! om något lyckligt fins, om något rättvist.sker,•

göd t folk , få är det viist hos ei>:

Att ni ä Fän, hvad är det mer ?

Den är väl blmd , som ej i natten Omkring er det moderliga sköte fer, som aflar ödmjukhet och nationela dygder.

•Europa! hur skall du få mörkt och lyckligt bli ? — Jo, bröder Fån & Kompani , nu är det temligen befannadt, att anarki oc.h defpotifm , idolatri och ateifm, och , för att vara kort, ällt annat bra ytterligt och bra förvändt blir fvagt och faktar fig förba«nadt, der sanningsl^ufet väl är tändt — « Fördenskull klart, J män och bröder , af hvad i Frankeriiand på begge.fidor händt-, att det är mörkret just, som fqder allt ytterligt och alh förvändt —

OckOch som allt mörkt är vårt in tresfe, och allt förvändt är fällt för oss, och sanning redan är en bjesfe, som fnart kan växa till koloss:

Så är båd skäl och tid för handen —- om vi mäkta — att vi mot denna Titan flåfs, och denna Titan öfverfäkta, och fläcka denna Titans blofa.

AUtderföre , J män och bröder, min plan är den, att vi Och hela vårt parti från öster, vester 5 norr och loder, med famlad hand kring alla land en myriad af Jkrifter (ändar 9 der alla slags begrepp framställas — just förvända}' der Monarkien Despotism , och Friheten Jakobinism , och Religion Sefuitism , och Visheten Modefantism $ och mörker Ljus , och sanning Fördom nämnas; der Engelbrekt, 'som en Rebell med Gujlaf JVafa och med Tett åt alla folkslags afsky lemnas; der Clootz och Richelieu , Marat och Machiavet % som äkta Statsmän approberas; der Gracchusy som Republikan , och 5 som Regerande , Trajanratt exemplariter kasferas; der Hufs och' Luther och Calvin och Röusfeau, Necker och Franklin som rena kannibaler måla», och, framför allt, Filbfojin som revolutionär bétvålas —

Förstås, at fådant ej bedrifs med fog ‘och skäl, (för vår bekänta brist på Ilika) men med vårt lif - och ihun - fpråk': -Skrika. Se der ett godt föfflag att börja med, minfjäl! och går det bra , få går det väL Men som det Säkerligen händer-, ätt mot parti’t i alla länder-, som ock har ambition och drift , betalar oss med skrift för skrift — och Janning, om den vterka hinner fa lycklig både fyhs och- är?

^tt för difs verklighet förfvinner allt hvad en ofann 'yta bär ->*

‘och vår fak är , ehvad 'vi göra-, att båd forvilla och. förjlöra —

Alltderföre , min gode Fån-^ af all min själ jag önska ville-, att ditt i skymningén fprtrafféliga friillfc hos hvarje christlig Potentat förmådde verka ’ut mandat-, i stylen af inqvisitioner-, om Rikr-Bål i hvär^enda Sfat, att bränna tankar och pérjoner i Ty bränna år ju blett hvad Spanien fordöiii gjort,och Frankrike i dag , om det ej bränner stort, gör undertiden det, som val eqvivalerar, Författarne guiljotinerar och Tryckerierna förstör —

Faft, lika mycket det oss gör —

Allt nog, med eld vi feger vinna: och hvilken lätt ceremoni, och hvilket ikont fyrverkeri, när' folk uppå ett bål med sina tankar Brinna > och de, som tända, äro vi I

Se detta är det mål, hvartill vi böra hinna; men det må bröderne befinna, at hvad som sker bör hastigt ske; ty

Ijessen Sanning bär i sina breda händer en fackla , som dess låga tänder , och emot vår —• en flackare: och ett af tvenne tnåjle ske —* vi måste bränna , eller brinna.

Valete, bröder •— ni lär finna Europa lyelplöst blef, om Bjessen Segrade,

Poflfhript af en Läfare utom Kompaniet

Ja, Sanning, fådan är din lott: främst utaf allt åt Dig förtryckarn riktar bågen: Despoten gör dig till ett brott **“ och likafå gör Demagogen,Den tomma Drömmen.*)

Go vänner, lyfsnen tiU mitt dröm- och skalde-stycke. I natt, af godt Champagne i rus till öfverflöd, jag.föreföll mig rent af död,

(kanske bedrog jag mig ej mycke) och såg ofageliga ting :

Tartarens port-Barbet, som skällde ur tre strupar , tre |yftrar. hvälfvande vårt lefnadshjul omkring , tre strömmar, ormande i ring; såg ifrån ö till ö förlusta fig i flupar de.låckperukpåhängda tre Tenarens magra domare;

Och Karon , färjande skeletter , tre och tre ; och djeflarnas portvaktarinnor, de ormbekranfade gudinnor —

Tre ockfå. — Det förstås: allt tre.

Hvem skulle ej ha ryst för boningar, som dessa? Jag tillstår , ett de glefa strå af hår ,' som ännu då och då jag känner kittla kring min hjesfa, de reste fig, och trögt min blod i ådern fmög, då ögat och då tanken flög kring detta infernala rike, som fväljt få mången själ, min chrifteliga like* Re’n bad jag , i min fantali, hvar mäktig Gudom för det Goda om frälsning, då en blid Geni med all nedlåtenhet en dödlig kan förmoda

*) Imitation efter Volttire»mig förde in i Elifén,

der friden , der lyckfalfgheten

igenom hela evighetep

fags njutas ohemängd och ren.

Här , under skuggorna utaf de friska lunder, jag såg en myckenhet af jordens höga gå , och med berättelfer fördrifva sina stunder: den store Guden veta må,-om något sanning var derunder.

Här såg jag Backus , värdig fon i allt utaf sin stora Fader; såg gamla Herkules, som tog fig promenadei i fällskap med Bellerofon , befegraren utaf Chimeren; såg alla Hjeltarna utur Trojanska hären; och Greker , Romare , en outfaglig längd ; och Gudar hundratals — ty menskliga begärea ha alltid skapat fig af dem en mängd.

Nu , om Tartaren mig förskräckte , bekänner jag ockfå , att denna Elifé,

med all sin lugna skönhet, väckte hos mig ej stor uppbyggelfe: kort fagdt, jag ledsnade vid folket och vid orten, jag hastade att föka porten , och fann den — men hvad mötte jag? det mest förfärliga af fpöken, tomt, blott af väder fväldt, mot himlahvalfvet höjdt, och vidsträckt som en öken. Jag drog mitt långa andedrag!?• =

och ropade, med fjäln på tungan,

’’Säg, fvara, fpöke, hvad du vill ?'* —*

”Allsintet (ljudade den kotosfala tungan):

”jag Intet är: din verld hör mina ägor till’* — ”Du Intet 9 Aldrig förr jag hört, att Intet fpråkar” —• ”Förlåt mig det , jag hörs rätt ofta talande;

”och alltför mången lärd man bråkar ’*med hela falio-hand af min ingifvelfe.’* —-** Väl! o min Kung! jag går dig sjelf till möte; ”allting ändå skall hamna i ditt sköte;

” hölj jpina vers , mig sjelf , om du få vill,

” med detta moln, som skall oss en gång trycka: ”Jag afundas den dödeliges lycka ,

”som, -från den stund han föddes, hor dig tilL*fjfvg fjunga vill om Prometé (%apeti Soa med Fru .Afopa) , som först befolkade vårt. goda Europa 5 och om hans bror Epimeté x en narr utaf de ganska stora ; och om den. listiga Pandor a*

Ofantligt låg for Jofurs fot det färdigskapta jordens klot; dess stränder Oceanen sköljde; och etera firmamentet höljde ; och* fvängande fitt bloss, en hälft af dygnets lopp sågs Titan Zodiaken trampa;, och midnatts-molnen lyftes opp af Phoebes. filfverklara lampa , och jorden, re*ft miUionetfalt fqrfedd med blomstren, kreaturen, metallerna. — .förfedd med allt hvad nyttigt och hvad skönt kan tänkas i Naturen — stod liksom kastande en blick af stolthet, himmelen till möte —

Ett Väsen fehes blott i tingens sköna skick;

4et ännu ofodt låg i Elementrens sköte: 1 envigtig mellan-fänk från alltings Upphossma» tilf de förnuftiga bland djuren , en verkfam fjäl uti naturen — ch denna länk yar MenaiflAtuEn fläck af jorden blott bebodde Titanerne, en himla-ätt; som , hädiskt eller dumt, sig Jofurs likar trodde.

Med pock och rop om ärftlig rätt att jemte Gudarna i herrlighet få vandra , de häfde höga berg i massor på hvarandra: sjelf Osfa uppå Pelion stod: och på den hiskeliga klimpen de reste sig i vredesmod, att gå till storms emot Qlimpen.

Zevs teg, men rynkade fitt fvarta ögonbryn och fällde viggen genom, skyn: strax , som en väderflägt , förfvunno de Titaner , och deras ställningar, och deras vinda planer.

Dock bl^f af fönerna vid lif en fyra fem , som ärfde hat af sina fäder: och en värd Ledamot af dem var Prometé , hvarom jag qväder.

Han såg med harm fitt flägtes fall, och jorden blott en fotapall åt himlarnas Monark , om ingen förståndig varelfe apart på Jorde - Ringen ®) fick makt att herrska öfver Tingen.

Man vet,. att hämd , som all passion , ger fnille och ger ambition:

Strax föddes Men/kan i hans tanka i allt fitt majestät af styrka och af vett;

•} Qrbls Tomiup.ja, innan kort han re’n beredt af elementerna som vanka en bild, till ytan lik den hamn, som Tankan fett. Med upprätt ställning, guda-tycke, och ögat höjdt mot himlens hvalf stod denna bild — ett, mästerstycke — få skön inför hans fyn — men half, få länge ingen himmelsk låga än flämtade inom dess sköt, och lif i hela masfan göt , och uti hjernan tank-förmåga.

’Ve mig!’ få ropte han ”mitt vett jag uttömt allt ”uppå en öde, stum, Otänkande gestalt!

**0 Pallas! kunde jag din bifalls - blick förvärfva, ”kanske att denna bild jag finge lifvad fe Ett sken — och i hans attelier steg ned skenbarligen Minerva.

”Du fer mig ” fade hon; ”hvad vill du, Prometé ?” — ”O värdes yttra dig, Gudinna,

”fäg , kan ditt öga något finna ’’att lägga till, att taga från?” •—

”Nej,” fvarte Pallas, ”nej, jag tillstår det, min fon, ”ditt konstverk är till .höjden drifvet,

”der felas intet -1- utom Lifvet ” —

”Ack! Lifvet, fager du få kallt!

"Ve mig olycklige! År icke Lifvet allt?”

”Jag ber dig” inföll ömt Minerva,

” modfälls ej: det fins hundra Sätt,

”och ingen ting är mera lätt,

'’än att en fmuja eld ur himmelen förvärfva” —"Eld, eld ur himmeln! Ack t det låter laga fig ”af en Gudinna, ej

af mig:

*’vi menskor äro ej fa kändaej få, djerfv^” — ’’Bah!” fvarte hon, fitt opp bredvid mig här på,

skyn” —

Han fatt — och skyn förfvann med haft i himlabryn.

Nu vore tillfället just inne att tala om, båd med hvad finne , vår Titan - Son hos Pallas fatt; hans känflor när han for den stora fogel vägen } hur hans erfarenhet bekräftade den fägen , att jorden väl är rund , men ockfå något platt; hur qvickt han såg fig om uti den höga eter , ansåg fig ömfom för ett noll och cn magnat, men fluteligen , helt kavat , gaf någon gång en vink åt ftjernor och kometer • än vidare , att tala om hur han befann fig , när han kom uti Olympens guld- och diamanter - falar ; hur häpen han besåg publika fpisningen, der han — om han fagt fant för en och annan vän — fann bägare som kar, och aborrar som hvalar ; hur han, som en person af vigt och mifstänkt min* blef utaf Argus flugt beskådad och af Mer iur i us inbebådad som en barthuggande , förfärlig Jakobin ; hur Momus stint på honom glodde och svor att Merkur hade rätt;hur Jofur, som just då var något mer än mätt, tog faken allvarsamt, och trodde , utsåg för honom först fritt husrum och fri kost, och lät på sistone för honom expediera befallning, att med extra post utur Olympen emigrera;

Men, gode Läfare, om än allt Sådant kunde nog en vinters läsning blifva — ty Prometé förstod beskrifva *— en sanning dock för er jag yppa vill, och dea kan lämpas båd till hans belägenhet och fleras; att aldrig någon ting i denna verlden slår, som kan få litet garanteras , som unga Refandes pålitlighet, i deras Beskrifningar om Utomlands.

oss kan det nu tillfyllest göra, att allting efter önskan gick.

Uti Minervas skygd han fick. personligen vid solen röra, helt oförmärkt en flamma stal, flöt in den i ett musfelskal tilltäppte det på alla kanter, och fick. strax utväg till att fly, uppå Gudinnans mjuka sky, helt varligt från Olympens branter.

Till jorden nedfänkt, Hvem, om icke han, var fnar att af sin himmelsfärd en längtad glädje njuta , att öppna mufalans sköt, som -himlabåfvan bar ,och lågan uti bilden gjuta? —

Lif strax den stela masfan fick; fig rörelsen till allting delte , en värma genom blodet gick , en kittling i hvar fiber fpelte, hvart finnes färfkilta kanal för intryck blef af själen banad , och känslan blef till hjertat manad och tankan fig till hjernan stal.

Så menniskan är danad vorden, ett lif i tröga mullen väckt, och hennes varelle i flägt med både himmelen och jorden:

Så, bland allt skapadt ting af tvåfalt stam allen , hon fick (med dubbel rätt till fällheten att vandra) den dubbla pligt, att likna en , och att förlyckliga den andra.

O! att hon alltid rätt förstått fitt lifs bestämmelfe att följa , betänkt sin lyckeliga lott, och ej med viljans våld och villans blindhet gått att med en fyndaflod af brott den ömkansvärda jorden hölja.

Men all effekt har sina skäl, och mig ej egnar att fördölja , hur menskans elakhet har orfaker , som följa:

(Se Chombré, Vannihe, och mången annan gräl).

När ryktet kom för Jofurs öra

om Prometei sköna man,

han fyor, ”han skulle nog minfann”förstå att .allt om intet göra: och då han genaft Venus fann , som blygfamt frågade, hvi han af vrede brann, han ropte: ”Skicka mig på stund din halta man!” Gudinnan lydde hans befallande begäran:

Vulkan kom linkande på fned ,

”Hör” fade Jofur, ”broder fmed,

”fe här jag uppdrar dig den äran ”att göia verk: af en skulptör:

"du tar det bäftå ler du möjKgen kan finnå;^ ”af detta formar du och genaft till mig för ” staty’n utaf en vacker qvinna.”

Så fagdt, inom ett dygn uppfylldes Jofurs bud: Bra fort! men Läfarn täcks befinna , att Cypris make var en Gud.

Det fägs, när Jofur såg på bilden med lornjetten , han rynkte ögonen på fned och fmälte tungt den oförrätten, att Så fullkomligt verk var alstradt af en fmed; Men hämden i hans gudahjerta var starkare, än denna smärta;

Han utan tidfpillan beflöt att gjuta lif i bildens sköt, lät kalla hela gudatroppen , böd den att fe den sköna kroppen, och hoppades att något hvar ej undandrog fig den begåfva med en och annan oskattbar , för könét pasfad , himlahåSva.

Nå, hvilken gör ej allt, att hugna sin Monark?Sjelf Juno, i .hvars bröst ibland afundfamheten var något mer än lofligt stark, nu tog sig när, och gaf åt qvinnan fruktfarnheteft; Minerva gaf förställningen och finheten och blygfamheten;

Diana Kyskheten, få skön för fallfamheten; Gudinnan Venus ärligt gaf den stora konsten att behaga , den konst att ömsom le och klaga, som, fmälter många» mat^ i form utaf en flaf;

Hebé {o damer! ej beskratten den dyrbara present hon gaf)

Hebé gaf fmink och skönhetsvatten;

Mer kur i us ordens konst och frasens fnrå maner, att oför tänkt till hjertJflf fmyga ;

Apollo fm talang att sjunga, och att flyga med singerna på ett klaver; de tre Chariter den at danfa , och den att på en högtidsdag en flöja fästa med behag och sina tinningar bekranfa; ja Momus sjelf uppå sin käpp red fram , som Högtidsdags»Marskalken , och göt fatirn på hennes läpp och fmög i hennes öga skalken.

Nu var vårt Fruntimmer komplett, som trots väl någon Dam uppfostrad bland de stora, och kallades med mycken rätt, uppå Olympiska , Pandor a?)

*) Oen Allbegå£vade.Full af fm plans förträfflighet gick Jofur nu i sin pulpet, den aldrig någon själ fick invertes beskåda 9 och med- ett slags lyckfalighet drog fakta Sram en lisen låda, tog derutur en'ask utaf balfemisk- En, belagd med mofaik af guld och elsenben,

gaf den i händer på Pandora •och fade : Nästa morgondag,

'förrän den ljufa Avror a ”kring sirmamefctet fpridt fitt rosende behag,

”jag vill dig på en sky dit ner till jorden fänka; ’’ der träffkr du en mgn, som kallas Prometé :

” du skall, som min Beskickade ,

”åt honom denna asken skänka.

’ 'Red honttm öppna den , och fäg, att ingen mans ”beröm går opp mot hans i Guda • Republiken , ”som ockfå häri lagt belöningen. för hans ”, talang for mennisko • fabriken.

” Men är han stel mot ord, få använd ögats makt, ”karesfernas , ja låna masken ”utaf förtviflans qval; gör hvad du vill — kort lagdt, ” förmå honom att öppna asken.

'För allt hvad hända kan , förtreter och förakt 4 "jag 3ofur lofvar dig att fvara:

”Farväl, och lät nu fe du bär dig klokt åt bara: ”ty — kom ihåg — det är en hia,

”den Prometé) att vara sin.”

De^-var en solklar dag, och jorden, litet frostig, af tusen färgor glittrade,då, på sitt'luftskepp gungande, hon arriverade a costi.

Hvad åfyff för vår Prometé! hvad intryck fkulle han ej röna, han, som med verk bevist fm känila för det

skönal

”Hvem är, hvem är du?” ropte han,

"År du den tjufande Gudinna ,

”som, på en fnäcka förd af sina dusvors fpann, ”beföker Cyperns kufl, att fe fitt rökverk brinna? ”Säg! Eller är du en af de Chariters tropp,

”som fagas hennes fotfpår följa,

*’och blygfamt stiga ned, ibland, från Idas topp, ”at bada fig i källans bölja?” —

”Nej! (fvarte hon, och fänkte ner fitt blyga himmelsblåa öga)

”nej, blott en dödelig du fer ,

”blott en Beskickad från det höga;

”sjelf Jofur, som med välbehag ”hört ryktet om din konst och dina skapar-händer* ”till att belöna dig har utfett denna dag,

”och med belöningen mig fander.

”Tag denna ask, och öppna den :

”hon hyfer denna lön, den dyraste, som än

”blef skänkt af Demogorgons händer.” — ”Hur?” inföll Prometé ”för mina skapar-händer? ”Förlåt mig, sköna, men du dig ”till orätt man helt Säkert vänder:

”Jag vet, jag vet han hatar mig”

" Hva$*'Hvad !’* fvarade hon mild t, ”är du ej den Titanen, ”hvars stora ryktes eko, fördt ”kring jorden och kring oceanen,

”är ända till Olympen hördt?

” År du ej dén , hvars djupa fnill«

”påfann en mennisko • staty ,

*’som vore värdig Gudars gille,

” och skulle sjelfva Cyntius bry ? ” —•

”Jag tillstår en staty är gjord — af mina händer”—

'’Nå vål! ö Prometé! då är ju gåfvan din.” — ”Nej! aldrig Jofur den^ som en belöning fander” — ”0! tag den, Prometé, för min skull; o! för min!

”Hör denna röst, hör mina böner!

"fe dessa tårars flod, som gjutas blott för dig! — ” Du tvekar! — O! du hatar mig ! —

*’ Men ack! du är ju en af de Titaners föner: ”Olycklig den5 som väntar fig ”att klippan någon ömhet röner f *Gå! skryt af din triumf! Beskrif, ätt du har fett ”i tårar för din fot den älskande Pandora,

”att du åt hennes tårar lett,

” att du med iskallt manna - vett ’* fett henne utan hopp förlora 9,det lugn hon åtnjöt förr, den fröjd hon fig beredt”— ”Håll!*’ ropte Prometé *’jag ryfer, när jag tänker, ”att detta hjerta dåras ren :

”Bört, bort, förfåtliga Siren!

”$ag fruktat Grekerna och dem som, föra Jkånker?) ”

•) Timeo Öana*i 2 dona fertntoi. Virg.Nu var , J gode Låfare , tillstäds vid denna händelfe den yngre af 3apeti föner , den fromma man Epimeté; han rörtfes in i själn utaf Pandoras böner ,

Och utbrast emot Prometé •

” Min bror! min. bror! hur kan man våra Tå hård mot oskulden, som vet ej af förfåt,

”mot skönheten, som ber, mot kärleken i gråt?

” Pandora ! o förlåt , förlåt,

”att något hjerta fins, som ej mot ditt kan fvara! ”Men fe,,för dina knän fe här, du Gudars vän, ”en — lycklig, om du vill — men ack, förtviflad än! ”O! ville du en blick, en enda blick mig skänka, ”du skulle strax min. själ i Gudars vällust fänka:

” med dig jag skulle tro allt vara till för mig ,

* och. ödemarken bli en Elifé ined dig.” —

Pandora •gret ännu; men när hon famlat sig,

”O! ”.fvarte hon ”du är då ej af famma flägte,

” du är ej känflolös, du är ej en barbar,

”dig en tigrinna ej uti sitt-sköte bar;

”ja, mottag denna hand jag Jiyfs förgåfves sträckte: ”Ack! den var aldrig dig, Epimeté , bestämd; ”men jag lär vara född till olyckor och Smärta! ”Tag, för barbarens fyn, med denna hand, mitt hjerta: ”blif fåll af kärleken: Jag skall bli fåll af hämd” —-”Ja” fvarte Prometé , ”gå , hämna dig, Pandora ! ”jag vill mitt hjerta förr, än mitt förnuft, förlora, ”kanske du älskar mig: kanske du älskad är:

”min olycka är den , att Jofurs bud du bär.”Epimeté , blif fäll; men hågkom dessa orden:

" 3ag fpår af hennes Jkånk en olycka St jorden. ”

Han- gick. — Epimeté stod häpnande och stum vid broderns sista ord, hvars fnille han väl kändemen denna känsla var blott ljum mot lågan, som Pandora tände: och hon — såg Jofurs ändamål , förstod af kärleken att bibehålla masken, och lofvade ej giftermål för annat pris, än öppna asken.

Hvad var att göra? Allt! att bli Pandoras man:

han öppnar: »— Läfare, ni hade gjort som han_____

Men , store, Gudar! hvilken fafa! i det han locket lyftade, två Silfer , ryslige att fe ,

1 hvirflar kring i luften rasa.

Förskräckt blef nu Epimeté ?

Viäoria ! ropade Pandora: och, utan att sin tid förlora , fig begge trollen fastade vid Prometei verk , vid Menskan, och med smärta fig tärde, ett i hjernan in , det andra, in i hennes hjerta.

” O ! hvilken fåvitsko var min!

(utbtast Epimeté , och locket hastigt tryckte)

”fly evigt från min fyn , förtjuferska! Spm fann *' en väg, förfåtets blott, till hjertat af en man! ”förbannad yare du, din kärlek, och ditt rykté!” Pandora log — och hon förfvann.Det 'ar från denna stund', med fäkerhet vi Våga datera Menskans elakhet: i hjernan famlade en trög Okunnighet j i hjertat brann Pasjioneni låga 5 och dessa egenskapers arf hon gaf fm afföda , 1 kojorna och ilotten , i fexti långa tidehvarf,

16m skådat jorden tänkt i villorna och brotten.

Hur ofta har ej ditt fullkomlighets -tegar, mitt ilägte! sina krafter famlåt mot tufén fordomars och fanatismers här —

•och hoppets resta torn i hvarje hemisfer för deras djerfva anfall ramlat!

Hur lång var ej den 'första natt, hvars dimmor dvaldes öfver jorden !

Hnr tungt förnuftets -skritt, hur trånande och/mstt» irån Nilens heta ftrand till fjällarna af Norden! Hur många strider foril, med ära och förlust , för Friheten och Samvets • Friden , forfvunna, som en 'vädeipust , i glömskans region , med hvifflarna af tiden!

Och -dock, hvad ryslig mängd af dem, från dåtill n% historien fpart åt våra minnen ! hvars kämpars fpökelfe ännu skall gjuta fafa in i tusen llägtens finnen !

Skryt ej, Egyptens Folk! att hos dig uppgått har de första konsters ljus, den första visdoms strålar :din djerfva pyramid , som hieroglyfer bar, blott menniskan som flaf och heligt gäckad målar,. Hvad var ditt högsta vett ? En presterlig magi; din. menskorätt ? Ett tof för fräcka Pharaoner. Hvad under , att , förtryckt och fänkt i barbari > du föll för din ^ival bland Asiens nationer ej lycklig mer än du, men kolosfjal i makt och sjelf till flut ett mål för Grekernas förakt och krigets träldamsvigg fråa Macedoniens thropet!

O Sparta ! o Alén ! o Tebe ! Fosterland

för frihet, famhällsdygd, och hjeltemod och faiUe!

som förft med dygders kraft knöt^ menskbrs brödrar

band ,.

som ville allting- stort och gjorde hvaH du ville! hur långt var du ej skildt äjndock från detta ljus och denna lugnets dygd % som villorna förjagar! Din upplysning var balf,. din frihet var ett rus , din lagstiftning ett verk för några seklers dagar. Du viste menniskan- i storhet och behag; nen vantro- var ditt nit och fanatism din styrka; med tro till Afundens förlåtliga förslag , du utan slårning. gick. att Spikens anfpråk yrka % och måste , förrn du drog ditt Ma andedrag , en- perfi.sk Envilds.-Drot^ i Filips Ättling, dyrka.

Och du, förfvunna Rom! hvars vördnadsvärda håmn slår jättelik, ännu bland grufade ruiner; med blygSel för den jord, som bär ditt stora namn» der hjeltaxs aska nu beträds af Kapuciner1med stolthet af din dygd, ditt mod, din vapenbragd, och verldens kända rymd ditt välde underlagd , för dina Gudar böjd , utaf ditt namn förkättrad , såg, hvilken redbar lott åt verlden dermedvans? fag, blef, i någon tid, utaf din äras glans ditt famfund lyckliggjordt och menniskan förbättrad? Hvad var ditt ljus? Ett sken, en strimma,föga rik, Din dygd? Ett stort modell af öfverfpändakrafter; Din Frihet? Konstens verk: den drifna plantan lik, som blomstrar kort, i brist: på mogna näringsfafter. För dessa fördelar du stridde, det är fant: du uppsteg lagerkrönt Uppå förderfvets brant; nien fallet var ditt mål: Ett torn på falska grunder skall af sin masfas tyngd få remnor, och gå under; Och då du föll — o Gud! hurdan blef verldens lott? Hon blef en tummelplats för barbari och brott: från Partien till det haf, som undangömde Norden, sågs tidens första natt å nyo hölja jorden.

Hur länge låg du ej , Europa! trånande ,

uti en flummer , störd af hemska midnatts-fpöken,

blott störtatjde ibland ur yrfeln , för att fe

dig ställd, förutan hägn, bland villdjur i en öken J

Åt hvilken brant du bar din' häpna blick , du såg

vidskepelsen vid en , förtrycket vid den andra ,

som vaktade med falsk och mordbehjertad håg

den trånga fållhetsstig , de gåfvo dig att vandra.

Ifrån den första stund en helgad läras ljus,

med tankans lugna kraft, bland-menniskorna fpriddés,

hur mången blodig kamp, med hoppets vilda rus,för qfvertygelsen och famhällsrätten flriddes!

Men hvilka nederlag! och fegrarne hur få! och detta ädla nit, som väpnat tappra händer, hur villfefördes det och eggades att gå med härjnings facklans brand kring jordens hun*

dra länder!

Jag "kallar edér fram ur edra grafvars natt, förskräckta vålnader och skuggor af millioner,, som , böjda för den Gud på Vatikanen fatt, i helighetens larf än gått att . störta troner , än rifvit bandet opp af brödrade nationer: Bevittnen , förjande , er mensklighets förlust på Palestinas fält; på Syrakufas kust , på Ny-Hefperiens , på Flanderns riká strändey; på Böhmens ödeland; uti Helvetiens berg; mot menniskor , som ni, fast skilda uti färg , mot Perus milda folk , mot Inkas fordna länder , barbariskt härjande med bålens helga bränder och edra händers fvärd och edra villdjurs tänder.*) • Och du, O Robespierre , du vidunder af brott, som nyfs få kolosfal på Seinens stränder flått, du som en dag, och fnart, utaf ett lugnadt rike skall nämnas Syltas Son och Albas vederlike ; inför historiens dom , än efter Seklers fall, din skugga utan frid med rätta fvara skall för strömmar utaf blod, hvari du lagen dränkte, föt det förnedrings-djup , hvartill du menskan fänkte;

•) Man veti att Spaniorerne nyttjade hundar i sina llridet mot Amerikanerna.och Carl,**) som, Konungsjelf, till underfåters mord förförda brödets hand — o brott! —- och sin bemannat ,

han enfa in blifva skall, hvara namn en häpen jord skall ställa framför ditt, föraktadt och förbannade

Men, evige FÖrfyn! när stundar hon, den tid, som återföra skall åt jorden ljus och frid ? Förnuftet skymtar fram för vaknande natfoner:

När skall det skådas fullt — med lugnade passioner? Är det ett villkor, fläldt för Menskligheten blott, att aldrig njuta lugn, förrän hon skytt och fafat ? att ej fullkomligas, förrän hon genomrasat en välmätt cirkelrund af villor och af brott?.

Och dessa fökta mål, fullkomligheten, friden , ack! finnas de ? och hvar? i hvilken punkt af Tiden? Skall hoppet om den dygd, som blott gör kmen-

skln fall,

skall detta glada hopp sin fyllnad aldrig hinna? är det en tjusning blott? skali det, som Alpens själl, stå majestätiskt opp, för att t moln förf vinna?

Ne), mörka Mifstro, vik! vik, öfverhöljd af skafti; förgifta ej min själ, förfära ej piin tanka: än vill jag hämta tröst, än loka mi| en stam , hvarom jag linda kan defi klena hoppets ranka.

*°) Carl don i Frankrike, som pi S:t Bartolemei dag I572 lät mörda ungefår $0,000 Huguenotter, och sjelf lköt på sina underfäter.Med afsky for de brott, som utmärkt våra dar, ändock jag följa vill det ljus, som uppgått har, och faga: Du, som fer med lika rättvist öga en mask % stoftet gömd , en Sol verld i det höga, vifst är Du Menniskans , liksom Naturens Far; det måste vara Du , som detta Ljufet väckte: o! lät det fpridas mildt, och lågan, én gång klar, med sanning och med lugn förlyckliga mitt flägte!Djurkretsen.

Saga.

Den' fifta Fébruarii •

år 1— men lik mycket —> emot natten ,

toti pieriskt fylleri,

som hvar man vet är blott af vatten ,; och i en fvår indigestion af gröna helikonska lagrar, jag på en kräfelig fason fönk i min bädd — få tung, få drömmande person^ som nånsin våra vakna' Bagrar. —

Och nickade, och fof, som de? — Ja Gu bevars — och drömde in mig uti Mars,

Nu vet väl en och hvar, som äger ro att fofva, hvad det är för en dyr Gtids gåfva.

Ej nog, att hela lifvets ve af glömskans täta förlåt täckes; inbillningens förnöjelfe ur tingens vida kaos väckes: och i den all - förvirrelfe som ljusnar, norrskens-lik, för ögat, när det fläckes, hvad Jtostar det — flätt ingen ting — att fig med ljufets fnabbhet fvinga ifrån infektens bfed opp till Saturni ring ? nu dväljas i en verld, der Kerubs harpor klingat nu åter , efter störtadt fall i Karons båt på Stygens fvall, gå, med Sankt Görans fpjut, uppå Tartarens vall den fjälliga Cerbér att stinga ?Min Läfare , när du det vet, få vet du ock hvad ringa möda det borde kofta mig-, poet, att hvirfla mig från denna fnöda, förakteliga jord, opp till det sirmament, som Demogorgon fägs med lika ringa möda. utöfver rymderne ha fpänt.

Men i hvad afjigt ? Hvarför våga ett luftfprång, vådligt rönt sen dåren Ikars dart — O allmänhet,.hvad du kan fråga!

Du vet, att Phoebus der, der högt på himlen, har sitt flott bakom den .sky du skådar alla dar af guld och diamanter brinna ; du vet ock , om du täcks besinna , att namn af Phoebi Son Poeten alltid bar,v

faft vore han , med tillstånd fagdt, Batard: Nå väl — i alla fall, hvem gör ej allt, att finna sin gamla hederliga Far?

Men nog af frågor och af: fvar.

Den rosensingrade Aurora längefedan palatfets gafvelport i öster låtit opp;

.på hingstbefpända Cham fatt Phoebqs allaredan, och gyllne, piskan gaf fignaln till dagens löpp;

Jag hastar , ropande med ifvér mitt underdånigaste halt Han stannar nådig uti allt — och min förfärade gestalt17» egga»

fig bugar, ock min fot med bäfvan och gevalt en linje gräsligt lång i molnens guld beskriiV : "Förlåt" få stammar jag, "min Far! o Delos C-ud!: '' de» sonliga förmätenhetei*

**att nalkas dig; men fe, den radda mensklie*)' ;n "begär ej, Ph&eton lik, dm skepnad och din i iud, "begär ej* sjelfklok mot ditt bud,

*att köra kull din vagn mot den och den planeten;, "nej — då i arf af dig jag fått begär till eget ljus, att dermed lyfa andra , skänk mig af din eld den minsta gnista blott — "och , ftolt och lycklig af min lott,

"jag vill till, jorden åter vandra*"

"O hvad begär du, käre fon!"-(fa Phcebus). "Att en väg för ljufets vandringlet» "är kinkigt nog, uti sin mån —

" och finkfamt med — det må jag veta.

"Starkt är mitt sken, min fart är stark* "men tror du jag får ostörd tåga?

"Nej, Himlens vida ödemark,

"till. evig trots för min förmåga,

"är full af underliga djur,

"som flinga, stånga, locka ,. ropa: "Skorpion och Gumfe , Jungfru, Tjur, "Tartarens afvel allihopa.

"Om jag nu, oss imellan fagdt,

" behöfver allt mitt mod, min vana >

**min fintlighet , och ofta makt,

"att flippa oqj dem , på min bana.;"Och om jag opartiskt och kalk ""•bevifar dig utaf Matesen "att den der Svedenborgska'tesen "ort# en körrefpondans i allt,

"emellan himlen och den måne,

"’som sktytfamt namn af Tellus bär,

’”i sjelfvä grunden var och är ”en sanning, drömd utaf en fånej;

”hur vill du lyckas då , o fon ,

”att stångas i din lilla mån ”med lika drakar på din bana? —

"’Du tror mig ej ? Valan, stig opp bakpå min char ”•och följ mig gerna, följ din fär: ”erfarenhetens långa dar ”dig fåkrare, än jag, förmana;

^och l>eds du famma lott, när du de hinder fett» ”som Ljufets Gud är dömd att röna,

”då må ditt sjelfförvärfda vett ” din dårliga begäran kröna.”

Så fagdt, jag tog mitt hedersrum , och något stolt, men mera flum , jag höll mig faft i charn, som flög på molnens yta; fnart morgonfljernan skalf för Phcebi hingstars fjät, och, bleknad vid en blick af Gudens majestät, ur rymderna förfvann; en ljusflod gick att bryta på himla • oceanen ut; men knapt en tusen - mils • minut förfluten var , förrän jag vagnen fludfa kände, och Titans skygga fpann af vägen hastigt vände;Jag stirrar: O hvad fyn! en Vädur, en koloss, med fvans och klöfvar , som en annan , men ragget fvart som fot, och långa horn i pannan, Ja , vare fagdt förutan tross, alldeles lika dem vi känne ,ha frodat sig på Arons änne.

På sina begge bakben rest

stod den, vidunderliga best

och gjorde konster med de främsta,

och öppnade sin tungos band

och ropte : öfver alla land

abrakadabra , eld och brand!

med flera ord utaf de, fämsta.

”Se ,” fade Phcebus ”detta djur,

”uppå det låga jorderike , t”har, som jag fagdt förut, sin refpektiva like: ”med olik skepnad och figur ”som Mufti, Påfve elfer Lama,

”det namn det bär är ett och famma,

” Fidjkepelfe. Se! strax ett hihder för din plan” — ”Förlåt mig” fvarte jag ”min far: ej Periian ,

”ej Constantinopolitan,

” ej Guelf är jag: Jag är Luthran, ” —

”Dét var en ann fak,” fade Solen, gaf hästarna en klatfch , och framfor p% sin baih en månad närmare mot polen.

Men fil ett ofatt hornadt djur — hvars namn jag tillstår mig förlägen ått nämna klarare , än: eji fär detta tjur — hof sin beelfebubs • figur få skeppundsvigtig öfver vägeri,' och låg der — lik en långsträckt ö på vida ytan af en sjö — och bölade (å obenägen: vid hvarje rörelfe af hästarna till lopp , han med fitt tjocka öga glodde , och hotade med fpark och hopp,’ förfåkrad, af sin grofva kropp, att Phcebus på hans ffyrka trödde.

Apollo log och fade : ”Se ,

” hvad tycks om dénca skepelfe ?

”den kallas Dumhet uppå jorden.

*’Men du var nyfs Luthran': du ger mig nu, kanske ” den hugnande berättelfe ,

”att dumhet qväljer icke Norden.” —

’’Ack! fvarte jag,” (ej mer) ”du Gyd för verldens ljus, ” få höflig sjelf , som jag är redlig ,

”hvi talar du om rep i hängd mans hus?” — Mitt kära fosterland! var jag ej nu beskedlig ? Åtminstone Apollo fann en dygd i denna halfva stumhet, teg sjelf och mante på fitt fpann , och varligt öfver ryggfn skrann på himlahvalfvets stora Dumhet.

Men jag var skrämd: och, än förvirrad, hörde jag en gäll trumpet ut skyn, som blåste dessa orden» Mins hvad du fett, och vakta :dig en dag för horn-boftapen uppå Jorden!g***»

jag .vilie digna — mett en knuff af Phcebi char , som måste stanna , mig Väckte med en skamlös puff emot min obeslagna panna:

Jag fpratt, och såg mig onl — och st två fammanbrödrade figurer af lika kropps-fifionomi , men skilda anlet och naturer!

Den ena, fnarlik af ett får, få långögd flod , och läppen hängde , bet på fitt finger , ref fitt hår och vidrigt på Apollo blängdet den andra, tiger i sin blick , tog på fig hundra vilda skick ^ grep till en gnistrig brand, den han åt brödren sträckte) och ropte : vifta den , ditt Nöt ! och lyfte sjelf en dolk , och röt, och fprang mot hästarna direkte;

”0 Fader! fräls mig” ropte jag ”från alla troll och deras konster:

”jag aldrig i min lefnadsdag ”fett två få underfula monster!” —

"Hvad? har du aldrig fett, i tider af parti,

"min rädda fon! två djur, benämnda med de orden "Okunnighet och Barbari?

De äro Tvillingar på jorden.”

Då ryste jag och skalf, och såg Jakobinismen sjelf, och kom få klart ihog bur den förskrämde oss i Norden;ty gräslig är dess grymma <nip och Sådan fruktan för dess fasor,, att, med och utan orfak , sin , hon fer i allvar och i grin, i sjelfsvåld och i dygd , i gyllne skrud och trasor i allt j i allt — en jakobin,

I dessa tankar' fänkt, mig hände , att jag min håg från verlden vände, och vet nu icke tala om , p| hvad maner och när Apollo undankon» det ofvan-målade elände.

Allt nog för kära Läfaren , att när jag kom till slårningen och väl behöfde litet friskas t en Kräftas löjliga person, få flor likväl, som hon i himlarna kan fiskas, tog en behjertad position med nä {an fnedt för tiftelftången.

Re’q ömfom lyfte hon, i andanom och tron , den högra och den vettftra tången att knipa fpannet i kapfori och mota farten denna gån&en , och klef, och klef'—men fl! livart tuppfjät närmare hon fig intill oss töMe maka ,- dess raskare och fjermare hon oförmodligt klef tillbaka.

• Apollo log få skälmskt^ och i ett ögonblick han hurrade få tätt förbi en stackars kräfta ,att ena klon, den hon i hjulet ville häfta , gunås! förlorade fitt skick.

Och jag — och jag, som med ett styggt fatiriskt finne

af himlen fått till'skänk ett ojemförligt minne, jag- skrattade i himmelshöjd, och blef få innerligen böjd att ock min faders mjelte lätta med anekdoters mängd , jag* vifste att berätta om denna rara kräft-metod att skrida nitiskt, och med mod , i,bakvänd ställning mot lin tanka , och huru van den är bland Sv armare , som vänka till tusen sinom tusende på den telluriska planeten j ^ bekända under namn af andef^ärjaie , illuminat, drömtydare, finans- .och guld - förbättrare , med fler , få krångliga , -som väl fÖrfäkrade om menskliga förgätenheten:

Alit, allt. beskref jag nätt och kort, och glömde framför allt ej bort hur ofta de med fröjd och sidem anfäkta både arm och ben att mota ljufet och dess sken — och fveda fingrarna ibidem.

Men korta åro glädjens dar , förmodligen i hela veritsen; och ve den'narr-Poet, som goda dagar har, men åker hellre med fm farden höga Zodiakska färden!

. Med fpasmer och for sk räckelfe skall hari få höra och-få fe , numidiskt vred och rytande, den stora Leo gå i jemn och Säfeer skridriing , och full af. majestätiskt hopp., med styrkan af sin ram och vigt en af sin: kröpp att ge Apollos char en fjelfböhaglig vridnifig.

Jag honom fett: Ochjagej vet, om jag, som lefver nu för ' tiden , kan stå i flägt • gemenfamhet med hjelten xiti Eneiden 5 men blodet stängdes!: i'-mitt * bröst och fvetten flöt få kali omkring 'mitt blék» panna, och mma uttryck och min röft: jag . kände inom fvalget ftanna.

Hur skalf jag ej uti min hud* när Leo kastade än hit ,%ätt' ditT, åt fida det modigaste Spann, som fins —*- och kom att strida personligen med Ljufets Gud: en kamp-,-som fafan ån för mina finnen målar! Och sist för mig hvad glädje - bud , då med ett harmfe klagö • ljud jag kreaturet hör som' vrålar ,

•ch Phcebus jropande : ”han vek för mina strålar!”

”Men, men, min far J Kjltg ftde då)

”ett 'djur, som detta, väl ej finÄ i christianJsmen?”—-**Förlåt mig (införll haai): det,kallas Despotismen'— hvartill‘jag Svarade; ”Ja Så! ”AUtderför, vidare i texten:

Ehvad kritik jen gång må bli min Sagas del, hon skali-ej.plikta för det fel,, att hafva knutit fig i växten.

Af vuijtfu strider väl tillfrids , till nöjens tjufla fyn jag skrider :

En 'Jungfru -— om det namnet lids i. »fåra Fr öken fulla tider —-af g^ser genomskinligt klädd , i skapnad Cypris lik-, som Jauos dotter glader, låg, fankt i ångorna'af hyacinters bädd, och vinkade, åt Ljufets Fader;, kring hennfc flög en vingad här af filfer ,>fjärilar och: löjen > som hviskade med kärt begär om druckna njutningar och nöjen: sjelf, xälluflfull i allt sitt: skick, i hon löfte Jppnnet af sitt bälte och reste lig; oöh med en blick och med én röft^ foth Själen fmälte, hon sjungande möt Phcebus gick

Sköna Gud för dagen! stanna: hämta nöjét l.mitt tjäll; strålar blixtra kring din panna men är du tälll

O! hvad båtar, att du äger styra verldens dag och (Jvälly opi dig ingen känfla lager,

< åttdu jw fäll,?.Kan val en af Jovis föner vara slägt med klippans häll?

Nej i—• Så hör då mina böner:

Kom att bli fäll!

Så sjöng hon. Jag är vifs, att här på jorden mången ej fins — om icke född med hoptryckt ögonlock , med korkad ör-kanal , och fibrer af en stock —: som icke gifvit fig i hennes giller fången: hvad under då , om Pboebus ock var litet menska denna gången ?

Bekännom det: han tvekade — men kort — rätt kort , åtminstone , för sin Lakej , Poeten — och , mot behagens våld bemannad af förtreten en dyrbar tid att hala bort han for — som stormen far på oceanens bölja — och intet skinn väl fins få torrt , som mäktade hans char att följa..

Men nu förflöt en stund — än en — och en ändå —* Hvem väntade, om icke jag, uppå den dyrbara moral min far mig vanligt skänkte ? Men flydda nöjens fyn ännu hans minne kränkte t MinLäfare,. du mins en man, som teg —och drack — det var ändå en tröst — men ack!

Apollo bara teg och tänkte..

Jag tog mig då det driftiga befvär att med un peu d'efprit förskingra käileks • lågan, och ställde alltfå fram deiv frågan ;

‘'Min far, det var kanske en farlig Dam, den der?”—Vid dessa ord utur sin dvala han vaknade i haft, och tog fig för ige» med vanlig fryntlighet att tala:

”En farlig Dam, min fon? Ja men.,

”långt mer, åtminstone, än Kräftan och än Tjuren ; ”den Retelsen ej stör uppå sin ban , min vän,

”en dubbel fegrare är den,

”ty haji har fegrat på Naturen.

’’ Betrakta menniskan , en dag , på nära håll:

” du finna -skall, hur kastad, lik en båll,

” emellan retelfer till makt , till rikedom , till ära, ”med mer — hon blindvis gör hvad känflorna begära; ”och när hon fått sin tid förtära ” i Vällust för sin lystna själ,

”få — har hon. ingen qvar för menskoslägtets väl.”

Apollo talte många flera uppbyggeliga ord för både själ och kropp , men framfor i få strängt galopp , att, .fast uppå hans tal jag fpände örat opp , mitt öga nagelfor hans körning ändå mera; och som jag tyckte mig framför oss obfervera ett stycke skapnad lik en grind , i mina ögon trång och vind, jäg, rädd för ,Phcebi fläng och obekant på orten , utropte: ”håll, min far! min far kör fast i porten.” Apollo (som är något rart, tnen efteprdömmeligt för hvarjpm och för enom) tog .JMl —, förminskade, sin fart, och kom få, lyckligen, igenom.Nu, med en mera fanfad håg, jag fann, att denna grind , få underligt belägen , var intet annat, än en Påg.

En Våg i himmelen? En Våg tVert öfver vägen? Ja — Men att finna ut min Vågs betydelfe, var jag , som mina Läfare , uppriktigt, storligen förlägen.

Dock — Phcebus vifste allt: (Virgilius har rätt, då på fitt oskuldsfulla fatt han låter Herdarna framställa sina Rebus och fäga : tyd mig dem, få kallar jag dig Phoebtts*) Han fade: ”1 Förståndets verld ”den flackars menskligheten vankar ”i ständig vagning mellan tankar ”af hetsig öfverdrift i fannjng och i flärd.

”En hårstrå - klyfd filosofi ,

”ett Svedenborg-groft fvärmeri,

*’en starr blind tro på döda tingen,,

M en .oförnuftig- tro på Ingen ,

**en robespierrsk jakobinism ,

”en ottomaaisk despotism»

”det illskna nitet, och det matta,

"den fvullna stylen , och den platta,

”in fumma: allt, allt ytterligt,, som fvär x ”i meningår-och i metoder,

”om det ock bedkmitiskt är ,

”har fitt fyflem, sin chef, sin fekt, och sina moder,

* Den stora skocken , Fänana broder ,

*

•) Dic quibua in terrti -- & magnu# aifii eria ApollaS”fer ej hvaithän det bär, men drifver méd, ändå, ”p<;h famlar sorl på den, som icke tror på skällan* ”Den Vife faran fer: och nöjd att värfamt gå — ”och rädd att falla in i någondera fällap —

”med ögpt fpändt på begge två ”han vandrar fakta midt imellan;

’’men — denne Vife fer du fällan,"

I denna sista meningen, som var ett drag utaf den finare kritiken , begreps ett tvifvelsmål om mig , förmodligen, och jag, gu-nås, begrep nog piken; men förr än jag min mun till ordfpråk öppqa hann, Apollo ropte Se ! •— Jag såg mig om , och fann (o faslår bottenlöfa källa !) i ringlar framför vagnen krälla den. grufliga tyran/i • infekt ,

som , båd med orm och kräfta flägt,. hos någon gammal Grek, Markolfus eller Bion , beskrifves fåsom den, fora slog och drap Orion. Jag åter blef förskräckt —. hvem motstår sin natur? — Men Phcebus fade: ”Af de djur,

/'som Ödet kastat på min. bana,

”har Jupiter behagat dana ”Skorpionen till det bittraste ,

"men ockfå till det ringaste :

”lU&f mitt ljus dess fyn ej mäktar skåda gtensen;

V men kräke* göir hwd det formår. "

”och etter-Jväldt för vagnen går,

’’i att ge mig baneiir T’’ m<*d sin beställfamhet i Svansen.

”Den mäktige ej skada bör ” en fiende , som vänder ryggen :

”fe derföre hur Pboebus gör —

”jag kör — helt simpelt — öfver stygges t ”och ej ett hår på honom rör.” —

Så fagdt, få gjordt — ” Men törs jag våga ”(förmälte jag) en liten fråga ?

”Har detta högst gemena djur ”(om jag får' nyttja dessa ordsen)

"hos nagot skapadt' kreatur ” ock sin korrespondent — på Jorden ? ” '— ”Hn!” fvartehan ”min<son! Jo jo, nog har det den : ”hvad menar du om Smädelsen?.

*’Sägj efter som du vet den vifar sig i Norden, ”har ej dess jordiska person ”nog liknelfer af min skorpion? —

” Ser du en man af verklig ära ,

”af flor talang, af modig dygd,

”åt jordens blinde ljus beskära,

”åt dess förtryckte värn öch skygd,

*‘en Skald , en Talare ined fniUets troll förmågå ”utvidga våra nöjens sfér ;

”en Filosof på djupet våga ”att vifa tankan väg, och mål för vårt begär;

”en Stiftare af lagar knyta *’ med funda fatfers kraft ett älska dt brödra*band, ”en Hjelte för fitt fosterland *förhyrda härars våld och elementrens bryta ;

”en rättsint Kung — med menskors väl,”med dygdens vördnad i fm själ,

”och i förståndet ljus till mensko-hjertats böjning "upphöja sin nation från träl ”till fri, och värdig lin förhöjning:

” Hvar gång, min fon , du fer uti fitt majestät ”en fådan half - Gud - Man fig refa ,

”tro mig, du alltid skall fe kräla kring dess fjät ” en fänad , menskliglietecs nefa —

”ej mäktig till hans höjd att lyfta ögat opp ,

”men yrande' i trotfxgt hopp,

"ej vettig att förstå, men lungstark att frondera— ”och i beställfam ifver stadd ”att med en gallfprängd tungas gadd ”hans affigt och hans verk maftera.

” En stor , en vis 4 en dygdig man *’ har sina känslor som en ann,

”men ock den guda-makt att sina känflor styra: ”han fåras kan — men hämnas — ej;

’’har du fett örnen hämnas? nej,

”och björnen krosfar ej en myra:'

”och bland de dödliga den fanna storheten ”i själ och i förstånd, är den ”att göra rätt och väl — och låta knottet yra.**

Nu var jag väl få trött, få trött, som någon maa i denna verlden vara kan (om du, min läfare, kanske ej är det mera): min mun, att fråga utap slut; fhitt öra , vid min fars narkotiska moraler; min själ, att finna målas ut mitt flägte såsom kannibaler;min kropp, att bakpå Phoebi vagn i luften kastas, som ert agn,^ i runda tvenne tertialer.

Men det var fagdt, jag skulle än hemfökas med försk räckelsen : och — för att fylla tre qvartaler — till’lön för mina fyndabrott jag skulle fe en Skytt, en gräslig Hottentott, i riktigt skotthåll stå med anlagd pil och båga mot Phoebi panna , eller min , och hota begge två med sin tyrolska jägare-förmåga.

Jag hittils hade åkt, om ej (gunås) med mod , åtminstone med tålamod mot mina vanskeliga öden; men — skåda för fig rena döden —, det var för starkt för kött och blod..

Nu — pösito en ärestod , ett loftal, och odödligheten af alla möjeliga flag dig väntade en vackfer dag (liksom den väntar nu din tjenare Poeten); döm dock, min läfare och vän — öm du blef tydligt proponerad, att blott förtjena dem och den för det du damp från~himmelen på formligt fatt arkebuférad? och det ,i din förmåga stod att frälfa dig — och äran (aknft med den bepröfvade metod'att gnugga ögonen och vakna? —

Ack! skrymta ej — bekänn, bekänn — jag vet hvad menskor äro sköra — helt Säkert skulle du det göra , min gode Läfare och vän!

Nå väl, då är förlåtelsen min rena rätt: och jag behöfver ické flamma på en rätt&rdiggörelfe för mig och mitt beteende — ty det jag gjorde , var detfamma*

Men du , o Phcebus! o min Far i om, ifrån höjden af din char., du skådar ned i dödligheten,

(som du bevisligt gör hvar dag — om denärkUr) få fe , den fvaga menskligheten ändock har ädla känslor qvar: jag känner i sin vidd den nefa af rent poltroneri att ha förlupit dig, och detta brottet qväljer mig; men vet — i brottets stund min fuck än höjde fig, att önska dig god fart på resten af din refa, och många fegerfälla krig!!!

Här är min Sagas gräns : Den må Ock Skämtets bli. Allt skämt, allt qvickhets• llöferi, hvars hela prakt består i Orden ,ett narrverk är , och slår i flägt med den förflugna våderflägt, som hvinar fåfäng öfver jorden !

Må detta eter-stinna prål, *

få skildt från vett, som ändamål, och åldrigt värdigt vitterheten, förgäfves fökas i min skrift,

©ch evigt från min själ förvifas —’ med det gift som blandas till af bitterheten!

Poet! det fins då i din dikt ttt riktigt ändamål — en Sens - Moral af vigt ? ja , det fins en för er af oförgätligt värde ,

J jordens Konungar! J Snillen! och J Lärde!

Tung och befvärlig är den lott —-Och ofta lönad blott med skimret af odödligheten — att likna himlahvalfvets Drott och fprida ljus i menskligheten.

Men lyfer edert ljus med klart' och redbart sken ? är eder styrka jemn ? är eder vilja ren ? år Sanningarnas i våra tank.ars öken, är dygdens till tot själ, de ändamål J föken ?

Då fins ej något hinder ställdt, få kolosfalt, få djerft, få envist på er bana , som ej ert mod förmår att, långfamt eller fnällt, ur vägen stöta, eller mana:

Förtydningar och fmädelfer och ötack och förföljelfer,fe der den bittra kalk er famtid ger att fmaka;. men gerningarnas lugn skall styrka edrat bröst ; och uti dödens stund , få ofta tom på tröst , er oförskrämda blick , på lifvet vänd tillbaka, skall möta éder dygd — skall ej begära mer — och edra fxsta qval i vällust bli förbytta' vid ljudet af den löst, foift ropar inom er:

' Du han ju dö — Du har gjort Nytta!Mo r a 1 i«frfc S a g a.

*X'ro La Fontaine , min vän, t>m du ej tror på mig}

han fäger: Lyckan år en Hona t

Sök henm ej , få (kall hon foka dig

och det bevifar hän af det som hände fig

-med tvenne hedersman, som bodde när VerOna.

♦

Okunnige om stadens gny och all den list, det våld, som Staters öden hvälfvqi, de lefde eniligt i eh by och vände lina torsvor sjelfva.

Men en. af dem , utaf det slag, som tránar under lugna öden , hof opp sin röst en vacker dag, och fa: '‘Min vän, du fer, vårt tillstånd liknär nödétt; ”all verlden ve<| att tala om ”hvad Lyckan är en, blid, gudinna:

”och väl äp dem,,som henne finna!

”men icke'kommer hon för det man ropar: kota!

t * t

”Hvad menar du väl, till exempel,

”om ockfa vi en .gång ^esokte hennes Tempel ?” ”Nej Jack” var vännens fyar, ”stor taqk för ditt föfsljtg.

”Sök du Gudinnan bäst du gitter;

”jag älskar Sällheten: du ålskar gqld och glitter: ”en hvar fitt tyqke har —i jag,

”jinin ,väq jag .jQlter här jag sitter.*

*) S» La FontaineS Fah. 12. Liv, 7*Lyckfökäm böd fm vän god natt, ocli nästa dag i chäsen fatt.

Gudinnan fades då beställfamt fysfelCatt

vid Hofvet i Byfanz att skifta sina gracer och njuta; dyrkan åer med rökverk och extafer.

Hvem reste dit, om ej vår vän ?

På Cour och på Lever, i fmå-rum, i de stora, fördref han hela månaden att föka «— och sin tid förlora.

Var hon ej der ? — Jo vifst: och vifst stod han på lur, än bland de låga , än de höga , med fmidig rygg och le-vift öga , och skapte hela sin natur få angenäm , som det var möjligt —

Men det var alltför löjligt, att när hon i iin väg fann uppställd hans figur, Strax vände hon fig om och tog en annan- tur.

Men mannens sinnelag var böjligt.

En dag, dä’ ingén viste af,

till flora Mogols land Gudinnan fl g begäf'

Han efter strax! — få strax", ett väsen utan vingar

och utan all den hjelp, som fås i Epopén

isäed; blott Påvoniers flägt och Bucefalers beri

ftg efter en Gudinna fvingar.

Dock j efter mycket bråk och knarr,

‘han lyckligen till Mogol lände;

tnen kom just lagom, stackars nai*r ,

att fe , vid första skymt af ljus , som solen tände ,

kringkring skuldran kastande fitt fladdrande gravor Gudinnan på en sky fig höja, som med Sefirn till japan for —

Ack, hvad han svor!

Men här var ingen tid att dröja:

' han följde henne strax , som Lucifer en själ,

och hans fregatt hann fram få fort och väl, som någon jordisk farkost hinner.

Att finna Lyckan nu han hoppas och han brinner, och refa länge föll fig dyrt,; men *si! Hon hadé re'n bestyrt om älla sina stora planer, for atfhugfvala de Japaner; och nar han öppnade sin flora mun att fråga, få fvarte Japaneferne :

"Hvad vill du här, Europé ?

"far bort med din religion, dess fvärdsegg och

dess låga.

"Du tror att finna Lyckan — Nej,

"hon reste nyfs till Dahomey:

"res efter, om du vill, och har en hals »it våga; "men, år ditt lif dig något kart,

*'den jorden ej af dig bq^des ;

"ty menskohufvuden derstades "behandlas något familjärt."

Nu svor han mera dyrt, än nånsin förr hanfvurit, och efter någon stund: "År jag ej" ropte han,

13"den olyckfaligaste man,

"som jorden på fm yta burit ?

* Ehvart jag ställa vill mitt lopp , "Gudinnan för min dyrkan flyktar —

'Nej, jag vill öfverge' mitt vindförflugna hopp: "jag aldrig öka skall den tropp ,

* som hennes gunst och jiåd beryktar ;

"jag vänder om.''

Så gjorde han;

(rädd var han väl ockfå föi dahomeyska bilan) —r-men , hvilken döUclige man kan blifva mer beftört, än han , då sin Gudomlighet han just vid dörsen fann af hyddan , der hans Vän njöt stillheten och hvilan f

Det var öm den som hemma blef, en Skald , som glömskan aldrig höljer , uti Bonorii dagar skref, att hans moral var den, som följer: °)

Lyckfalig den, sin korta tid , med hejf^foch med lugn beträder 4en välförvärfda jord, han ärft af'sina fäder — som , rik Utaf sin famvetsfrid, och skild från stojet och från flärden,

*) Se Claudianus de Sene Veronenfi, qui fuburbium nun-quam egresfns eft.litt hufvud, klädt med filfverhår, i famma koja hvila får , som fett hans inträde i verlden — och stödd och lutad vid den staf, hvarmed han ej kring Verlden lupk, får stappla , ostörd , till sin graf , i fanden der han fordom krupit!

Mig Lyckan ej med blindhet ilog och aldrig i den hvirfvel drog , som lyftat och som störtat andra.

Ett främmande klimat min längtan ej bedrog att fruktlöst efter Sällhet vandra; jag ej , för vinning, darrat har på oceanens vreda bolja ^ jag, ej , af ärelust barbar , förmått med likars blod min hand i striden skölja; I fred för mig har statens hjul fått lin bestämda rullning följa.

Nöjd med det torfbetäckta skjul, hvars låga väggar mig från vindarna förskona, med frestelfe jag aldrig tänkt att skåda tornen af Verona ; en bättre fyn mig glädje skänkt: den'öppna himmelen jag ikådat och horisonten oinskränkt.

Ej confulaterne bebådat

förnyelsen af mina år:

det Väsen ofvan molnen går ,

hvars mildhet och.hvars makt jag vördar,

mig gaf att skilja dessa årvid räkningen Af mina 'skördar ; att kunna fäga: det år Vår , af gräfets brodd och blomstrens lukter, och skönja höstens rika fpår , litaf de tyngda trädens frukter.

Med solens cirkelhvarf jag -mina dagar mätt;

hvar morgon jjfver -denna flätt hon framblänkt i den glans, som stjernörna förjagaT j hvar afton , flyktande kring himlens 'ödemark , sin lampa fläckt bakom den park, som åldrats har med mina dagar.

-Men ej Numidiens sol med sina strålars brand kringom min kala hjesfa ijtfngat: jag sökte ej en okänd strand ; ej Gangen mig, ej Tibern gungat; jag ingen annan jord betungat; men, inskränkt i mitt eget- tjäll, belåten med mitt lugn '-och mina armars styrka -, jag njutit har min dag — och fer vid lifvets qväll min afföda sin ro i lifvets morgon yrka — och väntar <^jden — <och är fäll.

Ja, fritt må hvem som vill -en flygtig Lycka dyrka, som dårat har hans fyn -och själens hopp förledt! när han från pol till pol kring verldens öknar trefvat få skall han faga: ”jag har fett “ *

oéh jag skall faga : ”Jag har lefvat."Stor Eldj ur liten, Rök»

(Sana hiftoria.)

Hur Thetisi älskade Pelé ,

Och han sin högft välborna maka % vet hvar Spektakel- skådare . fe’ni fem ock. tjugu, år. tillbaka..

Men iijgen vet r måhända r det,.

(förutaa vi. som skrifva meter) att deras fammanvignings - f£te blef anställd i den höga eter ,,

Och; att till dagens fus böd. Jofur i sitt flott Gudinnor, Gudar ,. stort och fmått:

En enda., Eris sjelf , blef undantagen blott,, hvarom. fet vidare de.- Attiske- Poeter..

En: underlåtent etikett

har flor inflytelfe ,. ibland , på hela Riken :

och sjelfva j(lians fall, som. jag skall vifa lätt,

var ej en. följd af politiken*.

#

”Hämd! (ropte- Er i ty hämd!: (och' blånade- af harm som någon, furialisk qvinna)

”Jag fvär,, jag fvät vid Jofurs arm,

**han icke skymfa; skall förgäfves en Gudinna: ”allarm bland Gudarna !.*‘ — Hon , etterfprutande , på blixten tili Olympen hastar och, under glasens klingande , ibland ambrosian qvickt ett gyllne äple kastar, med inskrift: Till den JkönaJle.Allt hvad Gndinnä var lät sina blickar falla på denna frukt med välbehag , och när de läfte , ropte alla:

Den JkÖmJle ! — ja, det är jag.

Strax börjar afunden i hvarje bröst att fvalla: allarm, som Eris fpått: O Gudar! fullt allarm! Gudinnor, i en strid få varm , de äro inga fromma dusvor:

Jiär brast ett bälte löst; der flängdes några husvor* hjeltinnor tumlade , af knuffar och af harm , i grupper två och tre, på Backi bädd af drusvor* ifrån de sköna munnarne utgingo meningar och ordfpråk ganska- kärfva; och kampen varade tills några mindre djerfva fig visligt drogo bort — öch uppå sistone ockfå de högst förifrade (de fula , menar jag) processen lemnade åt Juno , Venus ochi Minerva.

Som folk de c ondi tion är alltid folk d'efprity få funno de bemälta Tri att tvista öder tid, och togo fitt parti

att hand i hand för Jofur vandra, med bön till denna. Gudars Far om dom uti en fak, i fannning ej få klar, som hundrafemtitusen andra ,

Men märk -, du gode Läfare,

^ur makten, någon gång, är åtföljd af talangen, och att Gud Zevs var finare, än ställa fig till medlare emellan Visdomen och Skönheten och Rangen.Han mottog dem med nåd, men yttrade fig blott: ”Det är för ömt för mig, att sjelfkrafd låta falk ”på någon utaf er en lott,

”som fölle rättvist på er alla ;

”men uppå berget Ida går ” en Kunga-Son och vallar får:

’*han kallas Paris: Paris äger ”ett vördadt namn , en skön gestalt,

”och man beryktar öfverallt

”som ett orakel, hvad han säger ” —

Zevs fick ej tala ut, förrn .flux till Idas topp nertumlade de tre Gudinnor, och sökte der med ifver opp sin Faris, vandrande bland Tackor och Herdinnor.

”En ära händer dig, o Paris,” (fade de>

”som händer dödeliga fallan:

” dig Jofur utfett har, att skillja oss emellan ,

”och denna gyllne frukten ge -”åt en bland oss — den JkönaJie-.”

”Gudinnor! Skinhet är af mångfallt artoch genus," (befvarte Paris dem, och log)

”Men en betänkfam dom är ej belefvad nog:

”Se der!” — fortfor han, äplet tog och räckte det med grace åt Venus.

’’0 Gudar! hvad han dömmer fort!” (utropte alla.) — ”Gjordt som gjordt,” (fortfor, med lugn, Gudinnan Pallas;)

”men du förverkat har en Visdom främst för allas*”det var min skänk.”—”Och jag (få talte Fru Vulkan) ”dig ger , till rättvis lön , den sköna , änglarlna , ’*den tyndaridiska Hetena." —-” Och jag (fa Juno) ger dig f —

(Gudinnor yttra sig ibland som vi,,med fnäfor.)

Och till Olympen deruppå de sköna höjde sig, en med triumf — men två med något ökad' längd af näsor.

Än Paris då , hvad gjorde han ? —

Han gaf god dag åt herde • ftafven ,

Cch i en chäs, befpänd med Cytereas fpann, for af till Argas uppå trafven,; såg Tyndariden ; genast brann, af längtan att dess ynnest röna, och enleverade den sköna från Menelaus, hennes man; försvor fig, dag och natt, till flaf i hennes boja, kom dock ihåg sin gamla Far och reste, efter några dar , till detta Majestät i Troja j fig yppade; lät viga fig med prakt och fröjd kring hela nejden, och blef en gnista till det krig som kallades Trojanska Fejden , der hundra hjeltär lfcämpade i tio runda år, och hade fullt opp göra, att med ett liratagem af'trä den flora

hufvudftan förstöra.Se der, hvad olyckor och brott med skäl från en fupér dateras!

Hur mycket blod befpart, o Zevs, om Eris fått ett kort med påskrift: Inviteras i

Hen har nu allt, Poet ! har .allt en nyttig Jida ? Kan du jemväl ur denna dikt med någon fannolikhet vrida en Sens-Moral af någon vigt ?

Min Läfare, lät tankan bida vid den som äplet gaf och den som äplet fick.

Säg , är det ögats fnabba blick , som leda skall förståndets dommar?

Blir då ej fnillet utan skick , passionerna förutan bommar? —

Måhända yrkar du , att intet skapadt ges få skönt, få rörande att fes , som bilden af en vacker Qvinna ; men följ ditt lugna vett, och det ett vida högre majestät i Vishetens behag skall finna.

Hvad är en Skönhets anlets • prakt och udden af dess blick och rufet af dess smärta , emot en dygdig tankes makt från Catos eller Sullys hjerta?

Hvad är den tunna meteor,som luftigt flammar och forfvirmer,

Biot solens eld-kolonn , som högt på fästet slår och alltid stark och lika brinner ?<

Dock det jag icke neka vill att ögat afgör mest hvted menniskan behagar; men derför står det ock med mensko-flägtet till, som vi fömimme alla dagar.R A F F E L N,

Saga.

Guilain och AJlarot (en Munk, en Djefvul, var) ordvexlade en dag förskräckligt,

(en händelfe oändligt rar)

och om ett ämne , som väl var

i högsta måtto skralt och bräckligt:

Det var en kärng , hvars kropp och själ den oförfynte Anden ville, på ganska många sina skäl,

(ty djeflar fattas icke fnille) dra med fig ner till helfvete att för en evig låga värma — och Munken deremot, likfå methodice, med hot och med befvärjelfe från fådan .ftekelfe beskärma.

Den ena fade: ” Hon är min ;

”uppå den breda väg hon tidigt trädde in;

”med hvarje last hon fig befryndat; vdet fins hos henne ej en tanke, som ej fyndat”— Den andra fvarte: ”Ja, men du får ingen makt ”med henne uti andra verlden;

”hon redan fitt ln manus fagt,

”hon fig i vige-vatten lagt:

”då är hon fri från• fyndaflärden ,

”och doge hon i denna qväll,

”få blir hon uppå blixten fäll,

”ja som en Kardinal, få fåll, vid hädanfärden.’’Men att beskrifva deras gräl om kärngens ve och kärngens-, vät y det tillhör mera eloquencen r Än poesi n. Allt nog , attacken och desensem drog fyra runda timmars tid: och jag förmoda vill, att ingen då må undra-om fatan tröttnade dervid.

Han fade : ” Hörom opp att skrika och att dundra ”med bara rop vans aldrig någon strid;

”fe här tre tärningar, och du hår sjelf en. taffel, ”kom — kärngens öde ju i frid ” kan decideras genom raffel:

”det högsta kastet vinna må.”

(ack! hvarför göra då ej alla Advokater få?)

Guilain, som sjelf var qvick, såg folklart hillighetea af AJlarots proposition ; fpel var defsutom hans •passion; han fvarte Ja i hastigheten.

Flux taffeln fram — de kastade om primauteten — den tillföll AJlarot •• och Guilain fnart förnam med hvilken fpelare han hade fått att göra , i thy att Anden knappt fått tärningarna röra - förrn Munken såg skenbarligen tre fexor uppå bordet falla.

*'Si få , det heter fexer-alla ," fa den förgiftiga raljörn: " min vän, bekana "att det betyda vill få mycfce,"som att fdin kärng är min" — "Nå nå," fa falig Munken då ,

"blif intet het: än återstår ett stycke: kanske -att fpela sin$ jag "ockfå tör förstå" — och deruppå

tar famma tärningar, som gjort den stora raffeln , och kastar dem — och si! — på taffeln tre underbara fjuor stå.

Hvad ftora ting kan ej en helig Munk förmå! Emedlertid - - • likväl - - - ändå - - ♦ i -allmänhet man faga må:

Väl är det när det lyckas fa — men inte är det fpel ätt våga själar på.

För Djefvuln , kan man lätt förflå, det var' ett oluftbart fpektakel; och — intet tror han på mirakel — men , som han re'n var trött af. gräl, lå gick han , Sägande : "Guilain , vi råkas väl:

" du Spelar lyckligt nu: behåll din käring-sjal — "kanske hos dig en dag jag blir autoriferad "tilL Surrogat Sör hvad jag mist."

Man vet ej hur det gick med det — men det är vifst

att Guilain blef kanoniferad----------

och icke mindre fäkert är, att om han lefde nu , oeh fpelte- si få der, få blefve han guiljotinérad *

(få vida, i lin fintlighet,han ej haft, den försigtighet att redan vara emigrerad.)

Beskrattom, utan skryt, den tid då folkets tro i religionen , sågs bero uppå ett kakalorum:

Få våra tiders bak kanske det fägas skall, man lämpat blott till andra fall detfamma kakalorum.*)

•) Det Stycke, hvaraf detta är en fri Imitation, lärer vara författadt af La Monnojc och finnes i Mcnagiana Tom. 3* P* 337' Hiftorien ikall vara hämtad af en tafla' i St. Gui-lains Klotter i Hennegau, der, jemte gumman liggande i fjältäget, och Gu i la in kläcftl i Munkdrägt, Djefvulen föreftalles ftödjande fig mot handen och befeendc med glasögon de tre fjuorna.Den Snåla Presten.

S aga.

TTänk om vårt verlds-fyflem i morgon blef forftördt* Tänk om vi rycktes bort af pesten!,

Det vore ledfamt oerhördt —

Må hjertat då i dag till löje blifva rördt —

Godt folk , ni ha väl inte hört historien om den fnåla Presten ? —

Nå väl, jag vill berätta den.

Det vår en gång en prest (kanske han lefver än) och ej en lösprest , men en Pastor, utrustad med en isterbuk , ett preftbol godt som någoi Bruk , en lurfvig doktoral • peruk, och med en hund , som hette j^afton Men maken prelt att älska gull jag tror ej kyrkhistorien känner: han var ett lefvande fchatull — gaf aldrig —* ej en gång åt tiggare och vänner., och, talte — utom sin — platt ingen mage fulk Som tiggare och vänner äta , få blefvo ej beföken tätå ; men för att vara fäker på att kunna slippa begge två , han lärde två flags ljud åt Kastor —

och allt som. hunden skällde an, de förra måste fly för Pastor, och för" de andra flydde han.En dag — just måltidsdags — vår andeliga man tvert öfver gåln till fatburn ränner , få hör han hundens skall — han stannade,

och fann att Kastor skällde — som för Vänner;

”Nu åter vänner, få för f —!

” Hör (ropar han åt drängen) Jan ,

”det kommer någon — du skall vara ”på vakt vid grinden, för att fvara ’’att Pastor borta är” — Jan lofvar, och vår preft, emedan tid ej var att bida , på blixten kryper i arrest uti ett gammalt skåp, som stod der på en sida.

Just som den vife Kastor fagt, två vänner, hungrige , ifrån en fruktlös jagt, till prestgålns territorium lända.

De uppå afstånd fett Herr Pastors hushållsgrep, bereada, génom contfaknep att kasta planen öfverända — och den som något lefvat, vet af egen kunskap eller lagen , * att ingen ting i sintlighet kan öfvergå det fnillet Magen.

De träffa Jan .* God middag , fåj,

Herr Pajlor är väl hemma ? — Nej —

JVo, ka.t du ge oss middag ? — Nej —

Har du ej mat i fkåpet ? — Nej —

Men nyckeln, har du den då ? -— Nej **-

Nå »Nå) har du en bit krita ? Å ja — det har jag hos mig — Godt.' Si få ja t Jlå der — och håli din mun: ty du är död, min vänt om du till ordfpråk Öppnar den.

Emellan tvenne trän på gården Var det benämda skåpet ställdt, som om Herr Pastor hade vården.

Bror Krutlund och bror Hagelfelt sig tätt bredvid i skuggan ställde, flarkt bössorna mot marken fällde, förnyade förmaningen , med kraftig vink ,. åt 3an det våpet,

Och talte fedan högt, att höras af sin vän Herr Relidenten uti skåpet!

Hvad tycker du, bror Ha'gelfelt tom mage •— två mil hem kein maty och keine geld, af drängen bara nej, och ovett utaf Kajlor och långt för tufan pocker Pajlor!

Ja, det är hårdt — men hör, bror Krutlund, Vet

du hvad,

“vår goda Pastor har en ofund fetma — ~

”Han kan en gång få ftag och kanske qväfvas *— &a —* “Han bör bli mera mager -— jfa.

*’Han borde Undfå prygel — Ja,

"Men (allt dét der är garifka bra)

” men ett bör kara bror 'befinna ,

*’ den man fkall prygla,. bör man finna —

' Hat ingen nöd, han kommer väl,’! förrn någon af oss fvält ihjel i ”Emedlertid, bror, lät oss njuta ”på bästa fatt vårt arma lif — n]Ratt välbetänkt; men hur? J— Ett roligt tidsfordrif *’ är , till exempel , det att skjuta —

"dt fhjuta livad? —- Till måls — Må Jke, me*

hvaruppå ?

På skapet , till éXempel JVo '$

%,ja , efter det är totnt åridå ,

”Å la bonnk héure, det gör jag gerrm" —• och derpå Hagelfdt tog kritan, som han fick, och sonika till skåpdörm gick Och ritade en ring , och uti den en ftjerna, och uti -ftjetnah fatt en prick — vSe der! den skjuter bäst, som råkar pricken; ” nu , lät öfs lägga fängkrut på ”och tio steg tilbaka gå ,

”och ,när jag ropar Fyr! få skjuta vi på blicken.”

Men , haft du mir gefehn! i famma ögonblick en dunder-röst från skåpet gick ,

Nåd! ropade ur magen Presten —

”Hvad är det som jap grymta hÖrn (fa Krutlund) ”Å , lägg an!” (fa Hagelfelt) *-»

"Sag dör ,

(fa iter rösten från ar resten,

och Var af ångest sin och fpetfig , som en dolk)

”Nåd} nåd , för tufan! här är Folk" _ —

"Folk! (fvarte Hagelfelt) nej, det år platt omöjligt!

”folk brukaf inte bo i skåj” —n3o! jo! — Hvem är du då ? — Ä, jag är Paflor Våp} ”och gör ibland det som är löjligt —

”Ha! är det du , vår ädla vän ?

"Bror Krutlund, tänk jag tror en stund vi kunde 5n ” uppå. vårt nöje lägga tygel:

” det vore fynd , att skjuta den ,

”som innan kort skall flita prygel *Oh! (ropte Presten) Nåd! nåd för bäd fkott ochflag! "jag fvär på - - - - Svär du först att ge o£s mat

i dag? —

"Jag fvär! Och lofvar du tillika ”om föndag uppenbart mot girighets begär ,

”som mot en djurisk last, predika ? —

"Jag fvär! — Och aldrig mer uti din vandring här ”förhålla dig få kreaturligt?

"Ja (ropte Presten) allt jag fvär!” och derpå svor han — onaturligt.

Nu ändtlig tog hans vånda slut! han ur sin hydda kröp få skamfkt och få fredlig , trakterade förutan prut —

Och ryktet fpridde fedan ut ,* som en effekt af vänskap och af krut, att han gaf gerna mat och blef förbålt beskedlig.Dedalus och Ikarus.

1 baftiljen uppå Kreta Dedalus var innelyckt (Nådigt nog , men ändå'styggt — Minos var ej god att reta).*

Ikar delte med sin far detta blidare bland öden.

Men de leddes att bli <jvar , ty de fruktade för döden.

Mången annan skulle da valt det rymningsfätt att fmyga: Dedalus beslöt att flyga:

Stoltare var det ockfå.

Ren han uti luften Tvingar.

Han med fjädrar och med fax och med litet uppfmält vax hade gjort fig breda vingar,

Midt.i verlden fväfvande genom eterns tunna dimma; fer han jorden som en strimma., som en punkt i himlarne.

Närmare till Jofurs dunder , vördar han det majestät, som har intryckt sina fjät uti sina minsta under.Dock utaf dess klädefåll vågar han ej glansen skåda ; ^en besinnar på långt håll all lin fvaghet , all lin'våda.

Ikar, uppå lika fått vingad , genom luften tränger > tumlar , fväfvar , återfyänger; flyga fynes honom lätt.

Nyheten af allt han finner % Friheten, han vunnit har , lifligt i hans hjerta. brinner — och han flyger om sin. Far.

Strax från Fadren gå de orden: ”Åtnöjs med att du är fri!

”Lät din jemna kofa bli ”mellan himmelen och jorden.”

Jkarut hör ingen ting: allt för ögat tjusning väcker; och finQljerfva fart han sträcker emot solens ljufa ring.

Redan börjar han att lida utaf'hettan, som tar till; men han fig ej nöja vill, förr n han stått vid Phoebi fida.

Half-förqväfd han nalkas än — Mera prakt hvar stråle bidar ; "och ju mera glans han skådar längtar han få dela den.

Men då ren han händren fpänner Phcebi vagn att gripa fast, fmälter vaxet i en haft, lågan fjädrarna förbränner;

Luften bär ej honom mer uppå vädrens ftinna ilar , och han genom rymden kilar brådftört uti hafvet ner.

Fadren gråtande fig fänker åter emot jordens famn : öch Neptun ger Ikars namn åt det haf, som honom dränker.

Menska! om du vill ditt mål] fäkert och med ära vinna , pröfva hvad din yinge tål: högre kan du aldrig hiAa.

Till din blygd du kännas skall, om du dig för litet känner: Den sin styrka öfverfpänner blott förevigar fitt fall.

Dedals mod och Ikars yA äga tycken af hvaran;.men det förra kan fig styra y och det egnar menniskan.

Lyda känflan, det är mycke lättare än mången tror :

Med förnuft att blifva stor, det är menskans mästerstycke.

Inom din bestämda sfer oförskräckt men stadigt vandra* du kan> bli den. första der; du blir. bränd uti de andra*I och O Fabel.

Det hände fig en vacker dag, att på ett Stats-förslag en Etta ställdes vid en Nolla:

Det stötte Nollan , flackars fjolla , af hvad för skäl, det vet ej jag.; men, fumma , hon brast ut med hetta: ”Hvad vill ni göra här, min kära Mamfell Etta? ”Här står ni, mager som en stång,

”och få förbannadt rak och lång,

” och stöder er emot min fida:

”Jag kan er ingalunda lida:

”ni står blott Nior till förfång:

”ni kan ju fl vandra edra färde —

” Er skapnad simpel är, och lumpet är ert värde.’*

’’ Min skapnad fvarte Ettan då ,

”jag lastar ej, och ej berömmer ,

" 4y > jaS tycka aldrig få ,

"en annan kanske annat dömmer.

” Mitt värde åter , det är vifst,

”kan icke mycket djÄart skattas;

”men icke röjer jag en brist ”som bör föraktas och beskrattas.

"Att jag betyder Ett , lär medges utaf er:

”Ni tror att ni betyder mer —

”välan — men ville jag förföka *’att yäl ert värde underföka ,! LLIEJ-.S ftl7

,"få, när det komme allt ikring,

”månn ni betydde'någon ting?"' —

”Hvad! fvarte hon , nä» ni och jag formera tie ,

” månn jag ej föreställer nle ? ”

”Å jo , min Fröken , det är få :

'Ni liar du Nians rang och heder —

” men när jag öfvergifver eder ,

”föislår ni mig, hur går det då?”

”Hur det då går, fa hon, det vill jag ej förstå.’1

”Men om jag kan med jkål bevifa ” —

”'Skål! Hvvm vill höra Skål? det är en utnött vifa. ”Jag har ej flera ord att täga er, än två:

Gä bort — Si få ! ”

Och Ettan g'ck — (Hvad ville hon väl göra ? Ges uti hela verlden väl, ett mera refpektabelt skäl , än det: ‘Jag tät er ej , och jag vill intet höra?)\ Men uti lam ma ftund föll Nollan, stackars ring, från tietalets höjd precist till — ingen ting:

Och ännu mer var det — som bör hvart hjerta röra — att Ettau , ifrån Nollan stött, fägs på sin vandring hafva mött den ädelfinta numra 9 , som ställde henne bredvid fig , få att hon, blygfamt flydd ifrån ett vettlöst krig, gick durk till 91 , från 10.Lik mycket om två siffrors gräl;

Men om vi jemföra likväl ,

0 tor bland menniskor exempel icke tryta

på både Ettor verkande , /

och Nollor bara lyfande , af hvilka man skall alltid fe, att det är Nollorna som skryta, och Ettorn? som fviga ge.

Den måttligt om fig sjelf förkunnar, som uti hjertat har sitt värde och An tröst; men alla väderflinna bröst de sjelf en förfärlig röft, som ljuder fpotskt från deras munnar.

Det händer dock , som hända, bör , den blygfamma förtjensten rör , behagar med fm blick, och fegrar med sitt värde då dennes härmare, som skröt, ej nöjd med hedern , som han njöt, förlorar mer, än han begärde.a—-ss aif

Myran och Lejonsvansen,

Fabel,

På marken släpande, en dag en Lejonfvans drog kull en Myrä.

En Myra har det fvåra. lag , att aldrig hon förmår en rättvis hetta styra;

hon ropar”Mins den regeln, Svans,

*’ej den för nära träd, som dig ej trädt för nära, ”och att, fastän du namn och glans ” utaf en mäktig kropp får bära ,

”du i dig sjelf är bara Svans.” —

”Lät mig bli fvingad ,” Svansen fade åt Lejonet — och med ett flag den stolta Myran nederlade, få att hon drog ej mer ett enda andedrag.

Hvar Lätare må detta skräma ifrån att vara sjelf, att ha en karakter; Dét kanske ära med fig bär; men mycket mera förmån är, j}tt vara Svans åt de förnäma.Poetbk ock BläcKhoKnet.

Fa.be k

D

<* ope, Voltatriy eller ock kanske ett annat Snille,, hvars namn jag gerna minnas ville , men lika mycket — en Poet — blef förefpådd odödlighet utaf en kännare af fnillenka. skrifter.

Poetens- bläckhorn hörde på:

’Så får man, fade det, beröm för de bedrifter,, ”som , om man skulle täckas gå ”i noga granskning af förtjenfter,

”man funne hämtade till höger och till venster, •‘och kanske hälften ej Herr Auktor hörde till.

”Jag fvärja vill,

”att för de Verk Poeten skrifver,

” får han en gång odödlighet,

”och ingen mig att hedra vet,

”som honom bläcket gifver.”

Så talte det från tu till sju.

När ändteligen det med möda slutat hade,

Poeten vände om och tömde det, och fade:

”Si få, Herr Bläckhorn], tala nu.”

Det teg: det såg fig öfvervinnas.

Dett på sin tunga skrytet bar

utaf en egenskap , som ej dess egen var ---------•

Ack! iblajid menniskor hur många BläckhornsinnirtEmpedokles D&d.

Saga. *)

Den Säga om en ryktbar man , jag nu ossentligt vill berätta , tör ni, godt folk , i tvifvel fätta ; men jag förfakrar Jion är faun : ty hela ämnet slår beskrifvtt i en historia, som jag kant, och en historia är , som Fader Htibner skrifvit, vn fann beråttelfe om det, som hafveir händt.

En verldflig Vis i gamla dagar ,

Empedokles (få hette han) fick frestelfe en gång, då berget Etna brann , att forska ut Naturens lagar uti Kemien och Fysikan.

Han lyddes på Volkanens dunder.

Han såg den eld-kolonn , som flod bland hvirfvél • rökar Ur en flod af Lava, 'sjudande derunder ; han såg, hr bergets brustna grunder hur tusen klyftor ljungades och öfver fälten flungades — och på förstöringen en tvär-natt visfa stunder. Hvad tänkte då Empedokles ?

Jo , att af desjj^ Herrans under begrep hans hjerna ingen ting.

• \

Se La Foniatncs not under I3:te Fabeln i 9de Bok tfn.Nu fags det, att ock visfa.ftynder den Vifes hufvud går ikring: och Empedokles , i förtreten att vara menska , som eh ann , beslöt att ta, som modig man, när han ej fnillets bana fann, en genväg till odödligheten. —

Nå huru f — Jo, han trädde opp på höjden utaf bergets yta: och när han hörde Jätten ryta , som fängslad låjr af Etnas kropp, han blundade och tog ett hopp gerad uti den vida munnen , som. genafl fprutade den vifa mannen opp , med hull och hår till aska brunnen»

Dock , förr än (enligt Cefars ord) om sina ödens slut han kajlade Jin tärning <på fvenska fagdt: beflöt fitt mord) ,

han visligt fann , att med en få behjertad geming det likväl föga var bevändt, om denna verlden aldrig viste * när, hvar och huru hon sin Empedokles miste ; Och, till bedriftens monument, på berget nederst invid roten, han sina tofflor af fig drog , såg på dem, ställde dem — och fe'n gick opp oclx dog med äran i fitt bröst , och brännfår under foten.<3odt Folk! jag ingen neka vill att sjelf bestyra sina öden: det enda vill jag lägga till, att mycket stör är fäkert nöden , om ej en hvar till öfverflöd kan finna bättre både död och minnesiftärken efter döden.

Den gör för sin person väl bäst , som vet att gå med tålamod mot sina &den: de varda kompiande ändå; och för fitt namn i eftertiden oändligt väl gör äfven den, som låter sjelfva gemingen få dra försorg om pyramiden.Mannen och Loppan.

Fabel»)

En Man utur sin fömn blef vackt utaf en Loppa. Han höll en faslig jågt: han ropte ack! öch ha!; men för hvar enda gång han ville henne ta^ vips tog hon fitt parti att hoppa.

Hans pers var obeskrifligt stor: han fruktlöst sig i fangen vände ; han föll på sina knän, och svor få många djeflar, som han kände —

Nej j intet underverk från denna sidan hände.

”Nå,” ropte han, "du starke Gud,

’’som emot vil ldiur går med döden i din klubba , ’* hör , Hefkules , mitt böneljud ,

”och denna Loppa kraftigt dubba.”

Godt! Knappt han hade vändt hg om , förrän än den flarke Guden kom , gaf klubban litet fvigt, i harmen, och på hans axel Loppan slog, få att hon dog; men dprvid miste Mannen armen.’

” Tig såger Guden , kall och tvär , då fyritfern öppnar mun att skrika ,

”ehvad du någonsin af Gudarna begär,

’’fe icke målet blott — fe följderna tillika — ”och när du biten blir härnäst ”begär ej Martis fvärd, ej Jofurs blixt och hagel; ” Du är betjenad aldrabäst ”af Tålamodet — och din Nagel.

s) Se La Ftntatnei Fab. 5* Bok $•Fabel.*)

En Bonde såg en dag en Pumpa och en Ek, och med ett hjerta fritt från fvek han högljudt utbrast i de orden:

”Den var ej mycket välbetänkt,

"som Ollonet på Eken hängt ’'och lade Pumpan invid jorden;

”Jlor Frukt på Jlora Träd9 ” det fvarar ju emot hvartannat —

” Vid Skapelsen det var förbannadt,

”att icke jag fick vara med.’’

Tung af fitt fnille , han fig kastar i skuggan under Eken ner, att rätta på fri hand allt hvad hans öga fer af denna Skapelfe han lastar.

Hvad händer? Under det allt mer hans platta visdom börjar jäfa , från Ekens höga topp ett Ollon faller ner, gerad uppå hans långa uäfa.

*’FÖr tufan! ropar han, ”det fved fördömt, min själ”-— och fpritter opp , och börjar skumpa •—

”Ja ,” fvarar Ollonet , ” bra vore det likväl,

”om jag i stället varit Pumpa.

•) Se la ForJ.:ine Fal. 5- Boh- 9*

ISOxen och Myggan.

F a b c 1.*)

En Oxe fick begärelfe att gå till Stockholm, ifrån Skåne ; han ville , fa han , flackars fåne , det flora Slagtarhufet fe.

En Mygga ville ockfå göra en refa dit: man hennes affigt ej fått höra, och ingenderas hör just hit.

Uppå ett hom af Oxens panna hon reste med beqvämlighet.

Men fnart behöfde han att flanna: han hade gått en mil, i sin betänkfamhet, "Tänk, detta flora kreaturet,

”som af sin styrka bröstar fig,

”det tröttnar af att bära mig;” få talte för fig sjelf det lilla visfa djuret:

Och milen voro fextio , och Oxens hvilor lika många, och hvarje hvilostund förökte Myggans tro med konklusioner lika vrånga.

Så fnart de hunnit begge två dit deras önskningar dem kalla ,

•få var det stora best få matt utaf att gå, att det fig genast lät på marken vårdslöst falla. >

*) Idéa efter La Mitte*Vår Mygga, triumferande i känslan af sin vigt och värde, från hörnet hoppar sina färde och ropar : ”Broder Oxe , fe,

”ehuru stark du är , min tyngd dig tröttade:

*’ fy den evinnerliga nefan! ” —

”Hvad hör jag,” fvarar han , "för ljud?” och tittar opp, och fer den lilla Surrets Gud — ”Jag viste, min själ, ej, at du var med pårefan.”

Så händer det ock ofta oss , oss andra varelfer, som äro ej få dumma ;

Vi tro o|s vigtiga , vi fjeska och vi flåfs — och ingen har oss känt, och ingen hört oss brumma.Råttan, Eremit.

Fabel.*)

^jfeSn La Fontaine, som var fa bra att läfa och beskrifva mycke , har copierat detta stycke ur en levantisk krönika.

En åldrig Råtta , led åt flärden , merkurium , fällorna i verlden , beflöt , att, för fm själs profit,

Uti en ost bli Eremit.

I gamla krönikan står Hollands-Ost—det^orjag*—» Om verlds - förfakelsen blir någonsin min lott , nog tufan , hellre i ett flott , än i en gisten koja , bor jag.

Men lika mycket — Utaf fmak för ost och enilighet och mak, hon nöjd inom fm rundel bodde, fick hull, blef glänfande, och mag-stinn, som en prost, få kattorna till flut vällusteligen trodde hon. skulle bli. få fet -och trind , som hennes ost. Der, för att ej fm frid med verldsli g omsorg fpilla, hoa fpåkte fig en tid, åt, sof, och for rätt illa. Så kommer en deputation en dag från Råttijba nation ,

{om 3 efter vanligt lång och torrlagd oration , berättar, ”huru f — regerat

•) L» Ftntain* Fab, 3. Btb 7-”få* ätt af hela folket Katt ”Ratopolis nu var befatt ”och ifrån alla håll blockeradfc;

”på vivere der var en nöd,

”den inga uttryck kunde måla:

” qu vore Råttorna ej fnåla:

”de bådo blott' 0m understöd ”att frälfas ifrån fvält och död.” —

”Ack! miae käraste , (blef fvart af Eremiten) ”min håg är värid från allt hvad jordiskt är: ”blott det som fjäl och

sinne när ”är föremål för cenobhen.

” En fattig , ufel, instängd man ” hvad har väl den , som stilla kan ”den rodilardiska aptiten?

”För er hvad kan en gammal vän ,

”hvad kan jag göra annat, än ”be Gud välfigna er en hvar och allefamman, ”och be er färdas hän med gamman ? ”Farväl. Det enda hopp jag till er räddning fer ” är det, att om ni er med tålamod bemanna, ”få tör väl Himlen fända er ,

” om intet annat, litet manna :

Mdet kan ske nu, det har skett förr.” — Och derpå riglade den Helige sin dörr.

Hvem målar ni i dessa drag ?

En Munk, om ni är öppenhjertig. —

«En turkisk Derwifch , menar jag:

Jag aldrig tror , en Munk kan vara obarmhertig.Solen och Grodorna.

Fabel.*)

Va en Tyranns förmälnings - akt fes folket — fordom vant att darra för hans fabel — af vinets fröjd utom sig bragdt.

Esop, med hjertat fyillt af visdom och förakt, llår fram — berättar denna Fabel:

Godt Folk, en dag på giftermål det fägs att Solen tänkt — tro det, dsen som behagar —

men flrax hos Ödets Gud med ett gemenfamt skrål en republik af Grodor klagar;

”Om Solens kärliga gémål utaf en händelfe i barnfäng skulle falla ,

”och falla»årligen deri ,

”få skulle Fiskarna och vi ”bli rafibus förstörde alla.

”Med mycket tråk och mycket fjesk

” vi hållit vatten i vårt träsk:

/

”g» Sof ^ den ger oss nog a(t göra, om vi orka; ”men får han méd en fruktfam brud ” ett dussin Solar till — o Gud!

” då måste allt , hvad vått är , torka , och brända marken blir, en dag ,

Hvår graf — sen Herrarne r med • lyfande-behag ” vår dryck och föda absorberat ” —

Godt Folk! (få flöt Esop) af grodor, tycker jag, de(var ej illa refoneradt.

) La Ftntaincs Fal 12• Bok» 6.Esopus hade rätt: Monarken var Tyrann 5 Men uti hvarje land , der thronen pryds af en Kung, som vägen fann igenom Rättvifan till hjertat af nationen', der är en Kung en Gud: der mensklig dyrkan värd-och Kärleken, som djupt fig ned i hjertat skurit, der famma tjusta offergärd åt hvarje Telning bär, som hon åt Stammen burit.,Kritiken.

F a b e 1.*)

Ifrån Olympens Öfver-Gud en vacker dag gick ut et bud, alt Fogeln , Menniskan, och Fisken, och de andra, som funne någon liten fak uppå sin skepelfe att klandra , de skulle lägga fram fm fmak för Jofurs stora pröfnings - öga , och icke frukta för ett vigg - fall från det höga.

Kom få en mäkta stor hop Djur.

Främst Apans arlequins • figur kom skrinnande långt fram på Jofurs dyra matta j Olympen började att skratta , men Jofur teg, och fade blott:

”Nå , kära Mårten , med din lott ”af sinnligt och lekamligt godt,

’’ du lär ej vara rätt belåten ? ” —

”Å jo (var Mårtens fvar) åt Gudarnas behag ”jag är fullkomligt öfverlåten ;

”ett exellent förstånd har jag;

”jag går på fyra ben , som andra qvadrupeder ;

” och , när jag vill , jag går på två ,

”som mina härmare, de Adamiter, gå.

’’Men fe, o Gudar, jag er beder,

”fe på min flackars broder Björn:

”jag fåtter opp parole d’honneum

*) Se La Fontaine Fab. 7. Boh. I»”att haji är fögä mer, än bara inventerad.

’’Är det väl proportion, och är det fmak, det der? ”Måske i form han guten är;

”men illa är^^n cifelerad.”

Se’n kommer Bjöirnen lunkande: det lär väl vara för att klaea

U

uppå sin digra skepelfe ? —

T ver tom: han lät sig den oändligt väl behaga. ”Men Elefanten (fade han)

”bevars hvad den är illa skapad!

” han icke utan skäl, minfann ,

”är få allmänligen begapad ”af Djuren och af Menniskan.

“ År det en Svans det der, som pasfar ”mot dessa örons längd och dessa grofva tasfar?

” hvad prydnad är hans vida våm ,

”hans huggtand, och hans långa fnabel? ”Jag gslårka må , och granska om —

”han förefaller mig beständigt som en Fabel.”

Fram flod nu Elefat i egen hög person , flog opp en präktig oration och fade: ”Vare du, o 3upiter, beprifad ”för all den nåd mig blef i skapelsen bevifad!

”Du skapte icke mig, som vindthunn, utan buk; ” du gaf mig icke näbb , som Örnen ,

” ej röda ögon , såsom Björnen ,

’’ej , såsom Lejonet, peruk ;

”du lade puckel på Kamelen,"gaf Svinet; ett förargligt ljud,

”och Pantern fläckar på sin hud —

"Mig — tack Olympens Öfver-Gud! —

” beskärde du den b^^ delen:

* en refpektabel kropp af utvald proportion ,

”och vett i lika flor portion —

”Jag är rätt nöjd med min person.”

”Det är jag ock” (fa ett af djuren, Trumpetarn Broms:) ”jag har i dag ”med undran funnit i Naturen ”platt ingen ting få skönt, som jag.

”Men huru vill jag få den frågan riktigt fliten, ”(det lär bli kinkigt, som jag tror),

*’hvi hvalfisken blef skapt få obeskrifligt flor ,

"och Myran, flackare, få liten?”

S5 gick det hela turen om.

En hvar , som fram för 3ofur kom ,' såg skönheten hos fig, och felen hos de andra5 men ingen — Jord! förlåt att reflexion är fann — men ingen slår få sin, få bitter i att klandra., som Mennijkan.

Hon hade en talang att trötta Jofurs öra, få full af kritiskt gift, att 'skönt han funnit skäl att en och annan länk af skapelsen förstöra och andra åter nya göra , han, ledsen utaf menskans gräl, och vifs } i hennes fmak att aldrig göra väl,beslöt att Jluta der han Jlannat ; och fande alltfå hem igen den hela djur - förfamlingen —

Kanske var det parti’t få godt, som nigot annat.

Den flora Gynnaren af djuren ,

Efop , beskrifver menskan få :• man vet hur lifligt då och då den Målarn härmade Naturen. —

Ef opus hände blott jin tid, invänder du —-Nå , kära menniska , hur finner du dig nu ?

Säg, månn ej allt af dig hos dina likar klandras? Och är ej än i dag den dubbla fäck din del, som Momus på dig hängt en gång, för gyckel-fpel, der fickan bakföre var gjord för Dina fel,

' och fickan framföre för Andras ?Mjölk-Flickan.*)

Se der , fe der , för- hin i våll f nu fpökar han igen den bleka Moralisten; tvy ! den fördömda rabuliiten , han ofar Fabel på långt håll.

Godt folk, lät hettan ej till vrånghet er förföra: jag vet, jag får väl göra , jag,

,som Guds ords tjenare få göra: för fyndarns skull gå på med lagens hammarslag, åtminstone uppå hans öra. —

Defsutom är , för denna gång , min Fabel alltför måttligt lång:! dess ämne är franfyskt, och det är hufvudfaken: Hurra! för den Franfyska Smaken!

Uppå en vriden krans af halm kring hjesfan lagd, Perrett bar mjölk uti en kruka, och, trippande till stan, sjöng glad fm morgonpfalm, som landets flickor bruka.

Men huru länge räcker väl en. pfalm för den , som går och vankar sin dryga mil ? Och Flickans själ behöfver, som en aim’s, ett mål för sina tankar — Rätt få: hon tänkte väl uppå Colin, Adonis sjelf bland bygdens Unga drängar? — Nej tack! hon gjorde opp en plan att vinna pengar; hon tänkte få:

®) Se La Fontaine Fab. IO, Bok. 7.”Jag minuterar ut min Mjölk för fexti ftyfver:

”få köper jag en fyra fem ” tjog Ägg ; får Kycklingar af dem :

” och , Munfiör Räf! du är en tjyfver , ”men du skall vara flug som hin,

"om du skall kunna få ett lif utaf min afvel.

*’Jag fäljer Pullorna: jag köper mig ett Svin:

’’det när sig, Gudi tack, ibland med baradrafvel: ”om det för öfrigt yäl blir skött,

”på några månar är det gödt:

” farväl mitt Svin — jag det förvandlar ”till penningar igen — jag handlar ”en trind och väl beskaffad Ko,

”och jag vill intet annat tro,

”än att, fnart nog, uppå det gröna,

”en liten vacker Kalf skall hoppa, som en höna, ”hopp fa’n! ” — Och härvid tog Perrett, gunås , étt glädje-fprång , som ystra flickor bruka ;

från hufvud dimper hennes kruka • pladask ! af bitarna blir gräfet öfverklädt; och med sin mjölk hon fer högtidligen förrinna sin hela stora plan om mynt-förökningen, som jag vill ge mig den och den ej hade slutat fig , förrän hon bragt fig opp till Hertiginna.

Hvem bygger icke flott i luften , eller Spanien ?

En hvar i lifvets månskensnatt fer någon filfrad sky.' Den arme fer en skatt;Soldaten väntar sig Majorsplats i kampanjen Småskrifvarn att bli Kongligt Råd ; Vers-Fabrikörn odödligheten; hvar Spelare Sankt Antons nåd ; och allihop lyckfaligheten.

” Uti min enflighet (bekänner La Fontainé)

”Jag är en högst förfärlig hjelte:

”med elden i min blick och fabeln vid mitt bälte ”jag anför en armé mot Persien — en Hyän *’ej grymmare, än jag, kan kring provinfer'rasa — ”re’n , full af underdånig fafa ,

”den stolte Sofi sjelf omfamnar mina knän —

”får nåd — och räcker mig sin fpira;

”mitt folk och min armé med dans min kröning fira "Jl^en någon vid mig rör: min glada fyn tar flut: ”och jag är Dummer Jöns — just som förut.”Den Unga Enkan. *)

fjfean la Fontaine har mycket rätt., som fager uti Fabel - Boken :

Förlusten af en man ej löper af få lätt; först komma tårarna — fé’n fnibbhufvan och doken, flanell, opudradt hår och ynklig dusvoröst — och senaft sidentyg och tröst.

Den gode Läfare , som skulle ej behaga tro hans ord , eller mina den hänvifar jag till denna Saga och dageliga sanningen.

Beredd att fluta sina öden, låg på sin fotefang den sköna Lauras man:

*’ Mitt hjerta! (ropte hon, som man väl gisfa kan) ” jag fvurit älska dig i luften Och i nöden:

” du lemnar mig! o sorg och puft!

”jag lemnar verlden och dess luft —

”jag fvär att följa dig i döden.”

Godt Folk , hvad hände ? Samma dag for falig Herrn sin färd — Stor sorg på alla kinder! Men — hur det kom fig, vet ej jag — den sköna Laura fick förhinder.

Dock, om hon bröt sin ed, af mensklig skröpjfghet, hon gjorde likväl allt, hvad menniskan kati göra, när hon, som chriften, ej vill våld på lifvet föra : hon ref fitt hår , bad Gud , förtviflade , och gret.

s

) Se La Eontainc Fab• 21. Bok 6,Den skönas Far var klok—lät hennes tårar rinna — men allting har sin gräns , sitt mått, och när han tyckte fig' befinna att falig herrn sin del af faknad' hade fått, han fa: ”Håll opp, mitt barn, med tårar och allarmerj ”den dödas fömn blir lika lång,

”fast du förtär ditt lif och dränker dina charmer;

”han skall väl glömmas*ock en gång,

”och här är ingen brist på lefvande , på jorden.

” Förlåt, förlåt mig dessa orden:

”jag menar ej (bevars!) att du bör gå burdus

”från flor och dok till bröllopskrona — ’’det blef en text för dyr på omdömen och fnus,

” för mången refpektif matrona ;

”men efter någon tid —halft år, trefjerndels år — ”tillåt att jag dig föreslår ”en Man uti sin ålders vår,

”välskapad, skön, kort fagdt: en ann karl, änden

döda. ” —

”Ack! fpar mig (fvarte hon), min Far, för fådant tal!

”Jag allaredan gjort mitt val.:

”jag går i kloster. Der , med tårar och med qval ”jag vill min framtids dar i rysligt lugn föröda.”

Den goda gubben teg; ty det var sjelfva hin få genomdrifven och få sin att känna menniskor, befynnerligen könet.

Hör nu hur det tog lag med det minister-rönet: Den första månaden den skörik gret än nog ,i månskenet på cittran slog och sjöng fmå klageliga flancer af Lottas Elegi, när falig Werther dog och visfa Florians romanfer.

Den andra — gret hon icke mer (ty hvem står ut att gråta jländigt ?.) , i såg fol’n i anfigtet , och lade cittran ner, flal då och då en blick på fpegeln få behändigt, och plåckade uppå sichön.

Den tredje -r- 1 itet rödt på hyn , en liten vexling uti kläder , en vifs befläliramhet med perlor och med gull, en hem-kadrilj för Sällskaps skull, kalefch-parti i vackert väder.

Den fjerde-månaden .— ossentligt fus och dus: först på en nätt Koncert (änskönt med litet krus) fe n på' en vacker Dram — få Opera, få Baler — och få förflöto två qvartaler.

Hvem , oi|j ej Gubben , var nu glad ?

Men — Laura åter fick accés af sina plågor , blef hångsjuk åter, gret och qvad.

”Min Laura , är du sjuk (fa gubben)? eller'hvad, *’hvad felas dig, mitt barn? .Befvara mina frågor”— ” Ack! ” (fvarte hon) ”min Far väl minnas kan ”det var få hett en tid, jag skulle få en man: ”och — hvar är han?”342 -----

Döden och den Döende.

Fabel.5»)

Da» vife vet att dö ! Vid alla Ödets skick beredd att lägga fram sin tanka och sin handling 9 han njuter lifvets ögonblick , och prutar ej mot sin förvandling.

Hvi tigger du at lefva få ännu ett år , en dag af oförfokta öden ?

Se, ungdom , höghet , makt och dygd och allt 9

mot Döden , som torrå träd mot stormen, stå: —

I denna fyn du läfer lagen om Dödens rätt att skörda blindt: då, klaga ej du är bedragen — du skördas icke opåmint.

En rik och hundraårig Man invid sin dödsminut beklagar fig för Döden, att nödgas få i haft befluta sina öden.

”Jag vet, förgäfves ” (fäger han)

”jag skulle mot ditt välde streta;

’’ men erkänn, det är hårdt att dö, och icke veta ”det ringaste deraf förut.

”Jag är ej färdig till mitt flut :

"Min hustru ville ej jag dog förutan henne;

”mitt testament är ogjordt än;

•) Se La Fontaiiu Fab. 1? Bok, 8.”jag har en Sonson och en Vän:

”den förra skulle jag just nu förfe — och denne ”jag ville gerna än få ge en fuvenir;

”En Flygel af mitt flott mig återstår att bygga:

” den kanske evigt obyggd blir ,

”om jag ej lägga får'ännu ett är till rygga;

”En-sin , jag tusen faker har ”att ombestyra och betänka —

’’0 Död! du är en grym barbar —

”Ett år — ett enda år? kan du ej det mig skänka?”

”Min gubbe!” (fvarar han) ”du klagar utan skäL ”Är du ej hundra år? Hur många tror du väl ” till denna ålder hinna ?

”1 Riket vis mig tolf, om du kan finna.

”Du förevänder, att du bort ” bli om min ankomst averterad:

»’ Då skulle jag ha fett ditt testamente gjordt,

*’ din Sonson allt förfedd, din Byggnad completterad» ” Hvad ? Fick du ej signaler nog ” när fotens sena dig bedrog ,

”när blommans ånga mer ej luktens fibrer Spändes ” och ögat intet Såg , ,och tungan intet kände ? ‘'Har du ej öSverallt igenkänt mina Spår,

” Sett sjuklingar Som lida ,

”förlorat vänner år från år,

”tills nästan intet återstår ”af hvad du älskat har , att ryckas från din sida? ”Men lika mycket, rent kontrakt:”fe här är min paroll; bestyr om hvad du fagt: ”jag vill ditt tiggda år förbida.’*

Han gick, och han höll ord. Ett ir gick ärligt om. Men nästa år han återkom:

” Nu" (ropte han och Jian höjde)

*'jag dig det sista budet bär ;

”du bad i fjol om uppsköf, och jag dröjde : "kom — nu är allt bestyrd t, din flygel färdig är.**— ’’0 du, som gläds deraf, att du bedröfvar jorden,’* (pep gubben fram med tårar och befvär) ”hur grymt du tar oss dödlige på orden!

”Ack! — Grafven är få mörk och trång — ”och. lifvets ban är aldrig lång ”för den , som lefva orkar:

”hör mig af nåd ännu en,gång —

”kan jag ej lefva få få länge Flygeln torkar?”

Nu blef den magra Guden vred , och med en bister ton och blicken skarp och fned han lian skakade och ropte: ”Ack, du orkar ”ej lefva, och éj dö; men lefva vill du — Nej: ”din kär,a nya Flygel torkar ** i sinom tid : det är • en fak för fej ;"')

”men om du fer det, eller ej ,

” är helt *indifferent för det gemena bästa :

”i morgon skall din flägt i dina falar gästa — "Dö!” fortfor han — och ett, tu, tri var den expedition förbi.

•) Detta fjelfsvåTdiga rim, nar cjet fallan nyttjastorde

vara förlåtligt i detta Skaldeflag.J, grafvens dömda rof! Hvad lystnad håller eder? Jag ville, när man fer fitt fifla ögonblick , att man ur lifvet, glad, som från en måltid, gick, och tackade sin värd , och böjde hjesfan neder. Men jag én fåfäng fak begär i Nej, ofta ynglingen det är, som menskans finnesstyrka hämnar, som möter, kall, den stund, då lifvets hydda' remnar— då den , som ålderns mask förtär , annu tillbaka fer, med sorg, på hvad han lemnar.*

Gubben och Ynglingen.

Fabel»)

En Yngling såg, en dag en åttiåra Man plantera träd omkring sin koja :

”Du gamla narr”, (få ropar han ,)

*’med denna arm, som trycks af ålderdomens boja^. ”för hvem planterar du ? Tror du att njuta få ”en frukt af dina träd, ett fkygd af deras grenar? *’Så nära grafvens brädd, månn du, kan hända, menar ” Metufalem i ålder nå ?

”Hans tid förfvunnen är för jordens ufla flägter —

”Tänk på ditt fordna lif och dina fel med skam, "och kasta ej med lystnad ögat fram *’på nya dagars hopp och fmickrande projekter:

” det tillhör endast miff ,

"ej Dig”

”Min vän, (var Gubbens fvar,) det tillhör ingendera.

”Allt mognar sent och varar kort.

•’Hvem vet, utaf de dar, som Parken fpinner bort,

” om du , om jag, får räkna flera ?

”Det ögonblick du lefver i "förfäkrar det dig ens att lefva i det nästa?

”kan hända är min tid förbi :

"ehvad. Förfynen gör , jag vet Han gör det bästa ;

’* men denna dag jag andas än ,

”förtjenar det ditt löje,

Se La Fontaine Fab. 8. Bok. II.”om arb?tfamt jag njuter den ”till nytta för mig sjelf och mina barnbarns nöje?

”Min möda och min flit, min Vän,

*’ge kraft åt dessa ben, som emot jorden digna: "och under dessa träd, min hand planterat har, ”jag mina barnbarn fer , uti eri framtids dar ,

”vid frukten glädja fig, för skuggan mig välfigna. ”Det hoppet är en frukt mitt hjerta njuter än;

*’ må hända skall jag ock i morgon njuta den ,

9 må hända några dar , må hända flera skiften ”af solens lopp, för dig, min vän,

^för dig förfvunna inom griften.”

”Min Gubbe, tala inte platt,” fa Ynglingen, fprang bort, och gaf ett fegcrskratt. Men Gubben hade rätt: när

femton år förflutit, från ett af dessa träd, som Gubben hade fatt, föll Ynglingen , som skrutit, och dog —

Och Gubben lefde ännu nog att gråta på hans mull, och rifla, till sin smärta , i sten hans oförflånd , sin visdom och fitt hjerta. RÄTTELSER.

Sid, 4 rad. 5 famt på flera hallen ftår: låt — läs: filt

— 16 — 4 slår: fjunga — läs: ljunga — 16 — II — vifst _ Vifst — 22 — 18 — ren — — — re'» 26 n O I ! Croefus — 46 6 och § — Krefus — Ii6 26) — 33 IO — 36 26 f fkullra *— — fkuldra — 45 17 — 40 — Cl — härlighet — — herrlighet — 61 I fattas not-tecknet *) — 65 54 slår: Ruine — — Ruins i— 90 — 25 ,— ack — — "Ack .— 105 12 — sina — — lina — 132 — 14 — den — — dem _ 1.34 21 —' f äg — — fäg 189 — 15 — ofta — — ofta ofta 200 0 — änglarlna — — änglarena — 220 6 — förefpådd — — förefpådd .— 221 15 — Kemien — — Kemi*n 237 — 19 — hufvuå — — hufvwd't

Några fmärre tryckfel, såsom at i flället för att ^ til fot ftZZj tanka för tanke $ liknöjde, belåtne> med flera i fem. eller neutr.) för liknöjda, belätnaj m. fl.; dofva, doft, för dufva, dåfti Jlakta, för Jlagta; Jkrofliga 9 for Jkrajliga $ fvpér fur fupé s täcktes Läfaren sjelf ändra.

Digitaliserad av Projekt Runeberg och publicerad på http://runeberg.org/sagskalde/.

Konverterad till .pdf, .epub, .mobi och .txt av Arkivkopia och publicerad på https://arkivkopia.se/sak/runeberg-sagskalde.

Filen skapad 2018-12-17 20:03:06.644597